การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

โดย
นางสาวอทิติยา สุทธิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

โดย
นางสาวอทิติยา สุทธิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF COMPREHENSIVE READING ABILITY OF MATTHAYOMSUKSA 1 STUDENTS BY USING TGT TECHNIQUE AND GRAPHIC ORGANIZER

By

MISS Athitiya SUTHTHI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Education TEACHING THAI LANGUAGE

Department of Curriculum and Instruction

Silpakorn University

Academic Year 2022

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก
โดย	นางสาวอทิติยา สุทธิ
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. ชลธิชา หอมฟุ้ง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาเรียม นิลพันธุ์)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สรัญญา จันทร์ชูสกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชลธิชา หอมฟุ้ง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร. เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม)

620620095 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2
คำสำคัญ : การอ่านจับใจความ, การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT, ผังกราฟิก

นางสาว อทิติยา สุทธิ: การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. ชลธิชา หอมฟุ้ง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนการจัดการเรียนรู้ และหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับ การใช้ผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก เรื่องการอ่านจับใจความ 2) แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย (*M*) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) และทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก (*M* = 24.75 , *SD* = 2.89) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ (*M* = 16.46 , *SD* = 4.09) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (*M* = 4.88 , *SD* = 0.28)

620620095 : Major TEACHING THAI LANGUAGE
Keyword : COMPREHENSIVE READING, TGT TECHNIQUE, GRAPHIC ORGANIZER

MISS Athitiya SUTHTHI : THE DEVELOPMENT OF COMPREHENSIVE READING ABILITYOF MATTHAYOMSUKSA 1 STUDENTS BY USING TGT TECHNIQUEAND GRAPHIC ORGANIZER Thesis advisor : Associate Professor Cholticha Homfung, Ph.D.

The purposes of this research were 1) to compare the comprehensive reading ability of Matthayomsuksa 1 students before and after learning by using the TGT technique and graphic organizer, and 2) to study the opinions of Matthayomsuksa 1 students toward learning by using the TGT technique and graphic organizer. The sample of this research was 24 Matthayomsuksa 1/1 students of Yothinburana Phetchaburi School, khao Yoi District, Phetchaburi Province in the second semester of the academic year 2022 by using simple random sampling.

The research instruments were lesson plans, a comprehensive reading ability test, and a questionnaire on the students' opinions towards the TGT technique and Graphic Organizer. The data were analyzed by mean, standard deviation, and dependent samples t-test.

The results of this research were as follows:

1. The students' comprehensive reading ability after using the TGT technique and graphic organizer (M = 24.75 , SD = 2.89) were significantly higher than before using the TGT technique and graphic organizer (M = 16.46 , SD = 4.09) at a .05 level.

2. The students' overall opinions towards the TGT technique and graphic organizer were at the highest agreement level. (M = 4.88 , SD = 0.28)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเมตตา ความเกื้อกูลหนุนใจจากหลาย ๆ ท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา หอมฟุ้ง และรองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข ที่กรุณาให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข ชี้แนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนติดตามการทำงาน ให้โอกาสในการเดินทางในเส้นทางมหาบัณฑิตจนถึงปลายทางได้อย่างสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรัญญา จันทร์ชูสกุล ประธานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความเมตตาในการแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก หากไม่ได้รับความเมตตาจากทุกท่านการวิจัยครั้งนี้คงเดินทางมาถึงจุดหมายปลายทางไม่ได้อย่างสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข ดร.วรรณรี ปานศิริ และ ดร.พัชรินทร์ รอดสิน ที่ได้กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือด้วยความเมตตา ขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนในการวิจัยครั้งนี้จนสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี ทั้งในอดีตและปัจจุบัน คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกท่านที่ ให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนสนับสนุน ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยความเมตตาเสมอมา และขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี ที่มีความตั้งใจและให้ความร่วมมือกับครูเสมอ

ขอขอบคุณความเชื่อมั่น เชื่อใจ และกำลังใจอันยิ่งใหญ่จาก ชัยชนะ โอ่เอี่ยม ปรียาภัทร ทองจำนงค์ ยุพาพรรณ มากมูล พี่นันทนา ช้างหัวหน้า พี่นันท์ธิรา ขึ้นทันตา เพื่อนที่ดีที่สุดในชีวิตของผู้วิจัยที่สนับสนุน ส่งเสริมตลอดมา ขอขอบคุณไมตรีจิตจากเพื่อน ๆ รหัส 62 โดยเฉพาะพี่ธีระวีร์ บัวหลวง ศุภพิชญพงษ์ น้องสิทธินนท์ บุญสวยขวัญ ที่ให้คำแนะนำการลง iTHESIS ด้วยดีจนเสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณแม่ประนอม สุทธิ แม่ผู้เป็นทุกอย่างในชีวิตให้การสนับสนุน ให้กำลังใจกำลังกาย และขอกราบขอบพระคุณผู้เขียนหนังสือ ตำรา เอกสาร ที่เกี่ยวข้อง กับวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้อย่างสมบูรณ์คุณค่าและประโยชน์ของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่มารดา บิดา คณาจารย์ ผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน

นางสาว อทิติยา สุทธิ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญ ..... ช

สารบัญตาราง ..... ฎ

สารบัญแผนภาพ ..... ฎ

บทที่ 1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย 6

คำถามการวิจัย 9

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 9

สมมติฐานการวิจัย 9

ขอบเขตการวิจัย 9

ประชากร 9

ตัวอย่าง 9

ระยะเวลาในการทดลอง 9

เนื้อหา 10

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย 10

นิยามศัพท์เฉพาะ 10

ประโยชน์ที่ได้รับ 11

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 12

มหาวิทยาลัยศิลปากร

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 13
หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรีกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย..... 14
2. การอ่านจับใจความ 20
2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ 20
2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ 21
2.3 หลักการอ่านจับใจความ 22
2.4 ความสามารถในการอ่านจับใจความ 25
2.5 การวัดและการประเมินผลการอ่านจับใจความ 26
3. เทคนิคการสอนแบบ TGT (Team - Game Tournaments) 29
3.1 ความหมาย 29
3.2 องค์ประกอบของ เทคนิคการสอนแบบ TGT (Team - Game Tournaments)..... 30
3.3 แนวทางและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 33
3.4 ข้อดีและข้อจำกัด..... 39
4. ผังกราฟิก (Graphic Organizers)..... 40
4.1 ความหมาย 41
4.2 ขั้นตอนการสร้างผังกราฟิก..... 42
4.3 ชนิดของผังกราฟิก..... 44
4.4 ขั้นตอนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก 49
4.5 ประโยชน์ของผังกราฟิก 50
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 52
5.1 งานวิจัยในประเทศ..... 52
5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ..... 56
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 59
1. ขั้นเตรียมการ..... 59

1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 59
1.2 กำหนดประชากรและตัวอย่าง 60
2. ขั้นสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ 60
2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง 60
2.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 61
3. ขั้นดำเนินการทดลอง 67
3.1 รูปแบบการวิจัย 67
3.2 การดำเนินการทดลอง 68
4. ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล 69
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 70
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก 70
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก 71
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 74
สรุปผลการวิจัย 75
อภิปรายผล 75
ข้อเสนอแนะ 80
ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้ 80
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 80
รายการอ้างอิง 81
ภาคผนวก 82
ภาคผนวก ก ราชชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 83
ภาคผนวก ข การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย 85

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 88
ภาคผนวก ง ตารางแสดงคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ 128
ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก 128
ประวัติผู้เขียน 131

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดและสาระแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน 13

ตารางที่ 2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 14

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัดรายภาคชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2..... 14

ตารางที่ 4 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทยคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 16

ตารางที่ 5 ตารางตัวอย่างการให้ค่าคะแนนโบนัส..... 32

ตารางที่ 6 เกณฑ์การคำนวณคะแนนก้าวหน้า..... 35

ตารางที่ 7 รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก..... 61

ตารางที่ 8 วิเคราะห์ข้อสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ 64

ตารางที่ 9 แบบแผนการวิจัย..... 68

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้..... 70

ตารางที่ 11 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค
TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก 71

ตารางที่ 11 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค
TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก (ต่อ)..... 72

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความสามารถด้านการอ่าน
จับใจความ..... 86

ตารางที่ 13 ตารางแสดงคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ 129

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย 8
แผนภาพที่ 2 การจัดผู้แข่งขันตอบปัญหาความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ 35
แผนภาพที่ 3 ผังมโนทัศน์ 45
แผนภาพที่ 4 ผังแมงมุม 45
แผนภาพที่ 5 ผังลำดับขั้นตอน 46
แผนภาพที่ 6 ผังก้างปลา 46
แผนภาพที่ 7 ผังวัฏจักร 47
แผนภาพที่ 8 ผังวงกลมซ้อน 47
แผนภาพที่ 9 ผังรูปตัววี 48
แผนภาพที่ 10 ผังพล็อตไดอะแกรม 48

มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นภาษาหนึ่งที่มีความสำคัญกับคนไทย เนื่องจากเป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทางราชการ และการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน อีกทั้งภาษาไทยยังเป็นภาษาประจำชาติ และเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร นอกจากนี้ยังใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ภาษาไทยจึงมีความสำคัญทั้งในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่แสดงถึงความเป็นไทย ในฐานะเครื่องมือติดต่อสื่อสาร ดังที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551: 1) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของภาษาไทย ไว้ว่า ภาษาไทยเป็นสิ่งที่แสดงความเป็นไทยอย่างหนึ่ง ที่สามารถช่วยส่งเสริมให้คนไทยมีความเป็นไทย และใช้ประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร สามารถใช้ในการหาความรู้จากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ และเป็นสิ่งที่คนไทยสามารถสืบทอดและสืบสานให้ภาษาไทยอยู่คู่ประเทศไทยต่อไป

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่ากระทรวงศึกษาธิการเห็นถึงความสำคัญของภาษาไทย ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ 5 สาระ ซึ่งการอ่านก็เป็นสาระหนึ่งที่ได้มีการกำหนดไว้

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนด สาระที่ 1 การอ่าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาทักษะกาอ่านของนักเรียน เนื่องจากการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานหนึ่งที่สำคัญและจำเป็นในการดำรงชีวิต เป็นเครื่องมือในการสื่อสารและหาความรู้ต่าง ๆ ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ เช่น จริยาวัตร คมพยัคฆ์ (2556: 67) กล่าวว่า การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการหาความรู้ทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ และศิลปศาสตร์ นับเป็นจุดเริ่มต้นของการหาความรู้ในแขนงต่าง ๆ และมณีรัตน์ กันหาวรรณะ (2557: 49) ก็ได้กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า ในยุคปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ทักษะการอ่านจึงมีความสำคัญในการติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของโลกได้อย่างเท่าทันและการอ่านยังช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความคิด วิจารณญาณ อีกทั้งการอ่านยังมีความสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การติดต่อสื่อสาร การศึกษา การประกอบอาชีพ การประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อแสวงหาความรู้หรือความบันเทิง นอกจากนี้ สถาบันภาษาไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560: 5) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า นอกจากการอ่านจะเป็นการรับสารจากผู้อื่นแล้ว ยังเป็นการส่งสารนั้นให้แก่ตนเองด้วย เพราะการอ่านทำให้ได้สารที่จะเขียน

เป็นการเข้าถึงแหล่งความรู้หรือแหล่งข้อมูลก่อนที่จะเขียน เพื่อให้ผู้อื่นได้อ่าน นักเขียนต้องเป็นนักอ่านด้วย มิฉะนั้นความรู้และความคิดก็จะไม่กว้าง ไม่ลึก และอาจไม่ถูกต้องจากที่หน่วยงานและนักวิชาการกล่าวไว้ สามารถสรุปได้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญ จำเป็นต้องเน้นและต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากการอ่านช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ ความคิด เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการติดต่อสื่อสาร และการดำเนินชีวิตประจำวัน การอ่าน มีความจำเป็นต่อคนทุกคนในการแสวงหาความรู้ให้เท่าทันกับความเจริญก้าวหน้า และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อช่วยให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมที่ซับซ้อนนี้ได้อย่างเหมาะสม

การอ่านจับใจความ เป็นเนื้อหาหนึ่งที่อยู่ในสาระที่ 1 การอ่าน ซึ่งเป็นหัวใจของการอ่านทุกรูปแบบ เพราะหากจับใจความไม่ได้ก็ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน และการอ่านจับใจความเป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่านในระดับต้น และเป็นพื้นฐานหนึ่งที่สำคัญในการอ่านระดับสูงต่อไป ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนจึงมีความสำคัญที่ต้องพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ พันธุ์ทิพา หลาบบุญเลิศ (2550: 50) กล่าวว่าการอ่านจับใจความเป็นหัวใจของการอ่าน ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งการเก็บใจความสำคัญเป็นพื้นฐานของการแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์ วิจารณ์ หรือการศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่สนใจต่อไป รุ่งทิวา ฉิมกูล และคณะ (2563: 58) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือหนึ่งสำหรับให้ผู้อ่านได้มาซึ่งความรู้และจะทำให้ได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ เป็นการเพิ่มพูนสติปัญญา นอกจากนี้ พรสวรรค์ จันทร์เล็ก และคณะ (2563: 83) ก็ได้กล่าวอย่างสอดคล้องกันว่าการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นทักษะที่มีความสำคัญในการเรียนภาษาไทย การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพจะต้องอ่านแล้วจับใจความและสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จึงเล็งเห็นว่าการอ่านจับใจความ เป็นเรื่องหนึ่งที่จะต้องศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2551:17) จึงได้กำหนดให้การอ่านจับใจความอยู่ในสาระที่ 1 การอ่าน โดยกำหนดเนื้อหาในตัวชี้วัดที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน

แม้ว่าความสามารถในการอ่านจับใจความจะมีความสำคัญต่อผู้เรียน แต่จากผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2564 พบว่า นักเรียนยังคงต้องได้รับการพัฒนาความสามารถเรื่องการอ่านจับใจความอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านอ่านการจับใจความเพียงร้อยละ 44.05 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ร้อยละ 50 แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการอ่านจับใจความเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งที่ผู้สอนต้องเร่งพัฒนา

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชาภาษาไทย พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี ส่วนใหญ่นักเรียนไม่สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ ไม่สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ เมื่อนักเรียนขาดทักษะในการอ่าน นักเรียนจึงไม่สามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ ส่งผลให้ไม่สามารถวิเคราะห์ และจำแนกข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นได้ จากสภาพการเรียนดังกล่าว ทำให้ทราบว่าปัญหาของนักเรียน คือ นักเรียนขาดทักษะการอ่านจับใจความ และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี (มินตรา มีนาค: 2564) พบว่า ปัญหาด้านการจับใจความของนักเรียนยังคงเป็นปัญหาที่ครูผู้สอนต้องแก้ไขอยู่เสมอ เนื่องจากมีนักเรียนบางส่วนที่ไม่สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ไม่สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ หรือให้รายละเอียดสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาตนเองของนักเรียน และการอ่านจับใจความนับเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญทักษะหนึ่งที่นักเรียนต้องได้รับการพัฒนา เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การสื่อสารในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสมและสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงปัญหาของการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้ จิราภรณ์ อินทรสอน (2562: 12) กล่าวถึงปัจจัย 4 ประการที่มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาการอ่านจับใจความของผู้เรียน คือ ประการแรกผู้เรียนไม่มีนิสัยรักการอ่าน ประการที่สองผู้เรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อหนังสือ ประการที่สามผู้เรียนอ่านหนังสือไม่คล่อง และประการสุดท้ายผู้เรียนไม่สามารถสรุปเป็นคำพูดของตนเองได้ และ สุเมธ ทุนกิจใจ และคณะ (2563: 56-57) กล่าวว่า ปัญหาหลักของการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ คือ ผู้เรียนอ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วไม่สามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องได้ นอกจากนี้ วชรธีร์ ภารไชโยพันธ์ (2563: 93) กล่าวว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ ต้องได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ เนื่องจากผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องต่าง ๆ อย่างไร้จุดหมาย จึงไม่สามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่อง ตอบคำถาม เรียงลำดับเหตุการณ์ และไม่สามารถ สรุปข้อคิดและแนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าหากนักเรียนขาดความสามารถในการอ่านจับใจความ จะส่งผลให้การอ่านของนักเรียนไม่มีประสิทธิภาพ นักเรียนจะไม่สามารถสรุปเรื่อง หรือบอกแนวคิดสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ อีกทั้งยังส่งผลต่อการสื่อสาร และการเรียนในรายวิชาอื่น ๆ ของนักเรียนอีกด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าต้องนำเทคนิคต่าง ๆ ที่สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และผู้วิจัยพบว่า เทคนิคการสอนแบบ TGT เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่ให้นักเรียนได้ร่วมกันทำงาน

ซึ่งสมาชิกแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถต่างกันคือ นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกันแข่งขันตอบคำถามวิชาการจากเรื่องที่นักเรียนได้ศึกษาร่วมกัน ซึ่งเทคนิคการสอนแบบ TGT มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้น ตามที่ วัชรา เล่าเรียนดี (2553: 13-14) ได้กำหนดไว้ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียนทั้งชั้น ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูทำหน้าที่อธิบายเนื้อหาในการเรียนให้กับนักเรียนด้วยวิธีต่าง ๆ ขั้นที่ 3 ขั้นแบ่งกลุ่มทำงาน ครูจัดกลุ่มนักเรียนแบบคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน ขั้นที่ 4 ขั้นการแข่งขัน ตอบคำถาม ครูให้นักเรียนที่มีความสามารถอยู่ในระดับเดียวกันเป็นผู้ตอบคำถาม และ ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียน และประเมินผล เป็นการยอมรับความสำเร็จของทีม โดยเทคนิคการสอนแบบ TGT (Team - Game Tournaments) จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความเอาใจใส่ในการเรียนมากขึ้น ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ร่วมกัน ฝึกการเป็นผู้นำ อีกทั้งยังมีความสนุกสนานในการเรียนรู้

เทคนิคการสอนแบบ TGT เป็นเทคนิคการสอนหนึ่งที่มีผู้ศึกษาวิจัยหลายท่านนำมาใช้วิจัยเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ และผลการวิจัยพบว่า เทคนิคการสอนแบบ TGT สามารถนำมาพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในหลายด้านเพิ่มขึ้นได้ จากการศึกษางานวิจัยพบผู้ศึกษาวิธีการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทางภาษาไทยให้นักเรียนด้วยเทคนิค TGT เช่น สุพรรณษา สุริยะกมล (2558: 109-114) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะด้านการเขียนสะกดคำไม่ตรงมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการนำเทคนิค TGT มาประยุกต์ใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้หลังการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 ทุกแผนและนักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงขึ้น

และสอดคล้องกับ รัตนา บุตรอุดม (2559: 136-144) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษาการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งได้นำเทคนิค TGT มาใช้ในการพัฒนานักเรียนร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย โดยจากผลการวิจัยและการอภิปรายผลพบว่า เทคนิค TGT สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาไทยได้ เนื่องจากเป็นเทคนิคที่ช่วยให้นักเรียนมีความสุขและสนุกในการเรียน โดยนักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ เฉลิม เพิ่มนาม (2560: 99-105) ก็ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำเทคนิค TGT มาใช้ร่วมกับแบบฝึกในการพัฒนานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องการเขียนสะกดคำและทักษะทางสังคมของ ซึ่งจากการอภิปรายสามารถสรุปได้ว่า เทคนิค TGT สามารถนำมาใช้พัฒนานักเรียนได้ด้านต่าง ๆ ได้ และผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีทักษะทางสังคมด้านการร่วมมือในการทำงานสูงขึ้นเป็นลำดับที่ 1

การพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้นนั้น ครูผู้สอนจึงต้องมีเทคนิค และสื่อการสอนที่หลากหลายเพื่อช่วยเสริมสร้างความเข้าใจ เช่น การใช้ผังกราฟิก ซึ่ง ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559: 253) กล่าวว่า ผังกราฟิก เป็นสิ่งที่นักเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อเพิ่มความสามารถในการเรียนได้ เนื่องจากผังกราฟิกประกอบด้วยข้อมูลสำคัญ ที่เป็นข้อความสั้น ๆ แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงของเนื้อหา ซึ่งเป็นระบบและง่ายต่อการจดจำ สอดคล้องกับ แขไข จันทร์บวร (2561: 181) ที่กล่าวว่า การใช้ผังกราฟิก เป็นสิ่งที่นิยมใช้เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากมีส่วนช่วยในการพัฒนาความคิด ซึ่งนักวิชาการได้คิดค้นรูปแบบของผังกราฟิกไว้หลากประเภท ซึ่งผู้ใช้สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาตามต้องการ

ธราเทพ แสงทับทิม (2561: 11-17) กล่าวว่าผังกราฟิก คือการจดบันทึกรูปแบบหนึ่งที่มีการใช้ข้อความ รูปภาพ สี เส้น นำมาเชื่อมโยง เพื่อให้ข้อมูลนั้นอ่านง่าย เข้าใจง่าย เห็นภาพและนำไปใช้ได้รวดเร็ว ซึ่งมีผู้นำผังกราฟิกมาใช้ในการศึกษาดังนี้ ศรีพระจันทร์ แสงเขตต์ (2557: 78-82) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำผังกราฟิกมาใช้ร่วมกับทักษะภาพการ์ตูนในการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียน ผลวิจัยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมาก และ ศริญดา เทียมหมอก (2557: 90-95) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การนำผังกราฟิกมาประยุกต์ใช้ร่วมกับแบบฝึกอ่านที่บูรณาการกับสาระท้องถิ่นในการพัฒนาความสามารถของนักเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่านักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความหลังการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

จากการศึกษาเรื่องการ ใช้ผังกราฟิกข้างต้น สรุปได้ว่าผังกราฟิกเป็นเทคนิคที่สามารถช่วยในการจัดระบบความคิด สามารถทำให้ผู้อ่านเชื่อมโยงประเด็นต่าง ๆ ของเรื่องได้ดียิ่งขึ้น และสามารถถ่ายทอดเรื่องราวออกมาได้อย่างเป็นระบบ

จากความสำคัญและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความมากขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจเลือกศึกษาเพื่อจะนำผลไปช่วยแก้ปัญหาเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT และการใช้ผังกราฟิก เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

วิวัฒน์ มีสุวรรณ (2562: 299) กล่าวว่าเทคนิค TGT เป็นเทคนิคที่ครูสามารถนำมาใช้ในจัดการเรียนการสอนในรูปแบบกลุ่ม โดยมีการจัดกลุ่มที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อทำการแข่งขัน โดยมีการกำหนดกติกา วิธีการ และมีการสรุปผลการแข่งขัน และนำคะแนนของกลุ่มมาจัดลำดับในแต่ละครั้งเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน โดยมีผู้ศึกษาและกล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนแบบ TGT ไว้ดังนี้ สมจิต จันทร์ฉาย (2557: 250) กล่าวไว้ว่า เทคนิคการสอนแบบ TGT มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาที่มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว โดยภายหลังจากการที่ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้แบบร่วมมือกัน ครูจะจัดให้มีการแข่งขันทางวิชาการเป็นทีม และประกาศผลเป็นชัยชนะของทีม สอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559: 212) ได้กล่าวถึงความหมายของ เทคนิคการสอนแบบ TGT ไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนที่มีความสามารถในกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน ได้ร่วมกันศึกษาและแข่งขันตอบคำถาม ซึ่งนักเรียนทุกคนสามารถแข่งขันตอบคำถาม และคะแนนของทุกคนจะนำมารวมกันเพื่อเป็นคะแนนรวมของกลุ่ม

เทคนิคการสอนแบบ TGT มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ตามที่ วัชรา เล่าเรียนดี (2553: 13-14) ได้กำหนดไว้ดังนี้ขั้นที่ 1 ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนทั้งชั้น ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ซึ่งครูทำหน้าที่อธิบายสาระความรู้ให้กับผู้เรียนด้วยวิธีต่าง ๆ ขั้นที่ 3 ขั้นแบ่งกลุ่มทำงาน ครูจัดผู้เรียนแบบคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน ทำกิจกรรมร่วมกัน ขั้นที่ 4 ขั้นการแข่งขันตอบคำถามครูให้ผู้เรียนที่มีความสามารถระดับเดียวกันเป็นผู้ตอบคำถาม และ ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียน และประเมินผล เป็นการยอมรับความสำเร็จของทีม

ผังกราฟิก (Graphic Organizers) เป็นเครื่องมือที่สามารถช่วยให้นักเรียนเรียนจัดข้อมูลหรือความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างมีระบบ และสามารถถ่ายทอดออกมาในรูปแบบที่เข้าใจง่าน ตามที่ Buzan (1997: 106-107) กล่าวว่า ผังกราฟิกเป็นการทำงานแบบร่วมมือกันระหว่างสมองทั้งสองด้านในการเชื่อมโยงข้อมูล มีการจัดการ รวบรวม และนำความคิดนั้นมานำเสนออย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นจึงสามารถนำผังกราฟิกมาใช้สำหรับการวางแผนการจัดการเรียนรู้และตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ผังกราฟิกจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการแสดงออกทางความคิด และช่วยพัฒนาทักษะการคิดสามารถใช้เพื่อทบทวนความรู้เดิมเพื่อวางแผนการทำงาน เพื่อหาคำตอบ และสรุปเรื่องราวต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนแบบ TGT และการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผังกราฟิก ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ตามขั้นตอนของวัชรา เล่าเรียนดี (2553: 13-14) มาใช้ร่วมกับผังกราฟิก ได้ขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนโดยการให้นักเรียนดูรูปภาพ สนทนา หรือฟังเพลง ที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูสอนเนื้อหาสาระ หลักการอ่านจับใจความบทอ่านประเภทต่าง ๆ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น บรรยาย อธิบาย อภิปราย ตั้งคำถาม หรือให้ตัวอย่าง เป็นต้น

ขั้นที่ 3 แบ่งกลุ่มทำงาน ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนจากคะแนนสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ออกเป็นกลุ่มละ 4 - 6 คน โดยคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ในอัตราส่วน 1: 2 : 1 นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ ครูและนักเรียนร่วมกัน เฉลยแบบฝึกหัด จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทบทวนความรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการแข่งขัน

ขั้นที่ 4 ขั้นเกม นักเรียนแข่งขันตอบคำถาม ซึ่งครูจัดการแข่งขันตอบคำถามโดยเรียกตัวแทนของแต่ละกลุ่มที่อยู่ในระดับความสามารถเดียวกันเป็นผู้ตอบคำถาม

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปเนื้อหาโดยการทำผังกราฟิกประเภท แผนผังแมงมุม จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุปบทเรียน ครูประเมินผลงานกลุ่มรวมคะแนน และสรุปพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และมอบรางวัลให้กับกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

มหาวิทยาลัยศิลปากร

จากการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปได้ตามแผนภาพที่ 1 ดังนี้

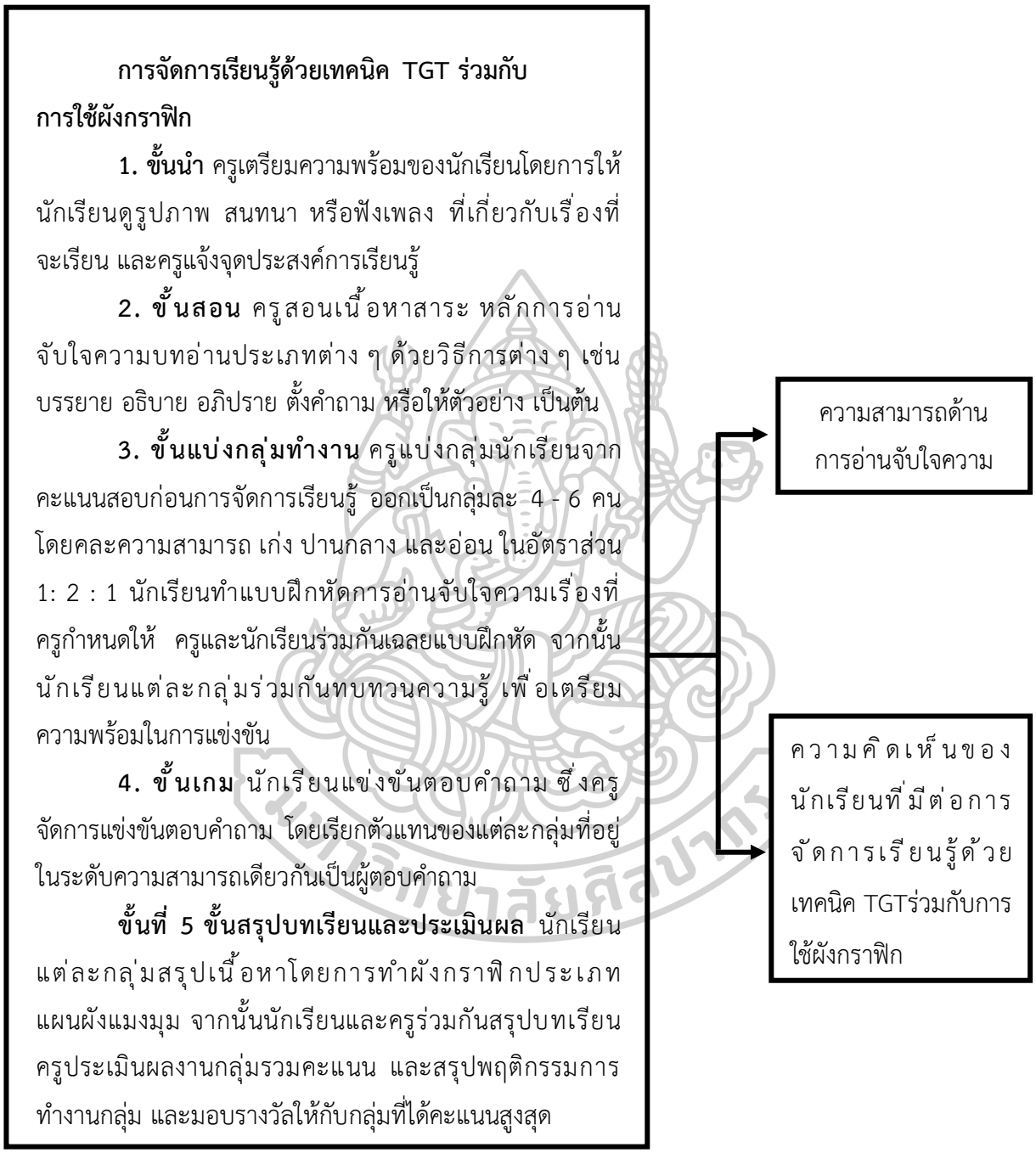

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

คำถามการวิจัย

1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถด้านการอ่านจับใจความหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้หรือไม่

2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถ ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

2) เพื่อศึกษาความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับ การใช้ผังกราฟิก

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 57 คน

ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี มีนักเรียนทั้งหมด 24 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากซึ่งใช้ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นหน่วยสุ่ม

ระยะเวลาในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ใช้เวลา 10 ชั่วโมง ซึ่งไม่รวมการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ และหลังการจัดการเรียนรู้

เนื้อหา

สาระที่ 1 การอ่าน

ตัวชี้วัด ท1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

5.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

5.2 ตัวแปรตาม คือ

5.2.1 ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

5.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เทคนิค TGT ตาม วัชรา เล่าเรียนดี (2553: 13-14) มาใช้ในการกำหนดขั้นตอนการสอน ร่วมกับการนำผังกราฟิกมาใช้เป็นเครื่องมือในการสรุปเรื่องราวต่าง ๆ มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นนำ ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนโดยการให้นักเรียนดูรูปภาพ สนทนา หรือฟังเพลง ที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

1.2 ขั้นสอน ครูสอนเนื้อหาสาระ หลักการอ่านจับใจความบทอ่านประเภทต่าง ๆ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น บรรยาย อธิบาย อภิปราย ตั้งคำถาม หรือให้ตัวอย่าง เป็นต้น

1.3 ขั้นแบ่งกลุ่มทำงาน ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนจากคะแนนสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ออกเป็นกลุ่มละ 4 - 6 คน โดยคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ในอัตราส่วน 1: 2 : 1 นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความเรื่องที่ครูกำหนดให้ ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัด จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทบทวนความรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการแข่งขัน

1.4 ขั้นเกม นักเรียนแข่งขันตอบคำถาม ซึ่งครูจัดการแข่งขันตอบคำถาม โดยเรียกตัวแทนของแต่ละกลุ่มที่อยู่ในระดับความสามารถเดียวกันเป็นผู้ตอบคำถาม

1.5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปเนื้อหาโดยการทำผังกราฟิกประเภท แผนผังแมงมุม จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุปบทเรียน ครูประเมินผลงานกลุ่มรวมคะแนน และสรุปพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และมอบรางวัลให้กับกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

2. ผังกราฟิก หมายถึง การนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบ ซึ่งในงานวิจัยนี้ใช้ผังกราฟิกประเภท ผังแมงมุม ที่เป็นผังแสดงมโนทัศน์รูปแบบหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายใยแมงมุม

3. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่สามารถบอกสาระสำคัญของเรื่อง เรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่อง ตอบคำถาม และบอกข้อคิดหรือแนวคิดจากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งวัดจากการทำแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บรรยากาศการเรียนรู้ และประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งวัดจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรีอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนเรื่องการอ่านจับใจความ
2. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทที่ 2
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตร เอกสาร ตำรา หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้าน ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และ หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. การอ่านจับใจความ
    - 2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
    - 2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
    - 2.3 หลักการอ่านจับใจความ
    - 2.4 ความสามารถในการอ่านจับใจความ
    - 2.5 การวัดและการประเมินผลการอ่านจับใจความ
    - 2.6 ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ
3. เทคนิคการสอนแบบ TGT (Team - Game Tournaments)
    - 3.1 ความหมาย
    - 3.2 องค์ประกอบ
    - 3.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้
    - 3.4 ข้อดีและข้อจำกัด
4. ผังกราฟิก
    - 4.1 ความหมาย
    - 4.2 ขั้นตอนการสร้างผังกราฟิก
    - 4.3 ชนิดของผังกราฟิก
    - 4.4 ขั้นตอนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก
    - 4.5 ประโยชน์ของผังกราฟิก
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
    - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
    - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 2-3) ได้กล่าวถึงสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ ดังนี้

โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางในสาระที่ 1 การอ่าน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเรื่องการอ่านจับใจความดังนี้

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดและสาระแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน

ตัวชี้วัด ม.1/2

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ - เรื่องเล่าจากประสบการณ์ - เรื่องสั้น - บทสนทนา - นิทานชาดก - วรรณคดีในบทเรียน - งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ - บทความ - สารคดี - บันเทิงคดี - เอกสารทางวิชาการที่มีคำ ประโยค และข้อความที่ต้องใช้บริบทช่วยพิจารณาความหมาย - งานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจเชิงสร้างสรรค์

(กระทรวงศึกษาธิการ 2551: 17)

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดสาระการอ่านไว้เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา ผู้วิจัยจะดำเนินการทดลองในสาระการเรียนรู้แกนกลางใน สาระที่ 1 : การอ่าน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตัวชี้วัดที่ 2 คือ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน และสาระการเรียนรู้ในเรื่องของการจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน คือ การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน เรื่องสั้น บทความ ข่าว สารคดี

หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรีกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โครงสร้างรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนโยธินบูรณะเพชรบุรีได้จัดการจัดการเรียนรู้ โดยมีโครงสร้างรายวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

ภาคเรียนที่ 2				
ที่	**รายวิชา**	**รหัสวิชา**	**จำนวนชั่วโมง**	**จำนวนหน่วยกิต**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1				
1	ภาษาไทย 2	ท21102	3	1.5

สาระ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัดรายภาคชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

ตัวชี้วัดรายภาคชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ภาคเรียนที่ 2
ตัวชี้วัด **ท 1.1** ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3 ม.1/4 ม.1/5 ม.1/6 ม.1/7 ม.1/8 ม.1/9 **ท 2.1** ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3 ม.1/4 ม.1/5 ม.1/6 ม.1/7 ม.1/8 ม.1/9 **ท 3.1** ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3 ม.1/4 ม.1/5 ม.1/6 **ท 4.1** ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3 ม.1/4 ม.1/5 ม.1/6 **ท 5.1** ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3 ม.1/4 ม.1/5
จำนวน 35 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

คำอธิบายรายวิชา

วิชาภาษาไทย 2	รหัสวิชา ท21102	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	เวลา 3 ชั่วโมง/สัปดาห์	60 ชั่วโมง/ภาคเรียนจำนวน
1.5 หน่วยกิต	ภาคเรียนที่ 1	

ศึกษาและฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง จับใจความสำคัญ ระบุเหตุและผล แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านอธิบายคำเปรียบเทียบ คำที่มีความหมายในบริบทต่าง ๆ ตีความคำยาก ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือเครื่องใช้สรุปเนื้อหา วิเคราะห์โดยยกเหตุผลประกอบ อธิบาย สรุปความรู้ ข้อคิด และคุณค่าที่ได้จากการอ่าน คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบตัวอักษรไทย เขียนสื่อสารแนะนำตนเอง เขียนบรรยายประสบการณ์ เขียนเรียงความเชิงพรรณนาเขียนย่อความ เขียนแสดงความคิดเห็น เขียนจดหมายส่วนตัว เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า พูดสรุปใจความสำคัญ

พูดแสดงความคิดเห็น พูดรายงานจากการศึกษาค้นคว้าเล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย สร้างคำในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและเขียนแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี 11 ใช้สำนวนคำพังเพยสุภาษิตสรุปความรู้ ข้อคิด อธิบายคุณค่าประเมินคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

โดยใช้ทักษะกระบวนการทางภาษา การอ่าน การเขียน การฟังการดูและการพูดอย่างมีมารยาทปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด เพื่อสร้างความรู้ความคิดและนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในชีวิตจริงโดยนำวรรณคดีและวรรณกรรมเป็นแกนกลาง

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจตามมาตรฐานและตัวชี้วัด มีทักษะวัฒนธรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารชื่นชม เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทยและภูมิใจในภาษาประจำชาติ

แทรกเนื้อหาอาเซียน, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

อิทธิพลของเหตุการณ์หรือกระแสโลกที่มีอิทธิพลต่อวรรณกรรมวรรณคดี

นำตำนานและเรื่องเล่าที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมมาเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง

วรรณกรรมและวรรณคดีสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติได้

วิเคราะห์การแก้ไขปัญหาจากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รหัสตัวชี้วัด

ท1.1 ม.1/1ม.1/2 ม.1/3 ม.1/4 ม.1/5 ม.1/6 ม.1/7 ม.1/8 ม.1/9

ท2.1 ม.1/1ม.1/2 ม.1/3 ม.1/4 ม.1/5 ม.1/6 ม.1/7 ม.1/8 ม.1/9

ท3.1 ม.1/1ม.1/2 ม.1/3 ม.1/4 ม.1/5 ม.1/6

ท4.1 ม.1/1ม.1/2 ม.1/3 ม.1/4 ม.1/5 ม.1/6

ท5.1 ม.1/1ม.1/2 ม.1/3 ม.1/4 ม.1/5

รวม 35 ตัวชี้วัด

ตารางที่ 4 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทยคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 2

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	นิราศภูเขาทอง	**ท1.1** ม.1/1 , ม.1/2 , ม.1/3 , ม.1/4 , ม.1/5 , ม.1/6 , ม.1/7 , ม. 1/8 , ม.1/9 **ท5.1** ม.1/1 , ม.1/2 , ม.1/3 , ม.1/4	นิราศภูเขาทอง เป็นผลงานของสุนทรภู่ ที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งได้ดีที่สุดด้านสำนวนมีปรัชญาชีวิตดังนั้นนักเรียนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักของการอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน เรื่องสั้น บทความ ข่าว สารคดี เพื่อจะสามารถระบุเหตุผล	20	20

ตารางที่ 4 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทยคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 (ต่อ)

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	นิราศภูเขาทอง	**ท3.1** ม.1/1 , ม.1/2 , ม.1/3 , ม.1/6 **ท4.1** ม.1/1 , ม.1/2 , ม.1/3 **ท2.1** ม.1/2 , ม.1/3 , ม.1/5 , ม.1/6 , ม.1/7 , ม.1/9	ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น พูดแสดงความคิดเห็น พูดสรุปใจความสำคัญ เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต รวมหลักในการเขียนเรียงความ เขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายกิจธุระ เขียนขอความช่วยเหลือ เขียนสอบถามข้อมูล มีความเข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักการสร้างคำในภาษาไทย เพื่อนำไปใช้เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นนักเรียนจะต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของนักเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด		
2	สุภาษิตพระร่วง	**ท1.1** ม.1/1 , ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4 , ม.1/5, ม.1/6, ม.1/7, ม. 1/8 , ม.1/9	สุภาษิตพระร่วง เป็นสุภาษิตไทยโบราณซึ่งให้ข้อคิดในการปฏิบัติตนในชีวิต การวางตนในสังคม สามารถนำไปอ้างอิงในงานประพันธ์อื่น ๆ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตดังนั้นนักเรียนควรมีความรู้ความเข้าใจ	20	20

ตารางที่ 4 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทยคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 (ต่อ)

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
2	สุภาษิตพระร่วง	**ท5.1** ม.1/1 , ม.1/2 , ม.1/3, ม.1/4 **ท3.1** ม.1/1 , ม.1/2, ม.1/3 , ม.1/6 **ท4.1** ม.1/1 , ม.1/2 , ม.1/3 **ท2.1** ม.1/2 , ม.1/3 , ม.1/5 , ม.1/6 , ม.1/7 , ม.1/9	และความคิด นำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ระบุเหตุผลข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และพูดแสดงความคิดเห็น พูดสรุปใจความสำคัญ รวมทั้ง เขียนเรียงความ เขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายกิจธุระ เขียนขอความช่วยเหลือ เขียนสอบถามข้อมูล เขียนเรียงความเข้าใจธรรมชาติของภาษาและสร้างคำในภาษาไทย คำพ้องและนำไปใช้เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นนักเรียนจะต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของนักเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด		
3	กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน	**ท1.1** ม.1/1 , ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4 , ม.1/5, ม.1/6 , ม.1/7, ม. 1/8, ม.1/9	กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานเป็นบทพรรณนาเกี่ยวกับอาหารสีสันและรสชาติ สะท้อนวัฒนธรรมด้านอาหารไทยเป็นอย่างดี ซึ่งแสดงถึงพระปรีชาสามารถในรัชกาลที่ 2 ดังนั้นนักเรียนควรมีความรู้ความเข้าใจและความคิด เพื่อนำไปใช้	20	20

ตารางที่ 4 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทยคำอธิบายรายวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 (ต่อ)

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
3	กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน	**ท5.1** ม.1/1 , ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4 **ท3.1** ม.1/1 , ม.1/2, ม.1/3 , ม.1/6 **ท4.1** ม.1/1 , ม.1/2, ม.1/3 **ท2.1** ม.1/2, ม.1/3 , ม.1/5 , ม.1/6 ม.1/7 , ม.1/9	ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ระบุเหตุผลข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น พูดแสดงความคิดเห็นใจความสำคัญ รวมทั้งเขียนเรียงความเขียนจดหมายส่วนตัวและกิจธุระ เขียนขอความช่วยเหลือเขียนสอบถามข้อมูล เข้าใจธรรมชาติของภาษา และสร้างคำในภาษาไทย คำพ้อง และนำไปใช้เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นนักเรียนจะต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของนักเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด		
ระหว่างภาค			**ก่อนกลางภาค**		30
			กลางภาค		20
			หลังกลางภาค		30
			รวม		80
ปลายภาค			**ทดสอบ**		20
			รวม		100
รวม				60	100

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยใช้ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ม.1/2 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี ได้กำหนดหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 นิราศภูเขาทอง ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต้องศึกษาเรื่องการอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน เรื่องสั้น บทความ ข่าวสารคดี โดยใช้เวลาทดลองจำนวน 10 ชั่วโมง ไม่รวมการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

2. การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญต่อนักเรียน มีนักวิชาการได้ศึกษาและกล่าวถึงการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

มีนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ และกล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความไว้ดังต่อไปนี้

แววมยุรา เหมือนนิล (2556: 12) ได้กล่าวไว้ว่า คือ การอ่านที่ผู้อ่านมีจุดประสงค์เพื่อหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน โดยจะมีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ ใจความสำคัญ และ ขยายใจความสำคัญ ซึ่งในแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว ส่วนขยายใจความหรือส่วนประกอบอาจมีได้หลายประเด็น

สุภัสสร วัชรคุปต์ (2557: 66) กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญ เพื่อให้เข้าใจรายละเอียดที่สำคัญของเรื่อง และเพื่อให้ได้ความรู้หรือข้อมูลต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่าน

สายใจ ทองเนียม (2560: 100) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งเน้นการค้นหาสาระสำคัญหรือใจความหลักของเรื่อง เพื่อให้ทราบว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม และ มีใจความรองหรือใจความขยายที่เป็นรายละเอียดเพื่อสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

นวภรณ์ อุ่นเรือน (2560: 74) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านจังใจความว่า การอ่านจับใจความ คือการที่อ่านแล้วสามารถบอกเรื่องราวที่อ่าน สรุปสาระสำคัญ และเข้าใจความหมายในเนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ (2561: 13) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ คือมุ่งค้นหาสาระของข้อความหรือของหนังสือว่าส่วนใดเป็นใจความสำคัญที่ผู้เขียนนำเสนอและส่วนใดเป็นส่วนที่ขยายความสำคัญให้ชัดเจนยิ่งขึ้น บางข้อความผู้เขียนไม่ได้เขียนออกมาเป็นประโยค ผู้อ่านต้องจับใจความเอง แล้วเรียบเรียงใจความสำคัญเป็นสำนวนภาษาของตนเอง

จากความหมายของการอ่านจับใจความที่นักวิชาการให้ไว้ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ คือการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม เพื่อให้เข้าใจความหมายในเนื้อหาของเรื่องได้อย่างถูกต้อง

2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ เป็นทักษะที่สำคัญทักษะหนึ่งสำหรับใช้ในการสื่อสาร เรียนรู้ ประสานงาน ตลอดจนการดำเนินชีวิต เนื่องจากการอ่านสามารถช่วยในการสื่อการ และแสวงหาความรู้ต่าง ๆ ดังที่มีผู้ได้ศึกษาและกล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

แววมยุรา เหมือนนิล (2556: 17) กล่าวถึงความสำคัญของการจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานสำคัญของการอ่าน หากผู้อ่านสามารถบอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ก็จะสามารถบอกได้ว่าเรื่องที่นั้นมีเรื่องราวอย่างไร และสามารถบอกคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้

ชุติมา ยอดตา (2561: 2) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานสำหรับการอ่านในระดับที่สูงขึ้น เพราะถ้าผู้เรียนไม่สามารถจับใจความได้ก็จะทำให้ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน เนื่องจากการอ่านจับใจความสามารถช่วยให้ผู้อ่านใจถึงแก่นเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และสำหรับผู้เรียนจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้ทักษะการอ่านจับใจความ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นถ้าผู้เรียนขาดความสามารถหรือทักษะในการอ่านจับใจความก็จะไม่สามารถบอกสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

พรสวรรค์ จันทร์เล็ก และคณะ (2563: 83) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า เป็นทักษะที่มีความสำคัญในการเรียนภาษาไทย ที่ให้โอกาสผู้เรียนได้อ่านเอง คิดเอง กรองเอง และวินิจฉัยอย่างอิสระเสรีที่สุด โดยผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ทางการอ่านหนังสือมามากย่อมได้รับประโยชน์จากการอ่าน การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพจะต้องอ่านแล้วจับใจความและสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

รุ่งทิวา ฉิมกูล และคณะ (2563: 58) กล่าวถึงความสำคัญของการจับใจความว่า การอ่านจับใจความมีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้ในการหาความรู้ และการอ่านจับใจความยังเป็นการพัฒนาสติปัญญาทำให้ผู้อ่านได้ทราบข้อเท็จจริงของเรื่องต่าง ๆ ได้

จากข้อความข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความมีความสำคัญเนื่องจากจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวิเคราะห์วิจารณ์ได้ อีกทั้งยังมีความสำคัญในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วย

2.3 หลักการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านประเภทหนึ่งโดยมีหลักในการอ่านตามที่นักวิชาการได้ทำการศึกษา และนำเสนอไว้ดังต่อไปนี้

แววมยุรา เหมือนนิล (2556: 25-32) ได้ศึกษาและกล่าวถึงหลักในการอ่านจับใจความไว้โดยเสนอไว้ 4 ประเด็น ดังนี้

1. การอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรเริ่มจากการอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าก่อน เพราะเมื่อนำประเด็นในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาร่วมกันแล้ว จะสามารถหาแก่นเรื่องหรือแนวคิดสำคัญที่สุดของเรื่องทั้งหมดได้ง่ายขึ้น

2. การหาใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า ต้องหาข้อความมีเนื้อหาสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นไว้ทั้งหมด

3. ใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า มักอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่ง ดังนี้

3.1 ประโยคต้นย่อหน้า เป็นส่วนที่พบในความสำคัญของเรื่องมากที่สุด เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญในตอนต้นย่อหน้า แล้วจึงขยายรายละเอียดต่อไป

3.2 ประโยคในตอนท้ายย่อหน้า เป็นส่วนที่พบใจความสำคัญของเรื่องรองลงมาจากตอนต้นย่อหน้า โดยผู้เขียนจะกล่าวถึงประเด็นต่าง ๆ แล้วสรุปประเด็นสำคัญไว้ในตอนท้าย

3.3 ประโยคตอนกลางย่อหน้า เป็นส่วนที่ค้นหาใจความสำคัญได้ยาก เพราะผู้อ่านต้องพิจารณาเปรียบเทียบด้วยตนเองว่าสาระสำคัญที่สุดอยู่ที่ประโยคใด

3.4 ไม่ปรากฏในประโยคใดอย่างชัดเจน โดยอาจจะอยู่ในหลายประโยค หรืออยู่รวม ๆ กันในย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านต้องสรุปออกมาเอง ผู้อ่านอาจจะต้องใช้วิธีตั้งคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม จะทำให้มองเห็นส่วนที่เป็นประเด็นสำคัญได้ง่ายขึ้น

4. วิธีจับใจความสำคัญอีกวิธีหนึ่ง คือ การตัดประโยค หรือข้อความที่เป็นส่วนขยายหรือส่วนที่ไม่จำเป็นในแต่ละย่อหน้าออก ซึ่งสิ่งที่ควรตัดออกไปในแต่ละย่อหน้า เช่น

4.1 ส่วนขยายหรือรายละเอียดต่าง ๆ

4.2 ข้อเปรียบเทียบ

4.3 ตัวอย่างประกอบ

4.4 คำศัพท์ สำนวน หรือโวหารที่ยกมาประกอบ

4.5 ตัวเลข สถิติที่เป็นรายละเอียด

4.6 คำถามและคำอธิบายของผู้เขียน

4.7 ชื่อบุคคลที่ผู้เขียนอ้างอิงโดยไม่เน้นความสำคัญ

4.8 ย่อหน้าพิเศษบางย่อหน้าที่เป็นส่วนขยาย หรือตัวอย่างของเรื่อง

สถิตาภรณ์ ศรีหิรัญ (2560: 74-79) ได้กล่าวถึงวิธีการอ่านจับใจความไว้ 4 ประเด็น ดังนี้

1. วิเคราะห์ประเภทของงานเขียนที่อ่าน การวิเคราะห์ประเภทของงานเขียนจะช่วยให้ผู้อ่านมุ่งจับใจความสำคัญได้ถูกประเด็น เพราะงานเขียนแต่ละประเภทมุ่งนำเสนอเนื้อหาสาระต่างกัน

2. อ่านคร่าว ๆ อย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อให้พอทราบว่าผู้เขียนต้องการนำเสนอเรื่องใด แล้วจดใจความสำคัญไว้พอสังเขป เทคนิคที่ควรใช้ในขั้นตอนนี้คืออ่านอย่างมีสมาธิ โดยอาศัยคำสำคัญในชื่อเรื่องเป็นหลักในการหาสาระสำคัญของเรื่อง

3. อ่านอย่างละเอียดเพื่อทำความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคต่อไปนี้เข้ามาช่วย

3.1 การตั้งคำถามสำคัญที่เกี่ยวกับเรื่อง โดยผู้อ่านต้องยึดคำสำคัญเป็นกรอบในการอ่าน และอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องตามลำดับ ผู้อ่านต้องอาศัยการตีความโดยอาศัยบริบทหรือข้อความแวดล้อม จากนั้นอ่านทบทวนแล้วตั้งคำถามพร้อมทั้งคำตอบและอ่านทบทวนอีกครั้งเพื่อให้แน่ใจว่าตอบคำถามถูกต้อง

3.2 การจับใจความสำคัญของทุกย่อหน้าแล้วจดบันทึกไว้ เทคนิคนี้จะช่วยให้ผู้อ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที่มีขนาดยาวได้สะดวกขึ้น โดยอาศัยคำสำคัญเป็นกรอบในการอ่านจับใจความโดยผู้อ่านต้องมีความรู้เกี่ยวกับชนิดของย่อหน้า ดังต่อไปนี้

3.2.1 ย่อหน้าประกอบ เป็นย่อหน้าที่ไม่มีใจความรอง มีหน้าที่เป็นส่วนประกอบให้การเรียบเรียงมีความสละสลวย น่าอ่าน มี 3 ชนิด คือ

1) ย่อหน้านำความคิด เนื้อความมีลักษณะเกริ่นนำเข้าสู่เรื่อง ชี้แจงให้ผู้อ่านทราบว่ากำลังจะได้อ่านเรื่องอะไรในย่อหน้าต่อไปย่อหน้าชนิดนี้มีเฉพาะใจความหลัก ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องพยายามหาใจความรอง

2) ย่อหน้าโยงความคิด ย่อหน้าชนิดนี้ก็ไม่มีใจความรอง มีเพียงใจความหลัก เมื่ออ่านย่อหน้าชนิดนี้ ไม่จำเป็นต้องจดบันทึกสาระสำคัญของย่อหน้า แต่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจในเนื้อความของย่อหน้านั้น หากไม่ทำความเข้าใจก็อาจเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ไม่แน่ชัด

3) ย่อหน้าสรุปความคิด เป็นย่อหน้าที่ผู้เขียนต้องการเน้นย้ำสาระสำคัญของข้อความ เมื่อผู้อ่านอ่านย่อหน้าสรุปความคิดอาจใช้สาระสำคัญของย่อหน้าชนิดนี้เป็นแนวทางในการอ่านละเอียด เป็นเทคนิคที่ช่วยให้ประหยัดเวลาในการอ่านจับใจความ

3.2.2 ย่อหน้าแสดงความคิด เป็นย่อหน้าที่มีจำนวนมากที่สุดในเรื่อง โดยย่อหน้าแสดงความคิดจะมีทั้งใจความหลักและใจความรอง ถ้าผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของย่อหน้าชนิดนี้ได้ทั้งหมดแล้วจดบันทึกไว้ ผู้อ่านก็จะสามารถบันทึกสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้

4. ประมวลและเรียบเรียงบันทึกสาระสำคัญของเรื่องขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้าย โดยมีเทคนิคการประมวลและเรียบเรียงบันทึกสาระสำคัญ ดังนี้

4.1 การประมวลและเรียบเรียงใจความสำคัญจากคำตอบของคำถาม ผู้อ่านต้องทบทวน คำตอบของคำถาม ตัดคำถามที่ไม่จำเป็นออก และตั้งคำถามในส่วนที่ตกหล่นเพิ่ม อ่านคำตอบทั้งหมดซ้ำ ๆ แล้วประมวลความคิด เขียนเรียบเรียงเป็นบันทึกสาระสำคัญ จากนั้นตรวจทานแก้ไขปรับปรุงสาระสำคัญให้มีความแม่นยำ

4.2 การประมวลและเรียบเรียงใจความสำคัญจากใจความสำคัญของย่อหน้า ให้ผู้อ่านทบทวนใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าที่บันทึกไว้ จากนั้นตรวจสอบว่าตรงกับสาระสำคัญของเรื่องที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอหรือไม่

ศิริพร ลิมตระการ (2560: 26) กล่าวถึงวิธีการอ่านเพื่อจับใจความไว้ว่าการที่ผู้อ่านจะทำความเข้าใจเนื้อเรื่องจากย่อหน้า หรือจากข้อความที่ผู้เขียนได้ตั้งประเด็น หรือไม่ได้ขยายความประเด็นที่ตั้งไว้นั้น ผู้อ่านต้องอาศัยการวิเคราะห์โครงสร้างของประโยค ข้อความ ย่อหน้า จึงจะเข้าใจความหมายแต่งานเขียนที่มีโครงสร้างกระชับเป็นระบบผู้อ่านจะสามารถจับใจความได้ง่าย ซึ่งการอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดที่ผู้อ่านใช้ความรู้ในด้านโครงสร้างและคำศัพท์ของภาษานั้น รวมกับความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาในเรื่องที่อ่าน ถ้าผู้อ่านมีความรู้เดิมมากก็จะเข้าใจเรื่องที่อ่านได้รวดเร็ว

แต่ถ้าผู้อ่านมีพื้นฐานหรือความรู้เดิม ในเรื่องที่อ่านไม่เพียงพอก็จะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ช้า โดยผู้อ่านต้องอ่านเพื่อจำแนก 2 ประเด็น ต่อไปนี้

1. ใจความสำคัญหรือใจความหลัก ให้ผู้อ่านตั้งคำถามว่าย่อหน้านี้กล่าวถึงใครหรืออะไร กล่าวถึงบุคคลนั้นหรือสิ่งนั้นว่าอย่างไร

2. ใจความรอง คือรายละเอียดที่เป็นข้อมูลสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนขึ้น อาจจะเป็นตัวอย่าง เหตุผล และสถานการณ์ต่าง ๆ

จากการศึกษาเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า แต่ละบทอ่านจะมีใจความสำคัญในทุกย่อหน้า ซึ่งการอ่านเพื่อหาประเด็นหลักหรือใจความของเรื่อง ต้องสังเกตข้อความที่ปรากฏสาระสำคัญของย่อหน้านั้น ๆ หรือหากไม่พบข้อความหรือประโยคที่เป็นประเด็นสำคัญ ผู้อ่านอ่าจจะต้องมีการตัดประโยคเพื่อหาประเด็นสำคัญ หรืออาจจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการหาประเด็นสำคัญ เช่น การเขียนคำถาม และหาข้อความที่เป็นคำตอบของแต่ละย่อหน้า

2.4 ความสามารถในการอ่านจับใจความ

ความสามารถในการอ่านจับใจความ ครอบคลุมพฤติกรรมการอ่านในระดับต้น คือความเข้าใจตามตัวอักษรการแปลความตีความหรือสรุปลงความเห็น ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านจับใจความไว้ดังต่อไปนี้

Miller (1990: 1) ได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. มีความเข้าใจตามตัวอักษรหรือข้อเท็จจริง (Literal or Factual Comprehension) สามารถบอกใจความสำคัญ รายละเอียดของเรื่องทั้งรายละเอียดที่สำคัญและไม่สำคัญ ตลอดจนเรียงลำดับเหตุการณ์และปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะได้

2. มีความสามารถในการตีความหรือสรุปลงความเห็น (Literal or Factual Comprehension) สามารถตอบคำถามด้วยการตีความ สรุปความ เข้าใจจุดประสงค์และอารมณ์ของผู้เขียน และสามารถย่อความ และสรุปใจความสำคัญอย่างมีเหตุผลจากสิ่งที่อ่านได้

3. มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Reading) สามารถประเมินหรือตัดสินเรื่องที่อ่านจากเกณฑ์ที่ผู้อ่านกำหนดขึ้น เช่น ความสามารถในการจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น สามารถประเมินสิ่งที่อ่าน เปรียบเทียบสิ่งที่อ่าน สามารถบอกสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารได้

4. มีความสามารถในการอ่านอย่างสร้างสรรค์หรือการนำไปใช้ (Creative Reading) มีความสามารถในการนำความรู้หรือข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

แววมยุรา เหมือนนิล (2556: 17-18) กล่าวถึงพฤติกรรม 9 ประการ ที่เป็นเครื่องแสดงว่าผู้อ่านสามารถบอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ดังนี้

1. ผู้อ่านสามารถเล่าเรื่องโดยเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

2. ผู้อ่านสามารถบอกรายละเอียดต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่าน เช่น เวลา ชื่อสถานที่ หรือเหตุการณ์สำคัญ ๆ ได้

3. ผู้อ่านสามารถบอกข้อปฏิบัติจากข้อเสนอแนะหรือคำสั่งจากสิ่งที่อ่านได้

4. ผู้อ่านสามารถบอกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้

5. ผู้อ่านสามารถนำความรู้ใหม่จากเรื่องที่อ่านมาประยุกต์ใช้กับประสบการณ์เดิมได้

6. ผู้อ่านสามารถนำสิ่งที่ได้จากเรื่องไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติได้

7. ผู้อ่านสามารถบอกประเด็นต่าง ๆ โดยยกตัวอย่างจากเรื่องที่อ่านมาประกอบได้

8. ผู้อ่านสามารถบอกข้อความที่เป็นประเด็นสำคัญและประเด็นที่เป็นข้อสนับสนุนได้

9. ผู้อ่านสามารถเล่าเรื่องที่อ่านโดยใช้เวลาสั้น ๆ ได้

เพ็ญศิริ ซื่อสัตย์ และคณะ (2563: 60) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านจับใจความว่าเป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่องในระดับต้น โดยผู้อ่านสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม บอกสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน สามารถสรุปเรื่องที่อ่าน บอกแนวคิดและทัศนคติของผู้เขียน สรุปความ แปลความ และสามารถนำข้อมูลต่าง ๆ มาพิจารณาข้อความ ตลอดจนสามารถประเมินค่าสิ่งที่อ่านโดยอาศัยประสบการณ์การอ่านมาพิจารณาตัดสินเรื่องที่อ่านได้

จากความสามารถในการอ่านจับใจความที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าความสามารถในการอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ ผู้อ่านจะต้องสามารถเข้าใจความหมายของคำจากบริบท สามารถบอกสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง จำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น บอกจุดประสงค์ และสามารถนำความรู้หรือข้อคิดที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.5 การวัดและการประเมินผลการอ่านจับใจความ

การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความเป็นการทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนจากเรื่องที่อ่านว่านักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างไร และสามารถนำหลักการอ่านจับใจความมาประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ นักวิชาการหลายท่าน (แววมยุรา เหมือนนิล, 2541; วิสาข์ จัติวัตร์, 2541: 295-33; Hafner and Jolly, 1972: 87-88, ณัฐณิชา บุญสุข, 2546; 16-17,

อ้างถึงใน เพ็ญศิริ ซื่อสัตย์, 2563: 27-28) กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความไว้ในทำนองเดียวกันว่ามี 2 วิธีดังนี้

1. การวัดผลอย่างเป็นทางการ (Formal Measures) คือ การสร้างแบบทดสอบอย่างเป็นระบบโดยให้นักเรียนทำข้อสอบในเวลาที่กำหนดแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้มาตรฐาน (Standard Test) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบนี้เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน กับเกณฑ์ปกติ โดยแบบทดสอบนี้จะประกอบด้วยบทอ่านที่เป็นข้อความบางส่วนของเรื่อง หรือเรื่องสั้น และให้นักเรียนเลือกคำตอบเรียงจากเรื่องง่ายไปยาก มีการจำกัดเวลาในการทำแบบทดสอบ โดยนักเรียนจะได้คะแนนตามความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งคะแนนจะออกมาในรูปคะแนนดิบ เปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) หรือระดับ (Grade-Equipment)

1.2 แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ชนิดอิงเกณฑ์ (Criteria-Referenced Test) ลักษณะของแบบทดสอบนี้มีความคล้ายกับแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้มาตรฐาน (Standard Test)โดยบทอ่านจะเป็นข้อความบางส่วนของเรื่องหรือเรื่องสั้น โดยให้นักเรียนอ่านและตอบคำถาม แต่ไม่เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือนักเรียนกลุ่มอื่น คะแนนของนักเรียนขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์การอ่าน โดยเกณฑ์นี้นักเรียนจะมีความสำเร็จอยู่ระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 80-90

2. การวัดผลอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Measures) ได้แก่ กระบวนการเก็บข้อมูลหลายหลายรูปแบบซึ่งดำเนินไปพร้อมกับการจัดการเรียนรู้ โดยผู้สอนสามารถเก็บข้อมูลการอ่านของนักเรียนได้หลายวิธี เช่น การสังเกตในชั้นเรียน การพูดคุยกับนักเรียน การเขียนบันทึกของนักเรียน และการใช้แบบบันทึกต่าง ๆ ในการสังเกต ซึ่งการวัดผลอย่างไม่เป็นทางการมีดังนี้

2.1 การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้ เช่น ข้อเท็จจริง รายละเอียดชื่อสถานที่ เหตุการณ์ วันที่ ฯลฯ

2.2 การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้

2.3 การจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นหรือจินตนาการได้

2.4 การรวบรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลเดิมที่มีอยู่แล้วได้

2.5 การยกตัวอย่างประกอบได้

2.6 การจำแนกใจความสำคัญส่วนขยายใจความสำคัญ และสรุปใจความ

2.7 การประเมินผลการเล่าเรื่อง

2.8 การลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

2.9 การบอกความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาของเรื่องที่อ่านกับบทความที่เกี่ยวข้อง

2.10 การแสดงข้อสรุปของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

จากข้อความข้างต้นสามารถสรุปได้ดังนี้ การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความเป็นการทดสอบความสามารถในการอ่านของนักเรียน จากเรื่องที่อ่านว่านักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างไร และสามารถนำหลักการอ่านจับใจความมาประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ โดยใช้การวัดผลอย่างเป็นทางการ คือการใช้แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้มาตรฐาน หรือแบบทดสอบชนิดอิงเกณฑ์ และการวัดผลอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การสังเกตในชั้นเรียน การพูดคุยกับนักเรียน การเขียนบันทึกของนักเรียน และการใช้แบบบันทึกต่าง ๆ ในการสังเกต ซึ่งผู้สอนควรเลือกวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับนักเรียน

2.6 ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านที่มีประโยชน์ต่อผู้อ่าน ตามที่นักวิชาการได้นำเสนอประโยชน์ของการอ่านจับใจความ ดังนี้

วนิดา พรมเขต (2559: 21) กล่าวว่า การจับใจความสำคัญเป็นการทำความเข้าใจสารที่อ่าน ซึ่งนับว่ามีความสำคัญมาก เพราะการเข้าใจสารที่ถูกต้องจะนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกต้อง อันจะเป็นประโยชน์ในการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ หรือตัดสินใจ ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้การอ่านจับใจความสำคัญเป็นพื้นฐานในการอ่าน ถือเป็นการอ่านระดับต้น ก่อนที่จะไปสู่การอ่านในระดับที่สูงขึ้น เช่น การอ่านวิเคราะห์ การอ่านตีความ และการอ่านอย่างมีวิจาณญาณ

อาจารย์โปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2560: 55) กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านจับใจความสำคัญไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. ทำให้เกิดวิจาณญาณจากการอ่านจับใจความ เนื่องจากเป็นการใช้วิจาณญาณคิดใคร่ครวญเกี่ยวกับงานเขียนทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล ทำให้ผู้อ่านตัดสินงานเขียนนั้นได้ว่ามีความน่าเชื่อถือ หรือมีคุณค่าเพียงใด และสามารถนำไปใช้กับการอ่านข่าวสารในชีวิตประจำวันได้

2. พัฒนาศักยภาพการอ่าน เนื่องจากต้องใช้ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ การวิเคราะห์แล้วจึงประเมินเรื่องที่อ่าน การประเมินคุณค่างานเขียนจะทำให้ผู้อ่านได้ฝึกตนเองในการอ่านและพิจารณาสาร

3. ได้ข้อคิดจากการอ่านจับใจความสำคัญแล้วนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ (2561: 17) กล่าวว่า การอ่านจับใจความทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วและเป็นการฝึกกระบวนการทางความคิดที่ดี ช่วยให้ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น หากผู้อ่านสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ดี ก็ส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2563: 23) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านจับใจความไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. ช่วยจัดลำดับความคิดเพื่อให้เข้าใจเรื่องที่อ่านมากขึ้น
2. นำไปใช้ในการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ
3. สามารถใช้วิเคราะห์เนื้อหาหรืองานต่าง ๆ ได้
4. ใช้สรุปหรือสร้างองค์ความรู้

จากประโยชน์ของการอ่านจับใจความที่หน่วยงานและนักวิชาการกล่าวไว้ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ คือ เป็นการอ่านที่ทำให้ผู้อ่านรับข้อมูลได้ถูกต้อง เป็นการฝึกกระบวนการทางความคิดที่ดี สามารถนำไปสรุปหรือสร้างองค์ความรู้จากสิ่งที่อ่านได้

3. เทคนิคการสอนแบบ TGT (Team - Game Tournaments)

เทคนิคการสอนแบบ TGT (Team - Game Tournaments) เป็นรูปแบบการสอนหนึ่งที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึง เทคนิคการสอนแบบ TGT (Team - Game Tournaments) ไว้ดังนี้

3.1 ความหมาย

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของเทคนิคการสอนแบบ TGT ดังต่อไปนี้

Slavin (1995: 84-93) กล่าวว่า เทคนิคการสอนแบบ TGT (Team – Game Tournaments) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาเรื่องที่กำหนด เพื่อเตรียมความพร้อมในการแข่งขันตอบคำถาม โดยตัวแทนที่มีความความสามารถในระดับเดียวกันจะแข่งขันเพื่อสะสมเป็นคะแนนของกลุ่ม และกลุ่มที่มีคะแนนสูงสุดจะเป็นผู้ชนะ และได้รับรางวัลจากผู้สอน

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2546: 163) กล่าวถึงความหมายของเทคนิค TGT ไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบหนึ่ง โดยมีการแบ่งนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันกลุ่มละประมาณ 4-5 คน เพื่อศึกษาและทำกิจกรรมร่วมกัน จากนั้นนักเรียนที่มีความสามารถอยู่ในกลุ่มเดียวกันเข้าแข่งขันตอบคำถามที่ผู้สอนเตรียมไว้ และคะแนนของสมาชิกในกลุ่มจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่มเพื่อจัดลำดับการแข่งขัน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553: 126-127) กล่าวว่า เทคนิค TGT เป็นกิจกรรมที่นักเรียนในกลุ่มร่วมกันเรียนรู้เนื้อหาการเรียนร่วมกัน จากนั้นนักเรียนแต่ละคนแข่งขันตอบคำถามกับนักเรียนกลุ่มอื่นที่มีความสามารถในระดับเดียวกัน ซึ่งคะแนนของสมาชิกในกลุ่มจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่มเพื่อจัดลำดับการแข่งขัน

สมจิต จันทร์ฉาย (2557: 250) กล่าวไว้ว่า เทคนิคการสอนแบบ TGT เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่มีเนื้อหาที่สามาถนำมาตั้งคำถามที่มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียวได้ เมื่อจบการเรียนเนื้อหาที่นักเรียนเรียนรู้ร่วมกัน นักเรียนแต่ละคนจะต้องเข้าแข่งขันในเกมตอบคำถาม และนำผลคะแนนของทุกคนในทีม มารวมและประกาศผู้ชนะในการแข่งขัน

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559: 212) ได้กล่าวถึงความหมายของ เทคนิคการสอนแบบ TGT ไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนที่มีความสามารถในกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน ได้ร่วมกันศึกษาและแข่งขันตอบคำถาม ซึ่งนักเรียนทุกคนสามารถแข่งขันตอบคำถาม และคะแนนของทุกคนจะนำมารวมกันเพื่อเป็นคะแนนรวมของกลุ่ม

จากที่นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของเทคนิคการสอนแบบ TGT (Team - Game Tournaments) สามารถสรุปได้ว่า เทคนิค TGT เป็นเทคนิคการสอนที่แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยสมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน ได้ร่วมกันศึกษาบทเรียนใหม่และเล่นเกมวิชาการเพื่อสะสมคะแนน แล้วนำคะแนนไปรวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนสูงสุดจะได้รับรางวัล

3.2 องค์ประกอบของ เทคนิคการสอนแบบ TGT (Team - Game Tournaments)

เทคนิคการสอนแบบ TGT มีองค์ประกอบสำคัญ หลายประการดังที่นักวิชาการได้ศึกษาค้นคว้าไว้ ดังต่อไปนี้

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2546: 164) ก็ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของ เทคนิค TGT ไว้ดังนี้

1. การเสนอเนื้อหา มักใช้ในการเรียนที่เป็นการเริ่มเรียนบทเรียนใหม่ หรือเรื่องใหม่ โดยการสอนเนื้อหาสามารถเลือกใช้วิธีการสอนต่าง ๆ และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งผู้สอนต้องอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจว่า ผู้เรียนทุกคนจะต้องแข่งขันตอบคำถาม และคะแนนของทุกคนในทีมจะมารวมเป็นคะแนนของทีม เพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น

2. การจัดทีม เป็นการจัดทีมผู้เรียน โดยให้คละกันทั้งเพศและความสามารถ ทีมมีหน้าที่ในการเตรียมตัวสมาชิกให้พร้อมเพื่อการล่นเกม หลังจากจบชั่วโมงการเรียนรู้แต่ละทีมจะนัดสมาชิกศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมและผู้เรียนจะผลัดกันถามตอบจนกว่าจะเข้าใจเนื้อหาทั้งหมดเทคนิค TGT มีจุดเน้นคือ ทำให้ดีที่สุดเพื่อทีม จะช่วยเหลือให้กำลังใจเพื่อนร่วมทีมให้มากที่สุด

3. เกม เป็นเกมตอบคำถามง่าย ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ในการเล่นเกม ผู้เรียนที่เป็นตัวแทนจากทีมแต่ละทีมจะมาเป็นผู้แข่งขัน

4. การแข่งขัน ผู้สอนสามารถจัดการแข่งขันได้เมื่อเรียนเรื่องต่าง ๆ จบแล้ว หรือจัดการแข่งขันปลายสัปดาห์ซึ่งคำถามที่นำมาใช้ผู้สอนต้องนำมาจากบทเรียนที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว จากนั้นจึงกำหนดโต๊ะ ที่ทุกทีมต้องส่งตัวแทนของทีมที่มีความสามารถในระดับเดียวกันมาแข่งขันตอบคำถามในแต่ละโต๊ะ โดยจัดการแข่งขันพร้อมกันทุกโต๊ะ และหลังจากจบการแข่งขันให้สมาชิกในกลุ่มนำคะแนนมารวมกันเพื่อนำผลรวมไปเทียบหาค่าโบนัส การแข่งขันตอบคำถามอาจจะจัดขึ้นหลังจบบทเรียนหรือปลายสัปดาห์ โดยคำถามที่นำมาใช้ในการแข่งขันนำมาจากเนื้อหาที่กำหนด การแข่งขันจะให้ตัวแทนของทีมแต่ละทีมที่มีความสามารถในกลุ่มเดียวกันมาร่วมแข่งขันในโต๊ะ จากนั้นเริ่มแข่งขันพร้อมกัน เมื่อสิ้นสุดการแข่งขันจะทำการเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย เพื่อทำการเทียบหาคะแนนโบนัสของแต่ละทีม

5. การยอมรับความสำเร็จของทีม นำคะแนนที่เทียบหาค่าโบนัสของสมาชิกทุกคนมารวมกันและหาค่าเฉลี่ย โดยค่าเฉลี่ยที่ได้คือคะแนนของรวมของทีม ทีมที่มีคะแนนสูงสุดจะเป็นทีมชนะเลิศ และจะเป็นทีมที่ได้รับรางวัล หรือยกของชมเชย

วัชรา เล่าเรียนดี (2553: 15) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของของเทคนิค TGT ดังนี้

1. การสอนเนื้อหา ผู้สอนดำเนินการให้ความรู้ในสาระความรู้หรือทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนทั้งชั้นก่อนจนแน่ใจว่าผู้เรียนทุกคนรู้และเข้าใจสาระความรู้นั้น หรือรู้และเข้าใจแนวทางการปฏิบัติพอสมควรก่อนที่จะให้ผู้เรียนจัดกลุ่ม

2. การจัดกิจกรรมกลุ่ม ครูจัดกลุ่มให้ผู้เรียนร่วมกันศึกษาเรื่องที่กำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนที่อยู่ในกลุ่มเก่ง สามารถส่งเสริม แนะนำ หรืออธิบายเนื้อหาต่าง ๆ ให้สมาชิกในกลุ่มปานกลาง หรือกลุ่มอ่อน และเพื่อให้สมาชิกทุกคนมีความเข้าใจเนื้อหา สามารถนำไปใช้ในการแข่งขันตอบคำถามและทำคะแนนเพื่อทีมได้

3. การแข่งขัน ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะแข่งขันกันตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียน โดยครูจะเตรียมคำถามให้ผู้เรียนตอบ โดยอาจจะสร้างข้อคำถามให้มี 3 ระดับ คือ คำถามสำหรับเด็กเรียนเก่ง เด็กเรียนปานกลาง และเด็กเรียนอ่อน เป็นต้น หรืออาจจะเป็นข้อคำถามคละกันทั้งยากและง่าย ให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามเหล่านั้น คำถามอาจจะเหมือนกันก็ได้ โดยให้เหมาะสมกับระดับความพร้อมของผู้เรียนพร้อมกับจำแนกเวลาในการทำแบบฝึกหัดเพื่อการแข่งขันในแต่ละครั้งก็ได้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559: 212 - 213) ก็ได้ศึกษาองค์ประกอบของเทคนิคการสอนแบบ TGT ไว้ดังนี้

1. การเสนอเนื้อหา เหมาะกับการนำเสนอเนื้อหาหรือบทเรียนใหม่ ผู้สอนอาจจะนำเสนอด้วยการบรรยาย อภิปราย กรณีศึกษาหรือกรณีอื่น ๆ โดยผู้สอนต้องเน้นให้ผู้เรียนทราบว่าผู้เรียนต้องให้ความสนใจกับเนื้อหาสาระ เนื่องจากจะช่วยให้ทีมประสบความสำเร็จในการแข่งขัน

2. การจัดทีม ผู้สอนจัดทีมผู้เรียนโดยคละทั้งเพศและความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 เพื่อให้แต่ละทีมมีความสามารถทางการเรียนใกล้เคียงกัน ทีมมีหน้าที่ในการเตรียมตัวสมาชิกให้พร้อมเพื่อการเล่นเกม จุดเน้นในทีมคือ ทำให้ดีที่สุดเพื่อทีม

3. เกม เป็นเกมตอบคำถามง่าย ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ในการเล่นเกมผู้เรียนเป็นตัวแทนจากทีมที่จะมาเป็นผู้แข่งขันโดยเกมที่ใช้เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจเชิงวิชาการ จะมีการจัดโต๊ะสำหรับการแข่งขัน ใช้คำถามในบัตร (Card) หรือ เอกสาร (Sheet) ชนิดเดียวกัน ผู้เรียนจะสลับกันหยิบคำถาม และจะต้องตอบคำถามให้ได้ ในกรณีที่ผู้เรียนที่หยิบคำถามตอบไม่ได้ ผู้เรียนคนอื่นในโต๊ะมีสิทธิ์ในการตอบคำถาม

4. การแข่งขัน การแข่งขันตอบคำถามอาจจะจัดขึ้นหลังจบบทเรียนหรือปลายสัปดาห์ โดยคำถามที่นำมาใช้ในการแข่งขันนำมาจากเนื้อหาที่ได้เรียนมาแล้ว การจัดการแข่งขันจะแบ่งเป็นโต๊ะ โดยละโต๊ะจะมีตัวแทนของทีมแต่ละทีมที่มีความสามารถในกลุ่มเดียวกันมาร่วมแข่งขันทุกโต๊ะ จากนั้นเริ่มดำเนินการพร้อมกัน เมื่อแข่งขันเสร็จแล้วจะมีการจัดลำดับผลการแข่งขันเพื่อนำคะแนนไปเทียบค่าคะแนนโบนัส ถ้าผู้ร่วมแข่งขันมี 5 คน อาจให้คะแนนโบนัสตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 5 ตารางตัวอย่างการให้ค่าคะแนนโบนัส

ลำดับที่ผลการแข่งขัน	คะแนนโบนัส
1	10
2	8
3	6
4	4
5	2

1. การยอมรับความสำเร็จของทีม ผู้สอนจะต้องนำคะแนนโบนัสของสมาชิกทุกคนมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อเป็นคะแนนรวมของทีม ซึ่งทีมที่มีคะแนนสูงสุดจะได้รับรางวัล ผู้สอนประกาศผล และเผยแพร่สู่สาธารณชนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ยกย่องชมเชย ประกาศหน้าเสาธง หรือมอบรางวัล

จากองค์ประกอบของเทคนิคการสอนแบบ TGT (Team - Game Tournaments) ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า เทคนิคการสอนแบบ TGTมีองค์ประกอบสำคัญ คือ การเสนอเนื้อหา การจัดทีมการแข่งขัน เกม การแข่งขัน และการยอมรับความสำเร็จของทีม

3.3 แนวทางและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

เทคนิคการสอนแบบ TGT มีแนวทางในการจัดการเรียนรู้ตามที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

Slavin (1987) อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559: 213-216) ก็ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการเรียนรู้ไว้ 5 ประเด็น ดังนี้

1. การกำหนดผู้เข้าเรียนเข้าเป็นกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกประมาณ 4 คน โดยสมาชิกกลุ่มประกอบด้วยคนเก่งที่สุด 1 คน คนที่อ่อนที่สุด 1 คน และคนที่เรียนได้ปานกลาง 2 คน ถ้าเป็นไปได้ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศด้วย ชาย 2 คน และหญิง 2 คน วิธีการจัดการเรียนรู้เข้ากลุ่มทำได้ดังนี้

1.1 จัดลำดับผู้เรียนจากเก่งที่สุดไปหาอ่อนที่สุดโดยยึดตามคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ

1.2 หาจำนวนกลุ่มทั้งหมดว่ามีกี่กลุ่ม แต่ละกลุ่มควรประกอบด้วยสมาชิก 4 คน ดังนั้นจำนวนกลุ่มทั้งหมดหาได้จากการนำจำนวนผู้เรียนทั้งหมดหารด้วย 4 ถ้าหารไม่ลงตัวอนุโลมให้บางกลุ่มมีสมาชิก 5 คนได้

2. ครูสอนบทเรียนต่อผู้เรียนทั้งชั้น ในขั้นแรกจะเป็นการสอนเนื้อหาสาระโดยใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบการสอนที่กระทำโดยครูผู้สอน จากนั้นผู้เรียนจะได้ปรึกษาหารือและอธิบายความรู้ให้แก่กัน หากมีสมาชิกคนใดในกลุ่มยังไม่เข้าใจเนื้อหาที่ผู้สอนได้สอนมาแล้วนั้น เพื่อนในกลุ่มเดียวกันต้องรับผิดชอบสอนเพื่อนคนนั้นให้เข้าใจ ทั้งนี้เพราะหลังจากได้เรียนจบแล้ว ผู้สอนจะทำการทดสอบวัดความก้าวหน้าจากความสามารถของสมาชิกแต่ละคน ดังนั้นจึงไม่ควรมีสมาชิกคนใดที่ไม่เข้าใจ

3. การศึกษากลุ่มย่อย ในแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 4 คน โดยที่สมาชิกของกลุ่มจะมีความสามารถเก่ง ปานกลาง อ่อนคละกันไป ในอัตรา 1:2:1 และมีอัตราส่วนของผู้เรียนชายและผู้เรียนหญิงในแต่ละกลุ่มใกล้เคียงกัน ผู้เรียนต้องพยายามศึกษาเนื้อหาในซองกิจกรรมของตนให้เข้าใจ และต้องช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มในการทำความเข้าใจเนื้อหาที่เขาศึกษาด้วยสื่อที่ใช้ในการเรียน

การสอน ประกอบด้วย บัตรงาน บัตรกิจกรรม และบัตรเฉลย พฤติกรรมหรือบทบาทของสมาชิกในกลุ่มย่อย ควรมีลักษณะดังนี้

3.1 ผู้เรียนจะต้องช่วยเพื่อนในกลุ่มได้เรียนรู้เนื้อหา หรือสื่ออย่างถ่องแท้

3.2 ทุกคนในกลุ่มต้องเข้าใจเนื้อหา ไม่มีใครเรียนหรือศึกษาเนื้อหาจบเพียงคนเดียว

3.3 ถ้าสมาชิกคนใดในกลุ่มไม่เข้าใจต้องถาม หรือปรึกษาเพื่อนในกลุ่มก่อนที่จะถามผู้สอน

3.4 เพื่อนในกลุ่มต้องปรึกษาหารือกันเบา ๆ ไม่ให้รบกวนผู้อื่น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูควรสนับสนุนในสิ่งต่อไปนี้

3.5 ผู้เรียนสามารถเคลื่อนย้ายโต๊ะ เก้าอี้ในกลุ่มหรือย้ายที่ทำงานของกลุ่มภายในชั้นเรียนได้

3.6 ให้เวลาประมาณ 10 นาทีสำหรับตั้งชื่อกลุ่ม

3.7 แนะนำให้ผู้เรียนร่วมมือกันทำงานเป็นคู่หรือกลุ่ม 4 คนก็ได้ โดยให้มีการตรวจผลงานซึ่งกันและกัน เมื่อมีการผิดพลาดเพื่อนในกลุ่มต้องร่วมกันอธิบายให้เข้าใจ

3.8 ไม่ควรจบการศึกษาง่าย ๆ จนกว่าจะแน่ใจว่าเพื่อนในกลุ่มทุกคนสามารถจะตอบคำถามได้ร้อยละ 100

3.9 ให้มีการอธิบายคำตอบซึ่งกันและกัน แล้วจึงนำไปตรวจกับบัตรเฉลยคำตอบ

3.10 เมื่อมีปัญหาให้ปรึกษาเพื่อนร่วมกลุ่มย่อยแล้วจึงปรึกษาครู

3.11 ระหว่างผู้เรียนทำกิจกรรมผู้สอนควรเดินไปรอบ ๆ ห้องเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสปรึกษาหารือได้สะดวก และเป็นการส่งเสริมกำลังใจให้แก่ผู้เรียนด้วย

4. การเล่นเกมแข่งขันตอบปัญหา การเล่นเกมการแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาของบทเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อทดสอบความรู้ ความเข้าใจในบทเรียน เกมประกอบด้วยผู้เล่น 4 คน ซึ่งแต่ละคนจะเป็นตัวแทนกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่ม การกำหนดผู้เรียนเข้ากลุ่มเพื่อเล่นเกมจะยึดหลักผู้เรียนมีความสามารถเท่าเทียมกัน กล่าวคือ ผู้เรียนเก่งของแต่ละกลุ่มการแข่งขัน ผู้เรียนปานกลางแต่ละกลุ่มแข่งขันกัน และผู้เรียนอ่อนของแต่ละกลุ่มแข่งขันกัน การที่ผู้เรียนมีความสามารถแต่ละกลุ่มมาแข่งขันกันเพื่อให้ผู้เรียนแข่งขันกับตนเอง และผู้เรียนแต่ละคนมีโอกาสในการช่วยเหลือกลุ่มให้ประสบความสำเร็จเท่าเทียมกัน ถ้าผู้เรียนแต่ละคนเตรียมตัวให้ดีที่สุด การแข่งขันจัดขึ้นประมาณสัปดาห์ละ 1 ครั้ง หลังจากแข่งขันเกมไปแล้วสัปดาห์ต่อไปผู้เรียนอาจจะถูกเลื่อนไปแข่งขันในโต๊ะเกมอื่นทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผลการแข่งขันในโต๊ะ

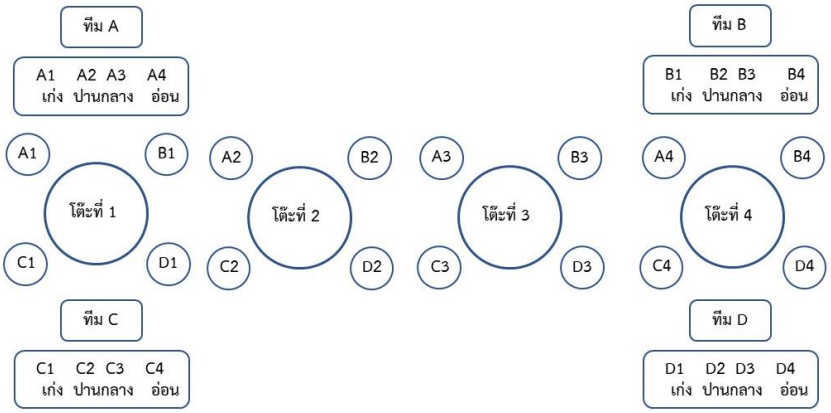

แผนภาพที่ 2 การจัดผู้แข่งขันตอบปัญหาความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์

(Slavin (1987) อ้างถึงในชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559: 215)

5. การยอมรับความสำเร็จของทีม การยกย่องหรือยอมรับ มีจุดประสงค์หลักเพื่อกระตุ้นให้นผู้เรียนมีการปรับปรุงการเรียนเป็นรายบุคคลและปรับปรุงการเรียนของกลุ่มเพื่อให้การเรียนบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งการยกย่องหรือยอมรับมีขั้นตอนดังนี้

5.1 คะแนนความก้าวหน้าของแต่ละบุคคล อาจจะใช้เกณฑ์การคำนวณความก้าวหน้าโดยค่าคะแนนความก้าวหน้าจะต้องมาจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 เกณฑ์การคำนวณคะแนนก้าวหน้า

คะแนนจากการทดสอบย่อย	**คะแนนความก้าวหน้า**
1. ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐานน้อยกว่า 10 คะแนน	0
2. ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐาน 1 - 10 คะแนน	10
3. ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐาน 1 - 10 คะแนน	20
4. ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐานเกิน 10 คะแนน	30
5. ได้คะแนนยอดเยี่ยม	40

5.2 คะแนนของกลุ่ม คำนวณจากคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ซึ่งควรบันทึกไว้เป็นหลักฐาน และแจ้งให้แต่ละกลุ่มทราบทุกครั้งหลังจากทดสอบย่อย

5.3 เกณฑ์การตัดสินกลุ่มที่ควรได้รับการยกย่องหรือยอมรับ เกณฑ์การตัดสินกลุ่มที่ควรได้รับการยกย่องกำหนดได้ดังนี้

กลุ่มระดับดี คะแนนความก้าวหน้าของกลุ่ม เท่ากับ 15 - 19

กลุ่มระดับดีมาก คะแนนความก้าวหน้าของกลุ่ม เท่ากับ 20 - 24

กลุ่มระดับดีเยี่ยม คะแนนความก้าวหน้าของกลุ่ม เท่ากับ 25 - 30

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2546: 165-166) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT ไว้ 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมเนื้อหา ประกอบด้วย

1.1 การจัดเตรียมเนื้อหาสาระ ผู้สอนจัดเตรียมเนื้อหาสาระหรือเรื่องที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

1.2 การเตรียมเกม ผู้สอนจะต้องจัดเตรียมคำถามง่าย ๆ ซึ่งเป็นคำถามจากสาระที่เรียน วิธีการให้คะแนนโบนัสในการเล่นเกม รวมทั้งสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้

2. ขั้นจัดทีม ผู้สอนจัดทีมผู้เรียนโดยให้คละกันทั้งเพศและความสามารถ ทีมละประมาณ 4-5 คน เช่นทีมที่มีสมาชิก 4 คน อาจประกอบด้วย ผู้เรียนที่อยู่ในกลุ่มเก่ง 1 คน กลุ่มปานกลาง 2 คน และกลุ่มอ่อน 1 คน เป็นต้น เพื่อเรียนรู้โดยปฏิบัติกิจกรรมตามคำสั่งหรือใบงานที่กำหนดไว้

3. ขั้นการเรียนรู้ ประกอบด้วย

3.1 ผู้สอนอธิบายวิธีการเรียนรู้

3.2 ทีมวางแผนการเรียนรู้และการแข่งขัน

3.3 สมาชิกในแต่ละทีมร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมตามคำสั่งหรือใบงาน

3.4 สมาชิกในทีมร่วมกันเตรียมความพร้อม โดยทุกคนต้องมีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาที่กำหนด

3.5 สมาชิกในทีมร่วมกันประเมินความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่กำหนดด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การถาม-ตอบ

3.6 สมาชิกของทีมช่วยกันอธิบายในประเด็นต่าง ๆ ที่สมาชิกคนอื่นยังไม่มีความเข้าใจ

4. ขั้นการแข่งขัน ประกอบด้วย

4.1 ผู้สอนแนะนำการแข่งขันให้ผู้เรียนทราบ

4.2 จัดผู้เรียนหรือสมาชิกตัวแทนของแต่ละทีมเข้าประจำโต๊ะแข่งขัน

4.3 ผู้สอนแนะนำเกี่ยวกับเกม โดยอธิบายจุดประสงค์และกติกาของการเล่นเกม

4.4 สมาชิกหรือผู้เรียนทุกคนเริ่มเล่นเกมพร้อมกัน ด้วยชุดคำถามที่เหมือนกัน ผู้สอนเดินตามโต๊ะแข่งขันเพื่อตอบข้อสงสัย

4.5 เมื่อการแข่งขันจบลงให้ตรวจคะแนน และจัดลำดับผลการแข่งขันและหาค่าคะแนนโบนัส

4.6 ผู้เข้าร่วมแข่งขันกลับไปนั่งตามกลุ่ม พร้อมบอกคะแนนที่ได้รับให้ทีมทราบ

4.7 นำคะแนนโบนัสของสมาชิกมารวมกัน ซึ่งทีมที่มีคะแนนรวมสูงที่สุดจะเป็นทีมชนะเลิศ

5. ขั้นยอมรับความสำเร็จของทีม ผู้สอนประกาศผล และเผยแพร่สู่สาธารณชน ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น จดหมายข่าว การประกาศประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน มอบรางวัล กล่าวยกย่อง ชมเชย เป็นต้น

ทิศนา แขมมณี (2561: 268-269) ก็ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนเข้ากลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยคละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน)

2. สมาชิกในกลุ่ม ศึกษาเนื้อหาสาระที่ได้รับร่วมกัน

3. สมาชิกในกลุ่มเป็นตัวแทนกลุ่มไปแข่งขัน โดยจัดกลุ่มแข่งขันตามความสามารถ คือ คนเก่งของแต่ละกลุ่มไปรวมกัน คนอ่อนก็ไปรวมกับคนอ่อนของกลุ่มอื่น กลุ่มใหม่ที่รวมกันนี้เรียกว่า กลุ่มแข่งขันกำหนดให้มีสมาชิก 4 คน

4. สมาชิกในกลุ่มแข่งขันเริ่มแข่งขันกันดังนี้

4.1 แข่งขันกันตอบคำถาม 10 คำถาม

4.2 สมาชิกคนแรกจับคำถามขึ้นมา 1 คำถาม และอ่านคำถามให้กลุ่มฟัง

4.3 ให้สมาชิกที่อยู่ซ้ายมือของผู้อ่านคำถามคนแรกตอบคำถามก่อน ต่อไปจึงให้คนถัดไปตอบจนครบ

4.4 ผู้อ่านคำถาม เปิดคำตอบ แล้วอ่านเฉลยคำตอบที่ถูกให้กลุ่มฟัง

4.5 ให้คะแนนคำตอบ ดังนี้ ผู้ตอบถูกคนแรกได้ 2 คะแนน ผู้ตอบถูกคนต่อไปได้ 1 คะแนนผู้ตอบผิดได้ 0 คะแนน

4.6 ต่อไปให้สมาชิกกลุ่มที่สองจับคำถามที่ 2 และเริ่มเล่นตามขั้นตอน 4.2-4.3 ไปเรื่อย ๆ จนคำถามหมด

4.7 ทุกคนรวมคะแนนของตนเอง

ผู้ได้คะแนนสูงอันดับ 1 ได้โบนัส 10 คะแนน

ผู้ได้คะแนนสูงอันดับ 2 ได้โบนัส 8 คะแนน

ผู้ได้คะแนนสูงอันดับ 3 ได้โบนัส 5 คะแนน

ผู้ได้คะแนนสูงอันดับ 4 ได้โบนัส 4 คะแนน

5. เมื่อแข่งขันเสร็จแล้ว สมาชิกกลุ่มกลับไปสู่กลุ่มบ้านของเรา แล้วนำคะแนนที่แต่ละคนได้รวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

นอกจากนี้วัชรา เล่าเรียนดี (2553: 13-14) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT ไว้ 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1.1 เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน

1.2 ครูแบ่งกลุ่มผู้เรียนคละความสามารถ กลุ่มละ 4 คน และกำหนดหมายเลขประจำตัวให้ทุกคนในกลุ่ม

1.3 แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

2.1 ครูอธิบายสาระความรู้ให้ผู้เรียนทั้งชั้น โดยใช้วิธีบรรยาย อภิปราย

2.2 แสดงหรือสาธิต และให้ตัวอย่าง

2.3 การใช้คำถาม

ขั้นที่ 3 ขั้นแบ่งกลุ่มทำงาน

3.1 จัดผู้เรียนคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยแต่ละกลุ่มศึกษาในหัวข้อเดียวกัน

3.2 ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหา จนแน่ใจว่าสมาชิกทุกคนมีความเข้าใจในเนื้อหาอย่างชัดเจน

ขั้นที่ 4 ขั้นการแข่งขันตอบคำถาม

4.1 ครูจัดกลุ่มผู้เรียน กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อน เพื่อแข่งขันการตอบคำถาม

4.2 ครูสุ่มหมายเลขผู้เรียนที่มีเลขประจำตัว ตรงตามที่ครูเรียกจะเป็นตัวแทนของกลุ่ม เพื่อแข่งขันตอบคำถาม

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียน และประเมินผล

ประเมินผลงานกลุ่มรวมคะแนน และสรุปพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

จากการศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของเทคนิคการสอนแบบ TGT ข้างต้น ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ตามขั้นตอนของวัชรา เล่าเรียนดี (2553: 13-14) มาใช้ในการจัดการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้น ดังนี้ ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการอ่านจับใจความจากบทอ่านที่กำหนด ขั้นสอน ครูสอนหลักการอ่านจับใจความของบทอ่านประเภทต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ขั้นแบ่งกลุ่มทำงาน ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ตามคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้กลุ่มละ 4-6 คน เพื่อทำกิจกรรม และขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปเนื้อหาของบทอ่านจากการทำผังกราฟิกประเภทใยแมงมุม จากนั้นครูสรุปพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และมอบรางวัลให้กับกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

3.4 ข้อดีและข้อจำกัด

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2546: 168) กล่าวถึงข้อดี 5 ประการ ของการใช้เทคนิค TGT ดังนี้

1. ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น
2. ทำให้ผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันสามารถทำงานด้วยกันได้
3. ทำให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้กับบทบาทที่หลากหลาย เช่น บทบาทผู้นำ บทบาทผู้ตาม
4. ทำให้ผู้เรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนในห้อง
5. ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข และมีความสนุกสนานร่วมกัน

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2555: 108-109) กล่าวว่าเทคนิค TGT เป็นเทคนิคที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ และยังได้กล่าวถึงข้อดีของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT ไว้ดังนี้

1. กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ และกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาความรู้และทบทวนบทเรียนเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการแข่งขันตอบปัญหาเพื่อสะสมคะแนน
2. เสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เนื่องจากผู้เรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้กำลังใจกันเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมสมาชิกในกลุ่ม ให้ทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาเพื่อความสำเร็จของทีมในการแกมการแข่งขัน
3. เสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้เกิดการยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกัน ร่วมกันทำคะแนนสะสม จึงทำให้นักเรียนมีความสุขกับการเกมการตอบคำถามและมีความสุขในการเรียน
4. กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง โดยสมาชิกทุกคนมีโอกาสในการทำคะแนนเพื่อทีมได้เท่าเทียมกัน จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและมั่นใจตระหนักถึงคุณค่าของตนเองที่เป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จของทีม
5. ส่งเสริมการเรียนรู้และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเนื่องจากผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการหาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อตอบคำถาม ทำให้นักเรียนมีความรู้ในเรื่องที่เรียนมากขึ้น
6. พัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการปรับตัวเพื่อให้สามารถทำงานในสังคมได้อย่างมีความสุข
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบในเกมการแข่งขัน

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2546: 168) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT ดังนี้

1. ถ้าผู้เรียนขาดความเอาใจใส่และความรับผิดชอบจะส่งผลให้ผลงานกลุ่มและการเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จ

2. เป็นวิธีการที่ผู้สอนจะต้องเตรียมการ ดูแลเอาใจใส่กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิดจึงจะได้ผลดี

3. ผู้สอนมีภาระงานมากขึ้น

นอกจากนี้ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2555: 108-109) ก็ได้กล่าวถึงข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT ไว้ 3 ประการ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมมากกว่าการเรียนปกติ เนื่องจากผู้เรียนต้องใช้เวลาในการศึกษาเรื่องที่กำหนดร่วมกันเพื่อแข่งขันตอบคำถาม

2. อาจเกิดเสียงดังรบกวนห้องเรียนอื่นเนื่องจากการเคลื่อนที่ย้ายกลุ่มตอบคำถามของนักเรียน

3. เกมการแข่งขันอาจมีผลต่อความรู้สึกของผู้เรียนที่ได้คะแนนต่ำสุดในแต่ละกลุ่มการแข่งขัน

จากข้อดีและข้อจำกัดดังกล่าว สรุปได้ว่า เทคนิคการสอนแบบ TGT (Team - Game Tournaments) จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเอาใจใส่ต่อการเรียนมากขึ้น ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ร่วมกัน ฝึกการเป็นผู้นำ อีกทั้งยังมีความสนุกสนานในการเรียนรู้ และข้อจำกัด คือ ถ้านักเรียนขาดความเอาใจใส่อาจทำให้การเรียนรู้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ และจะเป็นเพิ่มภาระงานของครูในการเตรียมกิจกรรมให้กับนักเรียน นอกจากนี้ยังใช้เวลามากกว่าการเรียนแบบปกติ ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องมีการจัดเตรียมความพร้อมและบริหารเวลาและรูปแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียน และโรงเรียน

4. ผังกราฟิก (Graphic Organizers)

การสอนอ่านจับใจความ หากผู้อ่านไม่สามารถจับใจความได้ หรือเข้าใจสาระผิดไปจากเจตนาของผู้ส่งสาร แล้วย่อมก่อให้เกิดปัญหาดังนั้นผู้สอนจึงต้องสอนให้ผู้อ่านสามารถอ่านและทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ขั้นตอนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ คือ การใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizers) ซึ่งมีรูปแบบต่าง ๆ เช่น ผังมโนทัศน์ ผังแมงมุม ผังก้างปลา เป็นต้น ซึ่งมีผู้กล่าวถึงผังกราฟิก ไว้ดังนี้

4.1 ความหมาย

ผังกราฟิกมีหลายรูปแบบ เช่น ผังมโนทัศน์ ผังแมงมุง และ ผังความคิดก็เป็นส่วนหนึ่งของผังกราฟิก ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Buzan (1997: 59) กล่าวว่า ผังกราฟิกเป็นสิ่งที่สามารถนำเสนอความคิดแบบรอบทิศทาง (Radiant Thinking) ซึ่งเป็นลักษณะการทำงานหนึ่งของสมอง โดยนำความคิดต่าง ๆ มาแสดงออกด้วยภาพและตัวอักษร ซึ่งผังกราฟิกสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2546: 17) กล่าวว่า ผังกราฟิก เป็นการนำความคิดหรือประเด็นสำคัญของเรื่องต่าง ๆ มาแสดงให้เห็นโครงสร้างหรือความสัมพันธ์ของข้อมูล ซึ่งรูปแบบการนำเสนอสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับข้อมูลและจุดประสงค์ได้

วัชรา เล่าเรียนดี (2553: 52) กล่าวว่า ผังกราฟิก มีลักษณะเป็นผังหรือแผนภาพ สร้างขึ้นจากความเข้าใจ ที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ด้วยผัง แผนภาพ หรือแผนภูมิ ระหว่างมโนทัศน์ต่าง ๆ หรือสาระสำคัญ และแนวคิดต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ชนาธิป พรกุล (2554: 186) ให้ความหมายไว้ว่า แผนภาพ (Graphic Organizers) เป็นการนำเสนอข้อมูล ความคิด อย่างเป็นรูปธรรม มีเป็นระบบที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ สามารถจดจำได้ง่าย และสามารถนำไปใช้สื่อสารหรือถ่ายทอดความรู้ได้

ทิศนา แขมมณี (2561:388) กล่าวว่า ผังกราฟิก คือผังที่แสดงประเด็นความคิด และข้อมูล ที่มีความเกี่ยวข้องกันในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ และองค์ประกอบของเรื่องนั้น ๆ

จากความหมายข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผังกราฟิก (Graphic Organizers) สามารถรถช่วยนักเรียนให้สามารถจัดระบบความคิด และข้อมูลต่าง ๆ ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย และจำได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังเป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนฝึกใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์ และสามารถนำมาใช้ในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมทั้งครูและนักเรียน ซึ่งผังกราฟิกเป็นการนำความคิดที่เป็นนามธรรมมานำเสนออย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นครูจึงสามารถนำผังกราฟิกมาใช้สำหรับการวางแผนการจัดการเรียนรู้และตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนสำหรับนักเรียน เพราะ ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการแสดงออกทางความคิด และช่วยพัฒนาทักษะการคิด สามารถใช้เพื่อทบทวนความรู้เดิม เพื่อวางแผนการทำงาน เพื่อหาคำตอบ และสรุปเรื่องราวต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

4.2 ขั้นตอนการสร้างผังกราฟิก

ผังกราฟิกมีหลายรูปแบบ ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการสร้าง ดังที่นักวิชาการได้ศึกษาและเสนอไว้ดังต่อไปนี้

Buzan (1997: 106-107) กล่าวว่า ผังกราฟิก เป็นสิ่งที่ทำให้สมองซีกซ้ายและซีกขวาสามารถทำงานร่วมกันในการจัดระบบข้อมูล และเชื่อมโยงประเด็นต่าง ๆ โดยเริ่มจากการนำความคิดที่เป็นประเด็นหลัก (Main Ideas) มาเขียนที่จุดกึ่งกลาง จากนั้นแตกประเด็นย่อย ๆ ออกไปเพื่อเป็นการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

Buzan (1997: 27-59) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างผังกราฟิกไว้ 4 ประเด็นดังนี้

1. ให้นำข้อความที่เป็นประเด็นหลักเขียนตรงกลางกระดาษ

2. ประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นประเด็นรองจะถูกเขียนขยายมาจากประเด็นหลังตรงกลางออกมารอบทิศทางซึ่งเปรียบเสมือนกิ่งก้านที่แตกออกแยกออกมา

3. มีการวาดภาพหรือเขียนคำสำคัญลงบนเส้นของแต่ละกิ่งก้านที่แตกย่อยออกมาตามลำดับความสำคัญของแต่ละหัวข้อ โดยที่ทั้งหัวข้อหลักและหัวข้อรองจะมีการเชื่อมโยงกันด้วยกิ่งก้านที่แผ่ขยายออกมา

4. กิ่งก้านต่าง ๆ จะจัดสร้างรูปแบบโครงสร้างที่เชื่อมโยงกันในลักษณะที่แตกต่างกันตามตำแหน่งและความสำคัญของประเด็นต่าง ๆ

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ (2545: 43) ก็ได้กล่าวถึงการสร้างผังกราฟิกไว้ 4 ประเด็น ดังนี้

1. กำหนดข้อความหรือวลีที่เป็นประเด็นหลักไว้ในวงกลมตรงกลาง

2. กำหนดข้อความหรือวลีที่เป็นประเด็นรองซึ่งเกี่ยวกับประเด็นหลัก โดยอาจใช้ดินสอสีเขียนแสดงวงกลมต่างกัน

3. ถ้ามีความคิดย่อ ๆ หรือประเด็นย่อย ๆ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอาจเขียนเป็นส่วนขยายต่อไปได้อีก

ดุษฎี บริพัตร ณ อยุธยา (2549: 51) กล่าวถึงขั้นตอนในการทำผังกราฟิก ดังนี้

1. เริ่มด้วยการเขียนประเด็นสำคัญไว้กลางหน้ากระดาษ

2. วาดเส้นกิ่งก้านสำหรับหัวข้อหลักแต่ละข้อ

3. เขียนตัวหนังสือให้ชัดเจน อ่านง่าย

4. เส้นที่เชื่อมโยงไปยังกิ่งก้านอื่นๆ ให้ใช้ปากกาเส้นเล็กเพื่อจะลงรายละเอียดให้ได้มาก ใช้ปากกาสีและปากกาเน้นข้อความเพื่อให้สะดุดตา

5. ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมาย การระบายสี และการวาดภาพง่าย ๆ

6. พยายามทำผังกราฟิกให้มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง มีอารมณ์ขัน แปลกตาและน่าสนใจ

ธัญญา ผลอนันต์ และ ขวัญฤดี ผลอนันต์ (2550: 55-59) ก็ยังได้นำเสนอขั้นตอนการเขียนผังกราฟิก ดังนี้

1. วางกระดาษในแนวนอน โดยจะเริ่มต้นเขียนจากกลางหน้ากระดาษ

2. ในส่วนประเด็นหลักหรือหัวเรื่องที่เป็นแกนกลางของเรื่องสามารถเลือกใช้สัญลักษณ์ หรือรูปภาพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับประเด็นนั้น ๆ แทนได้

3. ตกแต่งผังกราฟิกด้วยสีต่าง ๆ เพราะสีสันช่วยเร้าอารมณ์ช่วยเพิ่มพลังความคิดสร้างสรรค์

4. เชื่อมโยงประเด็นย่อย ๆ ออกไปเป็นขั้นที่ 2 และ ขั้นที่ 3

5. วาดกิ่งที่มีลักษณะเป็นเส้นโค้ง เนื่องจากเส้นโค้งจะช่วยทำให้ดูเป็นธรรมชาติเช่นเดียวกับกิ่งไม้ เส้นโค้งจะช่วยดึงดูดสายตามากขึ้น

6. ใช้ “คำมูล” หนึ่งคำต่อหนึ่งกิ่งเท่านั้นใช้คำสำคัญที่เป็นประเด็นหลักเพียงคำเดียวเพื่อเพิ่มอิสระในการแตกแขนงกิ่งย่อย

7. ใช้รูปภาพประกอบให้เหมาะสมทั่วทั้งผังกราฟิก

บุญชม ศรีสะอาด (2553: 45-46) ก็ได้กล่าวถึงขั้นตอนการทำผังกราฟิกดังนี้

1. เตรียมกระดาษเปล่าที่ไม่มีเส้นบรรทัด

2. เริ่มตรงกลางกระดาษคำเดียวที่ครอบคลุมเรื่องนั้น

3. ใส่คำสั้น ๆ ที่มีความหมายและเป็นส่วนประกอบของหัวเรื่องที่แตกมาจากจุดศูนย์กลาง

4. แตกความคิดของหัวเรื่องโดยเขียน คำหรือวลีบนเส้น

5. แตกความคิดรองบนเส้นของแต่ละกิ่งในข้อ 4

6. เขียนคำ วลี รูปภาพที่ต้องการเน้น

7. ตกแต่งด้วยสีให้สวยงาม เพราะสีจะช่วยให้เกิดการจำ

ธราเทพ แสงทับทิม (2556: 47-56)ได้นำเสนอขั้นตอนในการเขียนผังกราฟิก ดังนี้

1. หาหัวเรื่อง หรือที่เรียกว่า Central Idea จะเป็นข้อความสั้น ๆ ควรเป็นข้อความหรือรูปภาพให้ครอบคลุมเนื้อเรื่องและชัดเจนในการสื่อสาร

2. หาแนวความคิดลำดับพื้นฐาน หรือ Basic Ordering Ideas หรือแนวความคิดลำดับพื้นฐาน หรือหัวข้อหลัก โดยใช้คำสั้น ๆ เพื่อสื่อความหมาย โดยอาจจะตั้งคำถามด้วยวิธี 5W1H Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร)

3. วาดเส้นกิ่ง Basic Ordering Ideas กระจายออกจาก Central Idea ที่อยู่กลางหน้ากระดาษ ควรเริ่มวาดจากตำแหน่ง 1 นาฬิกา

4. เขียน Basic Ordering Ideas หรือวาดรูปง่าย ๆ แทนข้อความลงไปบนเส้นกิ่ง

5. แตกความคิดของ Basic Ordering Ideas ให้แยกย่อยลงไป พร้อมกับหาภาพมาใช้สื่อความหมายแทนหัวข้อเหล่านั้น

6. วาดกิ่งเส้นเตรียมใส่หัวข้อรอง

7. เขียนหัวข้อรองลงไปในแต่ละเส้นกิ่ง

ทิศนา แขมมณี (2561: 389-396) ได้อธิบายขั้นตอนของการเขียนผังกราฟิกไว้ดังนี้

1. เขียนความคิดรวบยอดไว้ตรงกลาง จากนั้นแตกสาขาออกไปเป็นความคิดย่อยดังตัวอย่าง

2. เขียนคำที่เป็นตัวแทนของความคิดนั้น ๆ ลงไป และใช้รูปทรงเรขาคณิตแสดงระดับของคำ คำใดอยู่ในขอบเขตหรือระดับเดียวกันใช้รูปเรขาคณิตเดียวกันล้อมกรอบคำนั้น

3. ลากเส้นเชื่อมโยงความคิดเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของความคิดต่าง ๆ สามารถใช้เส้นตรง เส้นโค้ง หรืออาจใช้ลูกศรแสดงความเชื่อมโยงความคิดต่าง ๆ

4. ใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ เป็นตัวแทนความหมายของความคิดและความรู้สึก

5. สร้างผังกราฟิกให้สมบูรณ์ตามความเข้าใจของตนเอง

สามารถสรุปได้ว่าการสร้างผังกราฟิก มีขั้นตอนสำคัญในการสร้างคือ เขียนคำสำคัญหรือความคิดหลักไว้กลางกระดาษในแนวนอน จากนั้นเขียนความคิดรองย่อย ๆ ที่สัมพันธ์กับความคิดหลัก แตกสาขาออกไปโดยใช้เส้นเชื่อมโยงออกไปรอบทิศทาง และตกแต่งผังกราฟิกด้วยสีให้สวยงาม

4.3 ชนิดของผังกราฟิก

ผังกราฟิกมีหลายรูปแบบ การจะเลือกใช้รูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับข้อมูลของเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยเลือกใช้รูปแบบของผังกราฟิกที่แสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่อ่าน ให้มีความถูกต้องเหมาะสมโดย ทิศนา แขมมณี (2561: 389 - 400) ได้ยกตัวอย่างผังกราฟิกไว้ดังนี้

1. ผังมโนทัศน์ (CONCEPT MAP)

ผังมโนทัศน์ เป็นผังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดใหญ่ และมโนทัศน์ย่อย ๆ อย่างเป็นลำดับขั้น โดยใช้เส้นเชื่อมโยงดังแสดงในภาพ

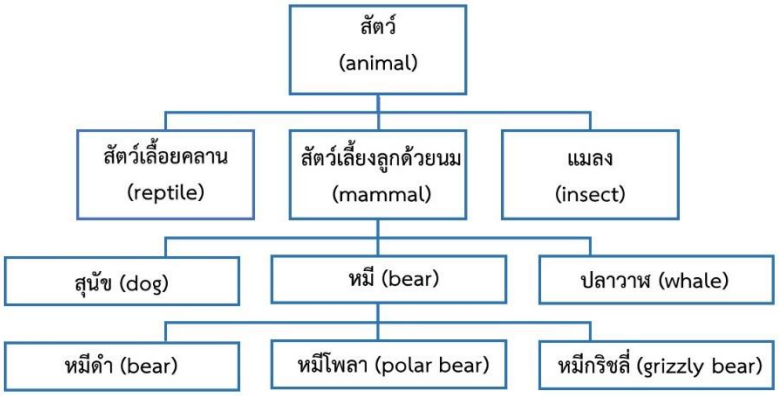

แผนภาพที่ 3 ผังมโนทัศน์

(ทิศนา แขมมณี 2561: 393)

2. ผังแมงมุม (SPIDER MAP)

ผังแมงมุง เป็นผังแสดงมโมทัศน์อีกแบบหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะคล้ายใยแมงมุม ดังภาพ

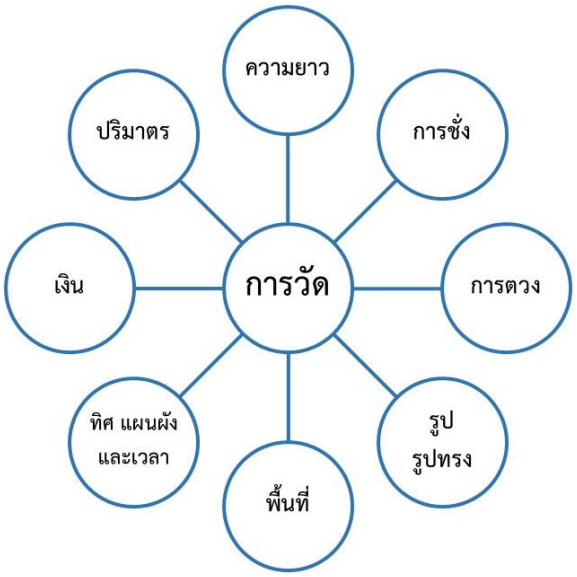

แผนภาพที่ 4 ผังแมงมุม

(ทิศนา แขมมณี 2561: 394)

3. ผังลำดับขั้นตอน (A Sequential Map)

ผังลำดับขั้นตอนเป็นผังที่แสดงลำดับขั้นตอนของสิ่งต่าง ๆ หรือกระบวนการต่าง ๆ ดังตัวอย่างเช่น

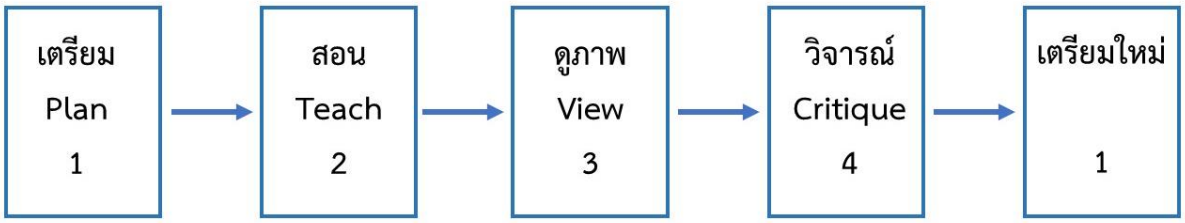

แผนภาพที่ 5 ผังลำดับขั้นตอน

(ทิศนา แขมมณี 2561: 394)

4. ผังก้างปลา (A Fishbone Map)

ผังก้างปลาเป็นผังที่แสดงสาเหตุของปัญหาซึ่งมีความซับซ้อน ผังก้างปลาจะช่วยทำให้เห็นสาเหตุหลักและสาเหตุย่อยที่ชัดเจน

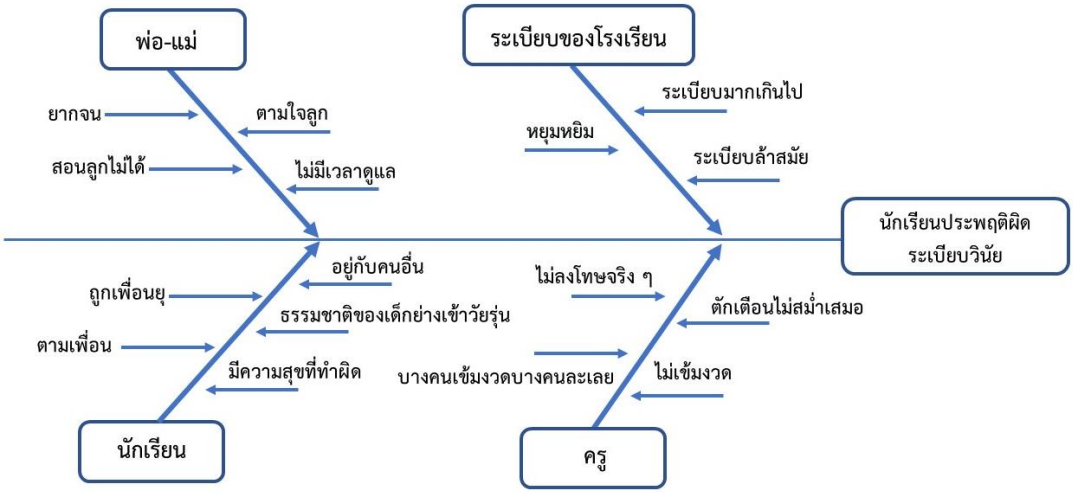

แผนภาพที่ 6 ผังก้างปลา

(ทิศนา แขมมณี และคณะ 2534: 68 อ้างถึงใน ทิศนา แขมมณี 2561: 395)

5. ผังวัฏจักร (A Circle or Cyclical Map)

ผังวัฏจักร คือผังกราฟิกที่ใช้แสดงลำดับขั้นตอนตั้งแต่ขั้นตอนแรกถึงขั้นตอนสุดท้าย เป็นวงกลม โดยไม่ระบุจุดเริ่มต้นที่และจุดสิ้นสุดที่แน่นอน ดังตัวอย่าง

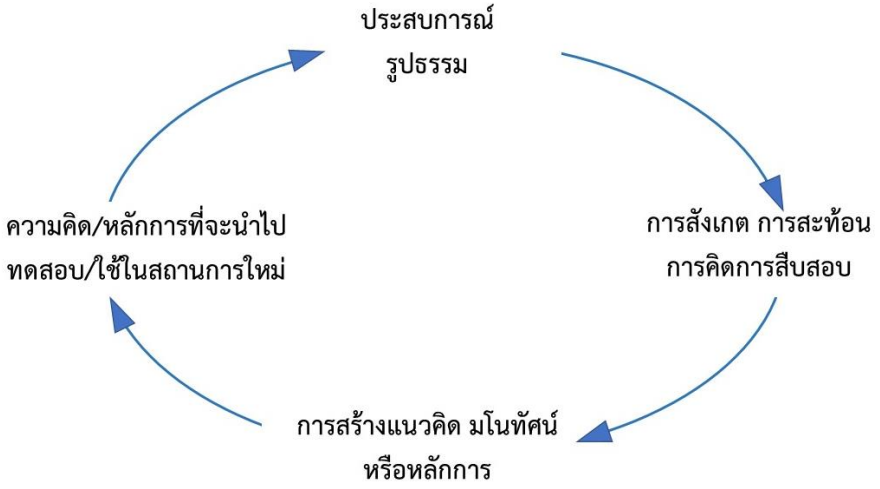

แผนภาพที่ 7 ผังวัฏจักร

(Arends, 1989:56 อ้างถึงในทิศนา แขมมณี 2561: 396)

6. ผังวงกลมซ้อนหรือ เว็นไดอะแกรม (Venn Diagram)

ผังเว็นไดอะแกรม มีลักษณะเป็นวงกลม 2 วงขึ้นไป โดยมีพื้นที่ส่วนหนึ่งเป็นพื้นที่ซ้อนทับกัน สามารถใช้นำเสนอความเหมือนและความแตกต่าง ขององค์ประกอบต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 องค์ประกอบขึ้นไป ดังตัวอย่าง

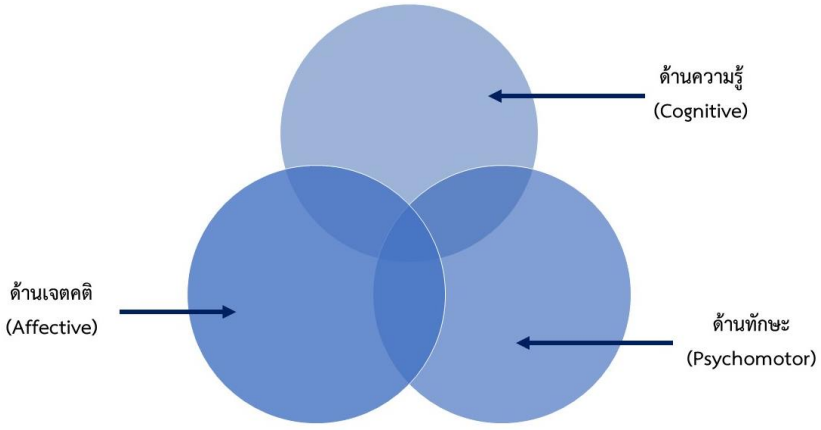

แผนภาพที่ 8 ผังวงกลมซ้อน

(Barry & King, 1992: 15อ้างถึงใน ทิศนา แขมมณี 2561: 397)

7. ผังวีไดอะแกรม (VEE DIAGRAM)

ผังรูปตัววี เป็นผังที่สามารถแสดงความสัมพันธ์ของทฤษฎีและวิธีปฏิบัติ หรือความคิดกับการการสังเกตวิธรในการปฏิบัติ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในวิชาต่าง ๆ ได้ เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ โดยใช้ศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ กับการทดลองหรือการปฏิบัติจริง ดังตัวอย่าง

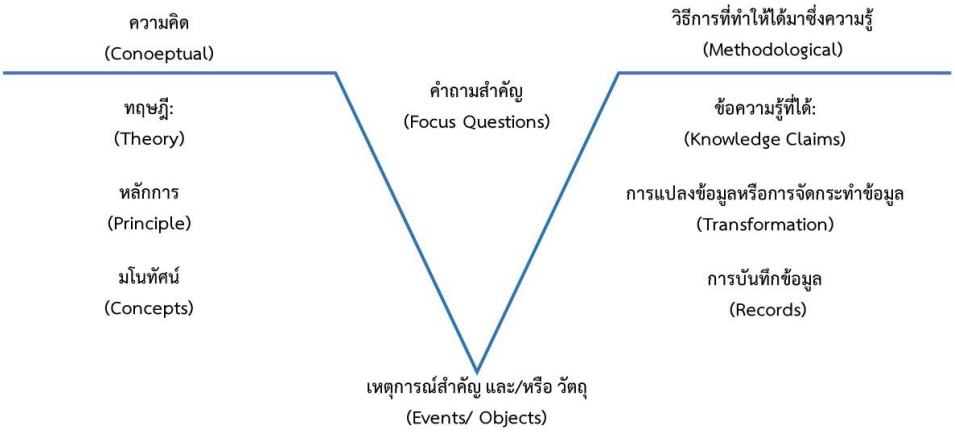

แผนภาพที่ 9 ผังรูปตัววี

(Novak and Gowin, 1984: 3 อ้างถึงใน ทิศนา แขมมณี 2561: 398)

8. ผังพล็อตไดอะแกรม (PLOT DIAGRAM)

ผังพล็อตไดอะแกรม เป็นผังที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนหาพล็อตเรื่องจากบทอ่านที่มีหลายเหตุการณ์ หรือบทอ่านที่เป็นเรื่องยาว ซึ่งหากผู้เรียนสามารถบอกเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง จุดสุดยอดของเรื่อง นักเรียนก็จะสามารถบอกบทสรุปของเรื่องได้

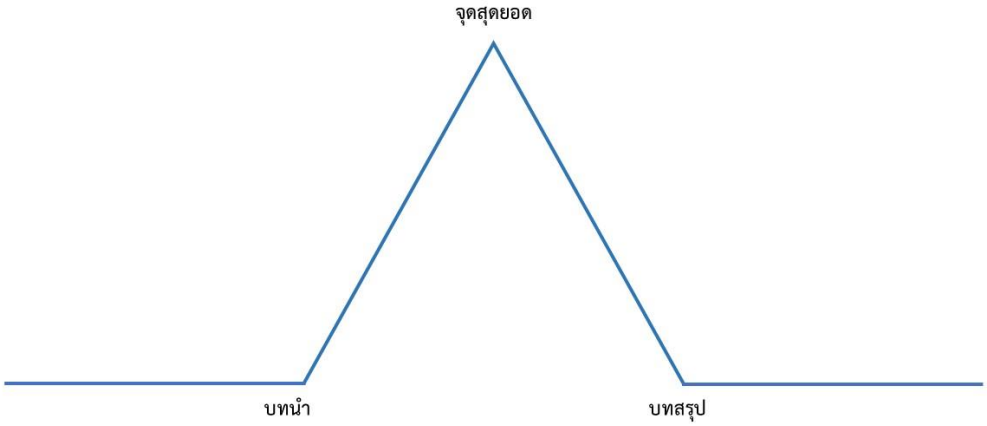

แผนภาพที่ 10 ผังพล็อตไดอะแกรม

(ทิศนา แขมมณี 2561: 400)

จากผังความคิดและข้อความข้างต้น เป็นตัวอย่างของผังกราฟิกและแนวทางในการใช้ที่นิยมในปัจจุบัน ดังนั้นผู้จะนำผังกราฟิกไปใช้ควรพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการนำผังกราฟิกไปประยุกต์ใช้ และเลือกใช้ผังกราฟิกประเภทต่าง ๆ ให้ถูกต้อง เหมาะสม ตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผังกราฟิกที่เลือกใช้สามารถสามารถนำไปช่วยต่อยอดในการเรียนรู้ หรือใช้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

4.4 ขั้นตอนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก

นักวิชาการได้เสนอแนวทางในการสอนโดยใช้ผังกราฟิกไว้เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเริ่มตั้งแต่การสอนเขียนผังกราฟิกโดยพยายามเชื่อมโยงความคิดรวบยอดหรือกระบวนทัศน์ของการเรียน และเริ่มนำเข้าสู่ประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

Jones and Hunter (1989: 20-25) ได้กล่าวถึง รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกโดยได้นำเสนอไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ครูนำเสนอตัวอย่างการจัดการข้อมูล ด้วยผังกราฟิกชนิดต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา
2. ครูนำเสนอวิธีการสร้างผังกราฟิกในรูปแบบต่าง ๆ
3. ครูอธิบายถึงวิธีการใช้ผังกราฟิกให้เหมาะสมกับข้อมูล
4. นักเรียนฝึกการสร้างผังกราฟิกจากเนื้อหาที่ครูกำหนด
5. นักเรียนเข้ากลุ่มเพื่อนำเสนอผลงานผังกราฟิกและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ซึ่งสอดคล้องกับ Clark (1991: 526-534) ที่ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยนำผังกราฟิกมาใช้ให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ครูผู้สอนศึกษาลักษณะของเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้
2. กำหนดจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ และแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ
3. นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผังกราฟิกที่เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของการนำเสนอข้อมูล
4. แสดงตัวอย่างของผังกราฟิกที่เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์
5. นำเสนอวิธีการสร้างแผนผังกราฟิกให้ผู้เรียนทุกขั้นตอน
6. อธิบายวิธีการเลือกใช้ผังกราฟิกและประโยชน์ของผังกราฟิก
7. ให้นักเรียนสร้างผังกราฟิกจากเรื่องที่กำหนดเป็นรายบุคคล

8. นักเรียนนำเสนอผังกราฟิกของตนเองและร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน

9. ครูวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในเนื้อหาของนักเรียน

นอกจากนี้ ธัญญา ผลอนันต์ และ ขวัญฤดี ผลอนันต์ (2550: 42 – 43) ได้ขั้นเสนอขั้นตอนการสอนโดยใช้ ผังกราฟิกไว้ดังนี้

1. การคัดเลือกข้อมูล โดยเลือกข้อมูลตามวัตถุประสงค์

2. กำหนดประเด็นหลัก เพื่อใช้สื่อถึงข้อมูล ข่าวสาร ซึ่งถ้าทราบแล้วจะช่วยให้สามารถเข้าใจตีความได้

3. การจัดระบบเชิงภาพ พิจารณาความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร แบบอักษร สีสัน ช่องไฟ เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์

4. ประโยชน์จาก ผังกราฟิก พัฒนาความรู้สึกของผู้เรียนให้ตระหนักถึงประโยชน์ของผังกราฟิก

5. ลงมือเขียนผังกราฟิก เพื่อสรุปความคิดรวบยอดให้เป็นรูปธรรม

จากการศึกษาดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การทำผังความคิดจากการอ่าน แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักและความคิดรอง โดยเป็นสาระของข้อความหรือคำนั้น ๆ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนจับประเด็นสำคัญรายละเอียดของเรื่องได้ซึ่งจะนำไปสู่การคิดได้และเกิดความเข้าใจในการอ่านในที่สุด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ ผังแมงมุม (SPIDER MAP) เนื่องจากเป็นผังที่สามารถใช้แสดงความคิดของนักเรียน ซึ่งจะมีการแสดงความคิดที่เป็นประเด็นหลักไว้ตรงกลาง และเส้นที่แยกออกจากความคิดรวบยอดใหญ่จะแสดงรายละเอียดของความคิดนั้น ๆ ซึ่งจะสามารถทำให้นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์และเนื้อหาจากบทอ่านประเภทต่าง ๆ ได้

4.5 ประโยชน์ของผังกราฟิก

ผังกราฟิกมีหลายรูปแบบ และผังความคิดก็เป็นส่วนหนึ่งของผังกราฟิก ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์ของผังความคิดหรือผังกราฟิกไว้ดังนี้

Buzan (1997: 96) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของผังกราฟิก ดังนี้

1. ใช้ทบทวนบทเรียน สรุปสาระสำคัญที่เรียนทำให้จะจำง่าย ไม่เครียด

2. ใช้คิดเรื่องใหม่ที่หลากหลาย สร้างสรรค์มีชีวิตชีวา

3. ใช้ในการวางแผนการสอน การพูดในที่สาธารณะเมื่อมี ผังกราฟิกจะช่วยให้เกิดความมั่นใจ

4. ใช้สำหรับทบทวนการประชุม

ทิศนา แขมมณี (2561: 388) กล่าวว่า ผังกราฟิกสามารถนำมาเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการศึกษาเรื่องต่าง ๆ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ 4 ประการด้วยกัน คือ

1. การจำแนกข้อมูลต่าง ๆ จะสามารถช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของข้อมูล ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ได้ดีขึ้น

2. เมื่อสมองมีการจัดระบบความรู้อย่างเป็นระเบียบ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ใหม่ มาเชื่อมโยงกับความรู้หรือประสบการณ์เดิมได้อย่างรวดเร็ว

3. ผังกราฟิก ประกอบไปด้วยข้อความสั้น ๆ และมีภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของเนื้อหาอย่างเป็นระบบ ทำให้สมองมีการจดจำได้ดีขึ้น

4. การใช้ผังกราฟิกในการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น เนื่องจากก่อนการทำผังกราฟิก ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหาก่อน ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องนำทักษะต่าง ๆ มาใช้เพื่อที่จะได้เข้าใจเนื้อหา และสามารถเลือกใช้ผังกราฟิกได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเนื้อหา

จากการศึกษาเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่าผังกราฟิก ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของความคิดหลักกับความคิดรองและประเด็นย่อย ๆ ในเรื่องราวต่าง ๆ ช่วยในการจัดกลุ่มความรู้ส่งเสริมการอ่านแบบคิดวิเคราะห์และ การเขียนเรียงความอีกทั้งยังสามารถนำวิธีการเขียนผังกราฟิก นี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนนอกเหนือจากรายวิชาภาษาไทยได้อีกด้วย

จากการศึกษาขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนแบบ TGT และการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผังกราฟิก ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ตามขั้นตอนของวัชรา เล่าเรียนดี (2553: 13-14) มาใช้ร่วมกับผังกราฟิก ได้ขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนโดยการให้นักเรียนดูรูปภาพ สนทนา หรือฟังเพลง ที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ครูสอนเนื้อหาสาระ หลักการอ่านจับใจความบทอ่านประเภทต่าง ๆ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น บรรยาย อธิบาย อภิปราย ตั้งคำถาม หรือให้ตัวอย่าง เป็นต้น

ขั้นที่ 3 แบ่งกลุ่มทำงาน ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนจากคะแนนสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ออกเป็นกลุ่มละ 4 - 6 คน โดยคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ในอัตราส่วน 1: 2 : 1 นักเรียนทำแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความเรื่องที่ครูกำหนดให้ ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัด จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทบทวนความรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการแข่งขัน

ขั้นที่ 4 ขั้นเกม นักเรียนแข่งขันตอบคำถาม ซึ่งครูจัดการแข่งขันตอบคำถามโดยเรียกตัวแทนของแต่ละกลุ่มที่อยู่ในระดับความสามารถเดียวกันเป็นผู้ตอบคำถาม

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปเนื้อหาโดยการทำผังกราฟิกประเภท แผนผังแมงมุม จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันสรุปบทเรียน ครูประเมินผลงานกลุ่มรวมคะแนน และสรุปพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และมอบรางวัลให้กับกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการสอนแบบ TGT (Team - Game Tournaments)

ประสิทธิ์ จันทรโคตร (2558) ได้ศึกษาและพัฒนา แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคำยากของนักเรียนโดยใช้เทคนิค TGT เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 82.03/81.89 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.07 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมาก และมีความสามารถในการอ่านคำยากหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคำยาก เกิดจากการมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบทของนักเรียน และเทคนิค TGT ยังส่งเสริมให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ มีการเสริมแรงทางบวก ทำให้นักเรียนมีความสุข และเอาใจใส่ต่อการเรียนมากขึ้น

สุพรรณษา สุริยะกมล (2558) ได้ศึกษาและพัฒนาแบบฝึกทักษะ โดยนำมาใช้ร่วมกับเทคนิค TGT เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ แบบบันทึกการสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบทเสอบ ตัวอย่างวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 25 คน ผลวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้สามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าร้อยละ 80 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ที่ 79.60 อภิปรายผลการวิจัย พบว่า เทคนิค TGT มีกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ร่วมกันเรียนรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้ตนเองและสมาชิกในกลุ่มมีผลคะแนนมากกว่ากลุ่มอื่น สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีกระตือรือร้นในการเรียน มีแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น

ธนพร ดวงพรกชกร (2559) ได้ศึกษาผลของการนำเทคนิค TGTมาใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ที่มีต่อการพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกเรื่องการเขียนสะกดคำ แบบทดสอบ และแบบสอบถามความคิดเห็น ตัวอย่างการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดดอนยายหอม (หลวงพ่อเงินอุปถัมภ์) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำหลังเรียนร้อยละ 33.20 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนที่มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 24.23 และนักเรียนมีความคิดเห็นในภาพรวมของการจัดการเรียนรู้มากที่สุด จากการอภิปรายผลพบว่า เทคนิค TGT ทำให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียน เกมการแข่งขันมีความตื่นเต้น ท้าทาย และนักเรียนทุกคนมีโอกาสในการสะสมคะแนน ส่งผลให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์

สุกานดา สายวารี (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์เรื่อง ประโยค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการนำเทคนิค TGT มาเปรียบเทียบกับการสอนแบบอุปนัย เครื่องมือที่ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีอุปนัย และแบบทดสอบ ตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดโสธรวราราม วรวิหาร ผลการวิจัยพบว่า หลังทดลองกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT มีผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันกับกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการอภิปรายผลสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT มีความสุขและสนุกในการเรียนรู้ นักเรียนมีความภูมิใจในตนเอง สนใจการเรียนมากขึ้นส่งผงให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงขึ้น

เฉลิม เพิ่มนาม (2560) ได้ศึกษาและพัฒนาแบบฝึกเรื่องการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่นำมาใช้ร่วมกับเทคนิค TGT ในการพัฒนาความสามารถเรื่องการเขียนสะกดคำและเรื่องทักษะทางสังคมของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ แบบประเมินทักษะทางสังคม และแบบสอบถามความคิดเห็น กลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทักษะทางสังคม ตลอดจนความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก จากการอภิปรายสรุปได้ว่า เทคนิค TGT สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีความกล้าคิด กล้าแสดงความคิดเห็นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้เกิดความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนได้

สุพัตรา ไพบูลย์วัฒนกิจ (2561) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับแบบฝึกในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์เรื่องการสร้างคำในภาษาไทย ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ แบบฝึกเรื่องการสร้างคำในภาษาไทย และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ตัวอย่างวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์เรื่องการสร้างคำในภาษาไทยสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด จากการอภิปรายผลพบว่า เทคนิค TGT สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้หลักภาษาไทยได้ เนื่องจากเป็นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สามารถกระตุ้นความสนใจของนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผังกราฟิก

ชลธิดา หงเหม (2560) ได้ศึกษาผลของการนำเทคนิค SQ4R มาใช้ร่วมกับผังกราฟิก ในการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ตัวอย่างการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคงคาราม จำนวน 45 คน ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก โดยมีการอภิปรายผลว่า การนำผังกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนสามารถทบทวนความรู้เดิม และสามารถจัดลำดับความคิด และถ่ายทอดความคิดออกมาได้อย่างเป็นระบบ

สกุลรัตน์ เจริญอินทร์พรหม (2561) ได้ศึกษาผลของการนำผังกราฟิกมาใช้ร่วมกับกลวิธี SQP2RS ในการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และแบบสอบถามความคิดเห็น ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชินีบูรณะ จำนวน 40 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก จากการอภิปรายสรุปได้ว่า ผังกราฟิกมีส่วนช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการคิดโดยการใช้ภาพ และเส้น ประกอบกับประเด็นต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงความคิดอย่างเป็นระบบ สามารถใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านได้

สุพัตรา ศรีธรรมมา (2562) ได้ศึกษาผลเกี่ยวกับการนำผังกราฟิกมาใช้ร่วมกับการเรียนรู้แบบ PWIM ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถการอ่านและการเขียนสะกดคำ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเทพประสิทธิ์คณาวาส ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก จากการอภิปรายผลพบว่าผังกราฟิก สามารถนำมาใช้พัฒนความสามารถด้านการอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธนัญญา เอมบำรุง (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการนำผังกราฟิกมาใช้ร่วมกับเทคนิครีเวิร์สจิ๊กซอว์ ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์เรื่องการใช้หลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ และแบบประเมินทักษะการร่วมมือ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธาวัฒนาเสนี จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องหลักการใช้ภาษาไทยหลังการจัดการเรียนรู้ และมีทักษะการร่วมมือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการอภิปรายผลพบว่า การนำผังกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนรู้สามารถช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นริศรา ชยธวัช (2563) ได้ศึกษาผลเกี่ยวกับการนำผังกราฟิกมาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ในการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ตัวอย่างการวิจัยนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชินีบูรณะ จำนวน 34 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด จากการอภิปรายผลสรุปได้ว่า ผังกราฟิกจะช่วยให้นักเรียนสามารถจัดระบบความคิด และถ่ายทอดความคิดออกมาได้อย่างเป็นรูปธรรม มีความน่าสนใจ มีส่วนช่วยในการจดจำ สามารถนำมาใช้พัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการสอนแบบ TGT (Team - Game Tournaments)

Galih Dani (2018) ได้ศึกษาผลของการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT สำหรับพัฒนาการใช้ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมในการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนประถมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยมีกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสังเกต และแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT สามารถช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสามารถใช้ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Saifullah (2019) ได้ศึกษาผลของการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Jigsaw ร่วมกับเทคนิค TGT ต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมในวิชาอิสลามศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค Jigsaw ร่วมกับเทคนิค TGT ที่มีต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียน ในเขต Nilai, Negeri Sembilan จำนวน 60 คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ทำการทดลองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Jigsaw ร่วมกับเทคนิค TGT ในวิชาอิสลามศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบวัดระดับทักษะทางสังคม (SSRS-T) และ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะทางสังคมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

AgusHartawan (2020) ได้ศึกษาการใช้เทคนิค TGT ในการสอนการอ่านข้อความบรรยายภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ MTS MIFTAHUL MAARIF PLAMBLK ในปีการศึกษา 2018 และ 2019 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้เทคนิค TGT ในการสอนอ่านข้อความบรรยายภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านข้อความบรรยายภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนที่สอนด้วยการใช้เทคนิค TGT กับนักเรียนที่สอนด้วยวิธีปกติ กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2019 และ 2020 จำนวน 46 คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ทำการทดลองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ผลการวิจัยพบว่าการใช้เทคนิค TGT สามารถพัฒนาการอ่านข้อความบรรยายภาษาอังกฤษของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ

นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการอ่านข้อความบรรยายภาษาอังกฤษระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Sari Rahmawati (2021) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคนิค TGT ในการสร้างเสริมแรงจูงใจและพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้เทคนิค TGT ในการสร้างเสริมแรงจูงใจและพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 68 คน แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ทำการทดลองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความสามารถด้านการอ่าน และแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า เทคนิค TGT สามารถพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความสุขในการเรียนและมีความกระตือรือร้นในการอ่านมากขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนผังกราฟิก

Hasan Basri (2017) ได้ศึกษาผลการใช้ผังกราฟิกที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาเกี่ยวกับภาษา เพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะด้านการฟัง การอ่าน การเขียน และการเรียนรู้คำศัพท์ในภาษาต่าง ๆ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการสื่อสารด้านต่าง ๆ สูงขึ้นกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

Anastasia Dewi (2018) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการใช้ผังกราฟิกในการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาผลการวิจัยพบว่าการใช้ผังกราฟิกสามารถช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนได้เนื่องจากการใช้แผนกราฟิกทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจวัตถุประสงค์ของความข้อความต่าง ๆ และสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อความได้ นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนสามารถจัดระบบความคิด และส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการเขียนที่ดีขึ้น

Pema Wangzom (2019) ได้ศึกษาผลการใช้ผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเรียน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภูฏาน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีระดับผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มปกติ

Gustina (2021) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ผังกราฟิกในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ แบบสังเกต และแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีเจตคติต่อการอ่านดีขึ้น

จากการศึกษาตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT และการใช้ผังกราฟิก พบว่าการใช้เทคนิค TGT ในการจัดการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น เนื่องจากมีระบบและขั้นตอนที่ชัดเจนมีเกมการแข่งขันที่กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้อยากทำความเข้าใจบทอ่านมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการใช้ผังกราฟิก สามารถช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของประเด็นต่าง ๆ ในบทอ่าน ช่วยในการจัดกลุ่มความรู้ส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความ อีกทั้งยังสามารถนำวิธีการเขียนผังกราฟิกนี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียน เพื่อที่จะไปแข่งขันตอบคำถามได้ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และมีความสุขกับการเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก เป็นการวิจัยแบบก่อนการทดลอง (Pre Experimental Designs) แบบกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 144) มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ
    1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
    1.2 กำหนดประชากรและตัวอย่าง
2. ขั้นสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
    2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก
    2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
    2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก
3. ขั้นดำเนินการทดลอง
4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

รายละเอียดของการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน มีดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และสึกษาหลังสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี พุทธศักราช 2565 เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหา การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกัน

1.1.2 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร วารสาร งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านจับใจความ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT (Team - Game Tournaments) และผังกราฟิก เพื่อนำมากำหนดกรอบในการวิจัย

1.1.3 ศึกษาแนวคิดและหลักการวัดประเมินความสามารถด้านการอ่านจับใจความ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

1.2 กำหนดประชากรและตัวอย่าง

1.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 57 คน

1.2.2 ตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 24 คน โรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. ขั้นสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือในการทดลอง ดังนี้

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก เรื่องการอ่านจับใจความ จำนวน 5 แผนการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมงใช้เวลาสอน 10 ชั่วโมง ซึ่งไม่รวมการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

2.1.2 แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.1.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก แบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรม ด้านบรรยากาศ และด้านประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ

2.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก เรื่อง การอ่านจับใจความ

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี ปีพุทธศักราช 2565

2. ศึกษารายละเอียดตัวชี้วัด และสาระการเรียรู้ในหน่วยการเรียนรู้ นิราศภูเขาทอง ซึ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ในการทดลอ โดยดำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT โดยมีรายละเอียดดังนี้ประเภทของบทอ่าน และ

ตารางที่ 7 รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

แผนการจัดการเรียนรู้	**สาระการเรียนรู้**	**จุดประสงค์การเรียนรู้**	**กิจกรรมการเรียนรู้**	**เวลา (ชั่วโมง)**
1	การอ่านจับใจความนิทาน	1. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากนิทานที่อ่านได้ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากนิทานที่อ่านได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสามารถจับใจความของนิทานเรื่องอ่านได้ถูกต้อง 4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากนิทานที่อ่านได้ถูกต้อง	**ชั่วโมงที่ 1** <u>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</u> - ตัวแทนนักเรียนนักเรียนเปิดแผ่นป้ายชื่อนิทานและแสดงบทบาทสมมติและให้เพื่อนนักเรียนทายว่าคือนิทานเรื่องใด บทบาทสมมติและให้เพื่อนนักเรียนทายว่าคือนิทานเรื่องใด - ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ <u>ขั้นที่ 2 ขั้นสอน</u> - ครูอธิบายเรื่องการจับใจความจากนิทาน <u>ขั้นที่ 3 ขั้นแบ่งกลุ่มทำงาน</u> - ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4-6 คน โดยคละความสามารถ	2

ตารางที่ 7 รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
			- นักเรียนร่วมกันทำแบบฝึกหัดการจับใจความจากนิทาน - ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัดการจับใจความจากนิทาน **ชั่วโมงที่ 2** <u>ขั้นที่ 4 ขั้นเกม</u> - นักเรียนแข่งขันตอบคำถามโดยเรียกตัวแทนของแต่ละกลุ่มที่อยู่ในระดับความสามารถเดียวกันเป็นผู้ตอบคำถามการจับใจความจากนิทาน <u>ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล</u> - นักเรียนสรุปเนื้อหาโดยการทำผังกราฟิกจับใจความจากนิทานที่กำหนด - นักเรียนและครูร่วมกันสรุปบทเรียน ครูทำการประเมินผลงานกลุ่มและแจ้งคะแนนให้นักเรียนทราบ	

2.1.6 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา การใช้ภาษา ความสอดคล้องของจุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และ การวัดประเมินผล โดยอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องบทอ่าน

2.1.7 นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในด้านวิธีสอน

ด้านเนื้อหาวิชาภาษาไทย และด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหา (Content Validity) และนำผลการตรวจสอบมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นของ ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม (2557 : 135-136) ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้และการวัด และประเมินผลมีความสอดคล้องกัน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้และการวัด และประเมินผลมีความสอดคล้องกัน

-1 หมายถึง แน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้และการวัด และประเมินผลไม่มีความสอดคล้องกัน

โดยใช้สูตรในการคำนวณค่า IOC ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

IOC หมายถึงดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น

$\sum R$ หมายถึงผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

n หมายถึงจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

เมื่อนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 แสดงว่าองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมหรือมีความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ทดลองได้

2.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยทดลองกับตัวอย่างต่อไป

2.2 แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

2.2.1 ศึกษารายละเอียดและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสาระที่ 1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน และ หลักสูตรสถานศึกษา คำอธิบายรายวิชา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนโยธินบูรณะเพชรบุรี

2.2.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการ และวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา

2.2.3 วิเคราะห์เนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

2.2.4 จัดทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบ (Test Blueprint) ตามแนวคิดด้านพุทธิพิสัยของ Bloom (Bloom's Taxonmy) ดังตารางที่ 8 ต่อไปนี้

ตารางที่ 8 วิเคราะห์ข้อสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

จุดประสงค์การเรียนรู้	พฤติกรรม						รวม
	ความรู้/ความจำ	ความเข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	ประเมินค่า	สร้างสรรค์	
1. นักเรียนมีความสามารถอ่านจับใจความจากนิทาน	-	3	2	-	-	-	5
2. นักเรียนมีความสามารถอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น	1	4	2	-	-	-	7
3. นักเรียนมีความสามารถอ่านจับใจความจากข่าว	1	3	2	-	-	-	6
4. นักเรียนมีความสามารถอ่านจับใจความจากบทความ	1	3	2	-	-	-	6
5. นักเรียนมีความสามารถอ่านจับใจความจากสารคดี	1	3	2	-	-	-	6
รวม	4	16	10				30

2.2.5 สร้างแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบวัดแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ โดยแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความมีเกณฑ์การตรวจให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด 0 คะแนน

2.2.6 เสนอแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์และปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

2.2.7 นำแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านวิธีสอน ด้านเนื้อหาวิชาภาษาไทย และด้านการวัดประเมินผล ตรวจสอบความถูกต้อง ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)และนำผลการตรวจสอบมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นของ ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม (2557 : 135-136) ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่า ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

เมื่อนำผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ได้คาดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ซึ่งมีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

2.2.8 นำแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 29 คนที่เคยเรียนเรื่องการอ่านจับใจความมาแล้วและไม่ใช่ตัวอย่าง และนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ค่าสถิติรายข้อเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยพิจารณาค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 – 1.00 ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม (2557 : 171-172) จากการหาประสิทธิภาพของแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยได้ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.45 – 0.79 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.37 – 0.86 คัดเลือกข้อคำถามไว้จำนวน 30 ข้อ

2.2.9 นำแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder – Richardson (มาเรียม นิลพันธุ์ 2558: 182) โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จากการหาค่าความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

2.2.10 นำแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ จำนวน 30 ข้อ ที่ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์แล้วไปใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ และหลัง การจัดการเรียนรู้กับตัวอย่าง ซึ่งแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เป็นแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความชุดเดียวกันแต่สลับข้อและสลับตัวเลือก กำหนดเวลาในการทำข้อสอบ 1 ชั่วโมง

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และคู่มือเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น แบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

2.3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของ Likert (Likert's Five Scale) โดยกำหนด ค่าระดับความคิดเห็น แต่ละช่วงคะแนนและความหมายของแต่ละระดับดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก
คะแนน 3	หมายถึง	ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

การแปลความหมายใช้คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2541: 161) นำมาหาค่าเฉลี่ย *(M)* และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน *(SD)* โดยให้ค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

2.3.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม ความเหมาะสมของเนื้อหา การใช้ภาษา จากนั้นนำมาปรับปรุง แก้ไข

2.3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ซึ่ง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิธีสอน ด้านเนื้อหาวิชาภาษาไทย และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบถามความคิดเห็นในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำผลการตรวจสอบมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นของ ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม (2557 : 135-136) ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่า แบบสอบถามมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า แบบสอบถามมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

-1 หมายถึง แน่ใจว่า แบบสอบถามไม่มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

เมื่อนำผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนมาคำนวณแล้วได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ซึ่งมีความสอดคล้องและยอมรับได้ตามเกณฑ์

2.3.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแล้ว ไปใช้กับตัวอย่าง

3. ขั้นดำเนินการทดลอง

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Pre – Experimental Design) แบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มสอบ ก่อนสอบหลัง The One - Group Pretest - Posttest Design (มาเรียม นิลพันธุ์ 2558: 144)

ตารางที่ 9 แบบแผนการวิจัย

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T_1	X	T_2

T_1 แทน การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

X แทน การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

T_2 แทน การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

3.2 การดำเนินการทดลอง

3.2.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ผู้วิจัยทดสอบนักเรียนตัวอย่างด้วยแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ เพื่อบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนก่อนเรียนสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2.2 ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนนักเรียนโดยเริ่มจากการเตรียมความพร้อมในการเรียนและการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกกับตัวอย่างจำนวน 5 แผน ใช้เวลาในการทดลองทั้งหมด 10 ชั่วโมง โดยไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

3.2.3 ทดสอบหลังเรียน (Posttest) ผู้วิจัยทดสอบตัวอย่างด้วยแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียนแต่สลับข้อและสลับตัวเลือก แล้วบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนหลังเรียนสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2.4 สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก หลังจากจัดการเรียนรู้ ในชั่วโมงสุดท้าย

3.2.5 ตรวจให้คะแนน และนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้มาเปรียบเทียบพัฒนาการ โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานต่อไป

4. ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีการวิจัย โดยใช้สถิติวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (*M*) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) และเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก โดยใช้การทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

4.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก โดยการหาค่าเฉลี่ย (*M*) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) และแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น 5 ระดับ

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกเรื่องการอ่านจับใจความ จำนวน 5 แผนการเรียนรู้แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนโยธินบูรณะเพชรบุรี อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ที่เป็นตัวอย่างจำนวน 24 คน โดยทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้และสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น เพื่อเป็นการตอบวัตถุประสงค์และข้อคำถามในการวิจัย ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

ผู้วิจัยได้นำผลการทดสอบมาเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับผังกราฟิก

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

การประเมินผล	**จำนวน (N)**	**คะแนนเต็ม**	**ค่าเฉลี่ย *(M)***	**ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน *(SD)***	**t**	**df**	**Sig**
ก่อนเรียน	24	30	16.46	4.09	14.25	23	.00
หลังเรียน	24	30	24.75	2.89			

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 10 พบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย *(M)* เท่ากับ 16.46 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน *(SD)* เท่ากับ 4.09 และความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย *(M)* เท่ากับ 24.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน *(SD)* เท่ากับ 2.89 เมื่อตรวจสอบความความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) พบว่าความสามารถด้านการอ่านจับใจความหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

ข้อ	รายการ	*M*	*SD*	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
ด้านที่ 1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
1	กิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนต่อเนื่องไม่สับสน	4.83	0.37	มากที่สุด	3
2	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา	4.79	0.41	มากที่สุด	4
3	กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม	5.00	0.00	มากที่สุด	1
4	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้อ่าน บทอ่านที่หลากหลาย	4.96	0.20	มากที่สุด	2
ค่าเฉลี่ยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		4.90	0.24	มากที่สุด	(2)
ด้านที่ 2 ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้					
5	การจัดกิจกรรมที่มีเกมช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน	5.00	0.00	มากที่สุด	1

ตารางที่ 12 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก (ต่อ)

ข้อ	รายการ	*M*	*SD*	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
ด้านที่ 2 ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้					
5	การจัดกิจกรรมที่มีเกมช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน	5.00	0.00	มากที่สุด	1
6	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในห้องเรียน	4.83	0.37	มากที่สุด	4
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็น	4.88	0.33	มากที่สุด	3
8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.92	0.28	มากที่สุด	2
ค่าเฉลี่ยด้านบรรยากาศในการเรียนรู้		4.91	0.24	มากที่สุด	(1)
ด้านที่ 3 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้					
1	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ	4.79	0.41	มากที่สุด	3
2	นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหามากขึ้นจากการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	4.88	0.33	มากที่สุด	2
3	นักเรียนได้พัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน	4.92	0.28	มากที่สุด	1
ค่าเฉลี่ยด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้		4.83	0.36	มากที่สุด	(3)
รวมเฉลี่ย		**4.88**	**0.28**	**มากที่สุด**	

จากตารางที่ 11 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกในภาพรวมของทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 4.88 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน *(SD)* เท่ากับ 0.28 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านบรรยากาศในการเรียนรู้นักเรียนมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 4.91 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน *(SD)* เท่ากับ 0.24 ลำดับต่อมา คือ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 4.90 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน *(SD)* เท่ากับ 0.24 และลำดับสุดท้ายคือด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย *(M)* เท่ากับ 4.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน *(SD)* เท่ากับ 0.36

เมื่อพิจารณารายละเอียดด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ พบว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุดอันดับ 1 คือ การจัดกิจกรรมที่มีเกมช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน มีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน *(SD)* เท่ากับ 0.00 อันดับ 2 คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 4.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) เท่ากับ 0.28 อันดับ 3 คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 4.88 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) เท่ากับ 0.33 และอันดับ 4 คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในห้องเรียนมีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 4.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) เท่ากับ 0.37

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุดอันดับ 1 คือ กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) เท่ากับ 0.00 อันดับ 2 คือ กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้อ่านบทอ่านที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 4.96 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) เท่ากับ 0.20 อันดับ 3 คือ กิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนต่อเนื่องไม่สับสน มีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 4.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) เท่ากับ 0.37 และอันดับ 4 คือ กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 4.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) เท่ากับ 0.41

ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ พบว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุดอันดับ 1 คือ นักเรียนได้พัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันมีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 4.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) เท่ากับ 0.28 อันดับ 2 คือ นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหามากขึ้นจากการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย มีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 4.88 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) เท่ากับ 0.33 อันดับ 3 คือ นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ มีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 4.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) เท่ากับ 0.41 และอันดับ 4 คือ นักเรียนสามารถนำกระบวนการอ่านจับใจความไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้มีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 4.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน *(SD*) เท่ากับ 0.43

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี มีผู้เรียนทั้งหมด 24 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก เรื่องการอ่านจับใจความ จำนวน 5 แผนการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาสอน 10 ชั่วโมง ซึ่งไม่รวมการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 2) แบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบวัดแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ข้อที่เลือกใช้มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.45-0.79 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.37-0.86 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ 0.94 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก แบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรม ด้านบรรยากาศ และด้านประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

การวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้แบบแผนการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Pre – Experimental Design) แบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มสอบ ก่อนสอบหลัง The One - Group Pretest - Posttest Design ดำเนินการทดลองโดยการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกเมื่อดำเนินการทดลองสอนครบทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 ชั่วโมง จึงทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ และนำผลการทดลองมาเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (*M*) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน *(SD)* และทดสอบค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (*M*) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน *(SD)* และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก (*M* = 24.75 , *SD* = 2.89) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ (*M* = 16.46 , *SD* = 4.09) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด (*M* = 4.88 , *SD* = 0.28)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกสามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยแบ่งนักเรียนเรียนจากคะแนนทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยคละความสามารถซึ่งประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ในสัดส่วน 1:2:1 ซึ่งสมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกันในการอ่านบทอ่านที่ครูกำหนด ทบทวนเนื้อหา ตั้งคำถามและตอบคำถาม เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการแข่งขัน กิจกรรมดังกล่าวจึงส่งผลให้นักเรียนที่มีความสามารถมากกว่าสามารถช่วยเหลือนักเรียนที่มีความสามารถน้อยกว่าในการอธิบาย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนที่ไม่เข้าใจมีความกล้าที่จะถามหรือกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นมากขึ้น อีกทั้งนักเรียนทุกคนมีเป้าหมายในการทำเพื่อกลุ่มร่วมกัน นักเรียนจึงมีความตระหนักถึงหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม และมีความภาคภูมิใจในตนเองที่เป็น

ส่วนหนึ่งในความสำเร็จของกลุ่ม ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์ ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนเป็นบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ดังที่ อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553: 126-127) กล่าวถึงความหมายของเทคนิคการสอนแบบ TGT ไว้ว่ากิจกรรมที่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มต้องเรียนรู้เนื้อหาสาระจากผู้สอนด้วยกัน แล้วแต่ละคนแยกย้ายไปแข่งขันทดสอบความรู้ คะแนนที่ได้ของแต่ละคนจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุดได้รับรางวัล และ สมจิต จันทร์ฉาย (2557: 250) ก็ได้กล่าวเพิ่มเติมว่าเทคนิคการสอนแบบ TGT มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาที่มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว ซึ่งกิจกรรมการแข่งขันตอบคำถามสามารถทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานในการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559: 212) ได้กล่าวถึงความหมายของเทคนิค TGT ไว้ว่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ได้ทำกิจกรรมเป็นกลุ่มเพื่อแข่งขันตอบคำถาม และคะแนนของแต่ละคนจะนำมารวมเป็นคะแนนรวมของกลุ่ม จากการที่นักวิชาการได้ให้ความหมาย ของเทคนิค TGT นั้นแสดงให้เห็นว่าเทคนิค TGT เป็นเทคนิคหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาเรื่องการเรียนของนักเรียนได้ เนื่องจากเป็นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนได้ ดังที่ สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2546: 168) ได้กล่าวว่า เทคนิค TGT เป็นเทคนิคที่ส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันได้เรียนรู้ร่วมกัน ส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสมาชิกในกลุ่ม มีการสลับบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตาม ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ อีกทั้งกิจกรรมยังทำให้ผู้เรียนมีความตื่นเต้น สนุกสนานกับการเรียนรู้ ซึ่งวิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2555: 108-109) ก็ได้กล่าวถึงเทคนิค TGT ว่าเป็นเทคนิคที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เนื่องจากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมกลุ่มสามารถกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในการเตรียมความพร้อมในการแข่งขันตอบคำถามร่วมกัน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน ทำให้เกิดการยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกันในการร่วมกันทำคะแนนสะสม ส่งผลให้นักเรียนมีความสุขกับการเกมการตอบคำถามและมีความสุขในการเรียน นอกจากนี้ยังสามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เนื่องจากนักเรียนได้มีการทบทวนเนื้อหาที่เรียนและการร่วมกิจกรรมการตอบคำถามจะส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น

จากเหตุผลและข้อสนับสนุนดังกล่าว จึงสามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนได้ เนื่องจากเทคนิค TGT เป็นเทคนิคที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน มีกิจกรรมเกมการแข่งขันที่สนุกสนาน สามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นตัวอย่างมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฉลิม เพิ่มนาม (2560) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการนำเทคนิค TGT มาใช้ร่วมกับแบบฝึก ในการพัฒนานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องการเขียนสะกด

คำและทักษะทางสังคม การวิจัยครั้งนี้ พบว่า หลังการจัดการเรียนรู้นักเรียนมีทักษะทางสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีทักษะด้านการร่วมมือในการทำงานมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัตรา ไพบูลย์วัฒนกิจ (2561) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำเทคนิค TGT มาพัฒนานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องการสร้างคำในภาษาไทย โดยได้นำแบบฝึกมาใช้ร่วมกับเทคนิค TGT ด้วย ผลการวิจัยนี้พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizers) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT เนื่องจาก ผังกราฟิก เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนจัดข้อมูลที่มีอยู่ให้เป็นระเบียบอยู่ในรูปแบบที่อธิบายให้เข้าใจและจดจำได้ง่าย อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์ สามารถนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ดังที่ Buzan (1997: 59) ได้อธิบายความหมายของผังกราฟิกว่า เป็นการแสดงออกของการคิดแบบรอบทิศทาง (Radiant Thinking) ซึ่งเป็นลักษณะการทำงานตามธรรมชาติของสมองมนุษย์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับการเรียน และสามารถพัฒนาความคิดนำไปสู่การพัฒนาการกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์ และสุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2546: 17) ก็ได้กล่าวว่า ผังกราฟิกจะทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระ ในการนำรูปแบบของผังกราฟิกมาใช้นั้นขึ้นอยู่กับข้อมูลและองค์ประกอบของข้อมูลที่ต้องการนำเสนอ ซึ่งวัชรา เล่าเรียนดี (2553: 52) กล่าวว่า ผังกราฟิก มีลักษณะเป็นผัง หรือแผนภาพที่สร้างขึ้นจากความเข้าใจหรือความสามารถในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ด้วยผัง แผนภาพหรือแผนภูมิ ระหว่างมโนทัศน์ต่าง ๆ หรือสาระสำคัญ และแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผังกราฟิกสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ตามที่ Buzan (1997: 96) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของผังกราฟิกว่า สามารถใช้ทบทวนบทเรียน หรือใช้สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่เรียนได้ ซึ่งนักเรียนสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดทำผังกราฟิกของตนเองให้มีความน่าสนใจได้อีกด้วย นอกจากนี้ ทิศนา แขมมณี (2561: 388) กล่าวว่า ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือหนึ่งที่นักเรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาเรื่องต่าง ๆ ได้ เนื่องจากนักเรียนสามารถบอกองค์ประกอบของบทอ่าน และสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับจากบทอ่านกับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน โดยการทำผังกราฟิกนักเรียนจะสามารถถ่ายทอดได้ทั้งในรูปแบบของภาพและข้อความ ซึ่งนักเรียนต้องใช้ทักษะต่าง ๆ อย่างรอบด้าน ในการทำความเข้าใจบทอ่านและถ่ายทอดออกมาเป็นผังกราฟิก

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผังกราฟิก สามารถช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของ ประเด็นต่าง ๆ ในบทอ่าน ช่วยในการจัดกลุ่มความรู้ส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความ อีกทั้งยังสามารถนำวิธีการเขียนผังกราฟิกนี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนได้อีกด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนัญญา เอมบำรุง (2563) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่องการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย และการพัฒนาทักษะการร่วมมือของนักเรียนด้วยการนำผังกราฟิกมาใช้พัฒนาร่วมกับเทคนิคครีเวิร์สจิ๊กซอว์ ผลการวิจัยนี้พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีทักษะการร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศรา ชยธวัช (2563) ศึกษาเกี่ยวกับการนำผังกราฟิกมาใช้ร่วมกับรูปแบบ SQ4R ในการพัฒนานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่องทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

จากแนวคิดทฤษฎีและผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้สูงขึ้นได้

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ลำดับแรก คือ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ลำดับต่อมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ นักเรียนมีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมที่มีเกมช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีเกมการแข่งขันที่มีระบบและขั้นตอนที่ชัดเจน ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้อยากทำความเข้าใจบทอ่านเพื่อที่จะไปแข่งขันตอบคำถามได้ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และมีความสุขกับการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุธีรา งามเกียรติทรัพย์ (2564: 27) ที่กล่าวว่า บรรยากาศในห้องเรียนมีผลต่อการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เนื่องจากบรรยากาศในการเรียนที่ดีจะทำให้นักเรียนได้พัฒนาความคิด เรียนรู้อย่างมีความสุข โดยมีองค์ประกอบที่ช่วยสร้างบรรยากาศทางจินตภาพในชั้นเรียน ที่ประกอบด้วยกลุ่มเพื่อนที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ครูมีบุคลิกภาพที่ดี มีการเตรียมการสอน และเทคนิคการสอนที่ดี สามารถช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน สนใจเอาใจใส่ต่อการเรียน และมีเจตคติที่ดีทั้งต่อครูและบทเรียน

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุด คือ กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ร่วมกันอ่านบทอ่าน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตลอดจนนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามสะสมคะแนน โดยมีเป้าหมายในการทำเพื่อกลุ่มร่วมกัน ซึ่งทำให้นักเรียนมีเป้าหมายในการอ่าน และการทำกิจกรรมในเกมการแข่งขันอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ วัชรา เล่าเรียนดี (2553: 15) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบ ของเทคนิค TGT เป็นการแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนในกลุ่มได้ร่วมกันศึกษาเรื่องที่กำหนด ซึ่งนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเก่งสามารถอธิบายหรือแนะนำเพื่อนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อน ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาเพิ่มขึ้นได้ และสมาชิกทุกคนมีความเข้าใจตรงกันว่าผลการแข่งขันของนักเรียนทุกคนจะนำมารวมเป็นคะแนนรวมของกลุ่ม

ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุด คือ นักเรียนได้พัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันซึ่งการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกสามารถช่วยให้นักเรียนมีทักษะการทำงานเป็นกลุ่มที่ดีขึ้น เนื่องจากมีการจัดกลุ่มนักเรียนแบบคละความสามารถ ทำให้นักเรียนได้ร่วมกันในการฝึกปฏิบัติโดยการตั้งคำถาม แล้วนำไปสู่กระบวนการอ่านเพื่อหาคำตอบร่วมกัน มีการอภิปรายแสดงความเห็นภายในกลุ่ม มีการเตรียมความพร้อมภายในกลุ่มเพื่อการแข่งขันด้วยการให้เพื่อนช่วยอธิบาย ซักซ้อมความเข้าใจให้เพื่อนในกลุ่มของตนเองเพื่อให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจ ในบทอ่านทำให้นักเรียนได้พัฒนาการอ่านให้ดีขึ้นและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีภายในกลุ่ม ดังที่ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2546: 164) กล่าวว่า เทคนิค TGT เป็นเทคนิคที่ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความสนใจเรื่องที่เรียนมากขึ้น เพราะความเข้าใจในเนื้อหามีส่วนช่วยให้สมาชิกในทีมประสบความสำเร็จในการแข่งขัน และจะส่งผลให้ทีมมีโอกาสชนะมากขึ้น ซึ่งวิธีนี้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่สามารถนำเนื้อหามาตั้งคำถาม และสามารถกำหนดคำตอบที่แน่นอนได้ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาไทย ซึ่งการเล่นเกมแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาของบทเรียน มีจุดประสงค์เพื่อทดสอบความรู้ ความเข้าใจในบทเรียน นอกจากนี้การสรุปเรื่องที่อ่านด้วยผังกราฟิก ยังส่งผลให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของบทอ่าน สามารถจัดระบบความคิด และสรุปเรื่องที่อ่านด้วยภาษาของตนเองได้ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้นักเรียนใช้ ผังแมงมุมในการสรุปบทอ่าน เนื่องจากผังแมงมุม เป็นผังกราฟิกที่ใช้แสดงมโนทัศน์แบบหนึ่งโดยเส้นที่แยกออกจากความคิดรวบยอดใหญ่จะแสดงรายละเอียดของความคิด ซึ่งจะสามารถทำให้นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์และเนื้อหาของบทอ่านประเภทต่าง ๆ ได้ ดังที่ Buzan (1997: 96) ได้กล่าวถึง

ประโยชน์ของผังกราฟิก ไว้ว่า ผังกราฟิกสามารถ ใช้ทบทวนบทเรียน สรุปสาระสำคัญในเรื่องต่าง ๆ ทำให้จดจำได้ง่ายเนื่องจากสามารถสร้างผังกราฟิกให้มีความสร้างสรรค์และ มีชีวิตชีวาได้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยมีประเด็นในเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรศึกษารูปแบบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และกำหนดขั้นตอน เวลา ในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา ตลอดจนบริบทของนักเรียนและโรงเรียน

2. ควรมีการสอนนักเรียนเรื่องผังกราฟิกก่อนการการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ เนื่องจากจะประหยัดเวลา และเพื่อไม่ให้นักเรียนสนใจการจัดทำผังกราฟิกมากกว่าสนใจบทอ่านที่ครูได้เตรียมไว้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่หลากหลาย เช่น การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับเทคนิค 5 STEPs เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียน

2. ควรนำผังกราฟิกไปใช้ในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนในสาระอื่น ๆ เช่น สาระการเขียนสาระหลักภาษาและการใช้ภาษา ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อพัฒนานักเรียน

รายการอ้างอิง

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย

รองศาสตราจารย์สมพร ร่วมสุข
ข้าราชการบำนาญ สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณรี ปานศิริ
อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

3. ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

ดร.พัชรินทร์ รอดสิน
ครู ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ข

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

ข้อ	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.72	0.81
2	0.62	0.71
3	0.52	0.61
4	0.62	0.62
5	0.72	0.65
6	0.72	0.71
7	0.79	0.86
8	0.48	0.44
9	0.76	0.49
10	0.79	0.41
11	0.76	0.64
12	0.59	0.71
13	0.69	0.62
14	0.69	0.58
15	0.69	0.47
16	0.45	0.59
17	0.69	0.42
18	0.45	0.37
19	0.48	0.49
20	0.55	0.51
21	0.55	0.44
22	0.48	0.53
23	0.52	0.45
24	0.69	0.56

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ (ต่อ)

ข้อ	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
25	0.59	0.48
26	0.59	0.55
27	0.55	0.47
28	0.69	0.61
29	0.59	0.53
30	0.59	0.51

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**โรงเรียนโยธินบูรณะ เพชรบุรี**
วิชาภาษาไทย ท21102	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 นิราศภูเขาทอง	
เรื่อง การอ่านจับใจความนิทาน	**เวลา 2 ชั่วโมง**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/.....	**ผู้สอน นางสาวอทิติยา สุทธิ**
วัน ..... ที่ .....เดือน พ.ศ.2565	**เวลา .....น.**

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดที่ ม.1/2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

ม.1/9 มีมารยาทในการอ่าน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากนิทานที่อ่านได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากนิทานที่อ่านได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถจับใจความของนิทานที่อ่านได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากนิทานที่อ่านได้ถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถบอกวิธีการนำข้อคิดที่ได้รับจากนิทานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. สาระสำคัญ

นิทานเป็นเรื่องที่สร้างขึ้นจากจินตนาการ เพื่อสร้างความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีการสอดแทรกข้อคิด คติสอนใจไว้ในเรื่อง การอ่านจับใจความนิทาน ผู้อ่านต้องจับสาระสำคัญของเรื่องให้ถูกต้องซึ่งจะช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่อง จุดประสงค์ ข้อคิดของเรื่องได้ดีขึ้น

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1ความสามารถในการคิด

4.2 ความสามารถในการสื่อสาร

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

5.1 มีวินัย

5.2 มุ่งมั่นในการทำงาน

6. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนิทาน
- หลักการอ่านจับใจความนิทาน

ทักษะ/กระบวนการ

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการสื่อสาร
- กระบวนการกลุ่ม

จิตพิสัย

- มีมารยาทในการอ่าน

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- การทำแบบฝึกหัด
- การแข่งขันตอบคำถามจากนิทานเรื่องที่อ่านระหว่างกลุ่ม
- การเขียนผังกราฟิกสรุปนิทานเรื่องที่อ่าน

8. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการการประเมิน	เครื่องมือประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากนิทานที่อ่านได้ถูกต้อง	การทำแบบฝึกหัด การทำผังกราฟิก การทำงานกลุ่ม	แบบฝึกหัด ใบงาน แบบสังเกต	ร้อยละ 70 ถือว่าผ่านเกณฑ์
2. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากนิทานที่อ่านได้ถูกต้อง			
3. นักเรียนสามารถจับใจความของนิทานที่อ่านได้ถูกต้อง			
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากนิทานที่อ่านได้ถูกต้อง			
5. นักเรียนสามารถบอกวิธีการนำข้อคิดที่ได้รับจากนิทานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้			

9. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

<u>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ</u>

1. ตัวแทนนักเรียนเปิดแผ่นป้ายชื่อนิทานและแสดงบทบาทสมมติและให้เพื่อนนักเรียนทายว่าคือนิทานเรื่องใด

1.1

(แนวคำตอบ : กระต่ายกับเต่า)

1.2

(แนวคำตอบ : เด็กเลี้ยงแกะ)

1.3

(แนวคำตอบ : กบเลือกนาย)

1.4 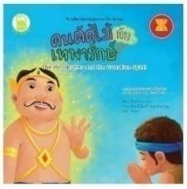

(แนวคำตอบ : เทพารักษ์กับคนตัดไม้)

1.5 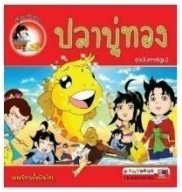

(แนวคำตอบ : ปลาบู่ทอง)

1.6

(แนวคำตอบ : หนูน้อยหมวกแดง)

2. นักเรียนและครูร่วมกันเฉลย จากนั้นครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความนิทาน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

3. ครูอธิบายเรื่องหลักการจับใจความจากนิทานประกอบการใช้ Power Point จากนั้นให้นักเรียนถามประเด็นเรื่องการอ่านจับใจความจากนิทานที่นักเรียนไม่เข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นแบ่งกลุ่มทำงาน

4. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 คน แบบคละความสามารถแล้วครูกำหนดสีประจำตัวให้สมาชิกในกลุ่ม คือ สีฟ้า (เก่ง) จำนวน 1 คน สีชมพู (ปานกลาง) จำนวน 2 คน และสีเขียว (อ่อน) จำนวน1 คน และให้นักเรียนจัดโต๊ะและนั่งเป็นกลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนเลือกหัวหน้ากลุ่มและผู้บันทึกคะแนน

5. ครูแจกเอกสารนิทานเรื่องดาวหินน้อยให้นักเรียนทุกกลุ่มอ่าน จากนั้นให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันอ่านทำความเข้าใจเนื้อเรื่องแล้วทำแบบฝึกหัดจากนิทานเรื่อง ดาวหินน้อย

6. นักเรียนแต่ละคนร่วมกันทำใบงานผังกราฟิกสรุปนิทาน เรื่อง ดาวหินน้อย จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัดการจับใจความจากนิทานเรื่อง ดาวหินน้อย ครูแก้ไขและอธิบายเพิ่มเติม

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้เรื่องการอ่านจับใจความนิทาน

ชั่วโมงที่ 2

8. นักเรียนและครูร่วมกันทบทวนความรู้เรื่องหลักการอ่านจับใจความนิทาน

ขั้นที่ 4 ขั้นเกม

9. ครูแจกกระดาษคำตอบและใบบันทึกคะแนนให้นักเรียน จากนั้นอธิบายวิธีการเล่นเกมการแข่งขันและการสะสมคะแนน

คำอธิบายสำหรับนักเรียน

9.1 การแข่งขันตอบคำถามจะมี 10 ข้อ ผู้ที่เป็นตัวแทนของกลุ่มที่ออกมาตอบคำถามคือผู้ที่มีสีประจำตัวสีเดียวกันในแต่ละกลุ่ม โดยครูจะเป็นผู้ถามคำถามและเรียกผู้เล่นแต่ละสีในแต่ละกลุ่มออกมาตอบคำถาม

9.2 การให้คะแนน คือ นักเรียนที่ตอบถูกต้องและเร็วที่สุดจะได้รับคะแนน 5 ผู้ที่ตอบถูกต้องเป็นลำดับถัดมาจะได้คะแนน 4 3 2 ตามลำดับ ถ้าตอบผิดจะได้ 0 คะแนน ในกรณีที่นักเรียนตอบถูกพร้อมกันให้คะแนนเท่ากัน

9.3 เมื่อจบการแข่งขันในแต่ละรอบ ให้ผู้บันทึกคะแนนในแต่ละกลุ่มบันทึกคะแนนและสรุปคะแนนของกลุ่มตนเอง

9.4 เมื่อรวมคะแนนของสมาชิกทุกคนแล้ว กลุ่มที่ได้คะแนนเป็นอันดับแรกจะได้รับคะแนนโบนัส 20 คะแนน อันดับต่อไปได้คะแนนโบนัส 15 10 และ 5 ตามลำดับ

10. ครูแจกเอกสารนิทานเรื่อง ปีกนางฟ้ากับแม่มดอารีให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

11. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านนิทาน เรื่องปีกนางฟ้ากับแม่มดอารี ในเวลา 5 นาที จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันทำความเข้าใจเรื่องและเตรียมความพร้อมการแข่งขัน 10 นาทีแล้วครูเก็บเอกสารนิทานเรื่องปีกนางฟ้ากับแม่มดอารีคืน

12. นักเรียนแข่งขันตอบคำถามโดยครูเรียกตัวแทนของแต่ละกลุ่มที่มีสีประจำตัวสีเดียวกันเป็นผู้ตอบคำถามการจับใจความจากนิทานเรื่อง ปีกนางฟ้ากับแม่มดอารีและให้นักเรียนเป็นผู้บันทึกคะแนนของตนเองลงในแบบบันทึกคะแนนที่ครูจัดให้ เมื่อการแข่งขันจบแล้วให้นำคะแนนของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล

13. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปเนื้อหาจากนิทานปีกนางฟ้ากับแม่มดอารีโดยการทำใบงานผังกราฟิกร่วมกัน

14. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อนกลุ่มอื่นและครูช่วยกันตรวจทานและแก้ไข

15. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปบทเรียนเรื่องการอ่านจับใจความจากนิทานจากนั้นครูประเมินการทำงานกลุ่ม แจ้งคะแนนในการเล่นเกมครั้งที่ 1 ให้นักเรียนทราบและมอบรางวัลให้กับกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- แผ่นป้ายชื่อนิทาน
- ใบความรู้ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนิทาน
- Power Point การอ่านจับใจความนิทาน
- นิทานประกอบการอธิบายPower Point เรื่อง นกกระเรียน ห่าน และเหยี่ยว
- นิทานและแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความเรื่องดาวหินน้อย
- ใบงานการเขียนผังกราฟิกเรื่องดาวหินน้อย
- นิทานและคำถามสำหรับการแข่งขันการอ่านจับใจความเรื่องปีกนางฟ้ากับแม่มดอารี
- ใบงานการเขียนผังกราฟิกเรื่องปีกนางฟ้ากับแม่มดอารี

11. สรุปผลการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ชั่วโมงที่.....นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/.....)

ผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขปัญหาและการพัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้สอน

(นางสาวอทิติยา สุทธิ)

วันที่...../...../.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวอทิติยา สุทธิ)

หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ

วันที่...../...../.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางอุษา กองธรรม)

ผู้อำนวยการโรงเรียน

วันที่...../...../.....

ใบความรูเรื่อง...ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนิทาน

ความหมายของนิทาน

สัณหพัฒน์ อรุณธารี (2545: 2) กล่าวว่า นิทานหมายถึงเรื่องที่มีผู้แต่งขึ้นใหม่ หรือเป็นการเล่าสืบต่อกันมา เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้ฟังเป็นสำคัญ และสอดแทรกคุณธรรมคู่ความรู้ประกอบ

มาณพ ถนอมศรี (2546: 30) กล่าวว่า นิทานเป็นหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กมีจุดมุ่งหมายเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและความบันเทิง มักมีเนื้อหาสาระที่เปิดจากจินตนาการของผู้เขียนหรือเป็นเรื่องสมมติสร้างขึ้นจากเค้าโครงและเหตุการณ์ต่าง ๆ มีการกำหนดหน้าที่และบทบาทของตัวละคร สถานที่เกิดเหตุ รวมไปถึงพฤติกรรมและความสะเทือนใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเหล่านั้นโดยไม่ต้องคำนึงถึงความเป็นจริง เพียงแต่สร้างให้เกิดความสมจริง

ประเภทของนิทาน

นิทานมีหลายประเภท โดยใช้เกณฑ์การแบ่งที่แตกต่างกันออกไปเช่นแบ่งตามเนื้อหาสาระ แบ่งตามยุคสมัยหรือแบ่งตามสถานที่เกิดเป็นต้น ซึ่งดวงเดือน แจ้งสว่าง (2542: 4) แบ่งประเภทนิทานโดยใช้หลักทางคติชนวิทยาเป็น 4 วิธีด้วยกัน

1. แบ่งตามเขตพื้นที่ เช่น เขตอินเดีย เขตชนชาวยิวในเอเชียไมเนอร์ เขตกลางระหว่างตะวันออกและตะวันตกหรือสลาวิค เขตรัฐต่าง ๆ แถบตะวันออกและทะเลบอลติก

2. แบ่งตามรูปแบบ โดยนำนิทานที่มีรูปแบบเดียวกันเข้าเป็นประเภทเดียวกัน ดังนี้

2.1 ตำนานหรือนิทานท้องถิ่น เป็นเรื่องเหตุการณ์เดียวและเกี่ยวกับความเชื่อขนบธรรมเนียมอันเป็นเรื่องราวประจำถิ่นนั้น ๆ

2.2 นิทานปรัมปรา เป็นเรื่องยาวมักขึ้นต้นว่า “กาลครั้งหนึ่ง” หรือ “นานมาแล้ว” เนื้อเรื่องประกอบด้วยอิทธิฤทธิ์ มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อห้ามหรือคำสั่ง มีผู้ขัดขืนเกิดเภทภัยแต่เรื่องตอนจบมักจบด้วยความสุข

2.3 เทพนิยาย หมายถึงนิทานที่เทวดานางฟ้าเป็นตัวละครในนิทาน หรือเรื่องเกี่ยวกับตัวละครที่เป็นกึ่งเทวดา

2.4 นิทานเรื่องสัตว์ เป็นนิทานที่ตัวเอกเป็นสัตว์แต่มีการกระทำและพูดได้เหมือนมนุษย์

3. นิทานที่แต่งขึ้นใหม่ เป็นนิทานที่ผูกเรื่องขึ้นใหม่เพื่อให้สัมพันธ์สอดคล้องกับ บทเรียน กิจกรรม ประสบการณ์ หรือจุดประสงค์ของผู้แต่ง

4. นิทานที่แบ่งตามดรรชนีอนุภาคหรือสารัตถะ ซึ่งเป็นการแบ่งตามแก่นของเรื่อง ดังนี้

4.1 ตัวละครสำคัญในนิทานต้องมีลักษณะแปลกพิเศษ เช่น ขยันมาก เกียจคร้านมาก

4.2 มีสิ่งพิเศษหรือเหตุการณ์พิเศษที่เป็นต้นเหตุให้เกิดเรื่องราวต่าง ๆ เช่น รองเท้าแก้ว ของวิเศษ เวทย์มนต์คาถา

4.3 นิทานเรื่องหนึ่ง ๆ อาจจะมีลักษณะเดียวหรือหลายลักษณะก็ได้ แต่สารัตถะจะต้องมีเพียงเหตุการณ์เดียว

คุณค่าของนิทาน

สุคนธ์สินธพานนท์ (2552: 161) กล่าวถึงคุณค่าของนิทานที่มีต่อเด็กไว้ 7 ประการดังนี้

1. เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการฟังหรืออ่านนิทาน

2.เด็กได้พัฒนาการด้านภาษาจากการฟังการอ่านการพูดเล่าเรื่องและสามารถเขียนสรุปข้อคิดจากนิทานได้

3. ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์จากการฟังนิทานทำให้รู้สึกอบอุ่นได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เล่า เช่นพ่อแม่ครูเพื่อนนอกจากนั้นยังเป็นการฝึกให้เด็กเป็นผู้ฟังที่ดีและรู้จักแสดงออกอย่างเหมาะสม

4. ช่วยให้เด็กเกิดจินตนาการจากเรื่องราวที่ฟังได้เช่นเรื่องสัตว์ธรรมชาติเป็นต้น

5. เนื้อหาสาระของนิทานบางเรื่องช่วยปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามให้แก่เด็ก

6. ช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ให้แก่เด็กนิทานบางเรื่องจะมีเกร็ดความรู้การปฏิบัติตนของตัวละครที่เป็นแบบอย่างในการกระทำกิจกรรมต่างๆเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่เด็กวิธีหนึ่ง

7. การที่ครูผู้สอนเล่านิทานหรือให้นักเรียนอ่านนิทานเสมอเป็นการฝึกให้เด็กมีสมาธิจดจ่อกับเรื่องที่ฟังและเมื่ออ่านหรือฟังนิทานจบแล้วครูสามารถฝึกให้เด็กมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ข้อคิดสำคัญจากนิทานได้และรู้จักปรุงปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ๆอย่างสร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

ดวงเดือน แจ้งสว่าง.2542.นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย.สงขลา: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา.

มาณพ ถนอมศรี.2546.การเขียนและจัดทำสื่อหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน.กรุงเทพฯ: สิปประภา.

สัณหพัฒน์ อรุณธารี.2545.นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย.ภูเก็ต: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.

สุคนธ์ สินธพานนท์.2552.พัฒนาทักษะการคิดพิชิตการสอน.กรุงเทพฯ: เลี่ยงเชียง.

การอ่าน
จับใจความ
นิทาน
วิชาภาษาไทย ท21102 : ครูอทิศิยา สุทธิ

การอ่านจับใจความนิทาน
การอ่านจับใจความนิทานเป็นการอ่านจับใจความ
เรื่องที่เป็นบันเทิงคดีโดยเนื้อเรื่องให้ความเพลิดเพลิน
ในการอ่านและที่สำคัญนิทานจะให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน
ลูกหมูสามตัว
พินอคคิโอ
ที่มา การอ่านจับใจความ แววมยุรา เหมือนนิล

การอ่านจับใจความนิทาน

1 ชื่อเรื่อง

ชื่อเรื่องจะบอกให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ทันทีอีกทั้งชื่อเรื่องของนิทาน
จะยกตัวละครขึ้นมาตั้งชื่อเรื่องทำให้ทราบว่านิทานเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
ดังนั้นผู้อ่านจึงควรพิจารณาและให้ความสำคัญกับชื่อเรื่องเป็นอันดับแรก

ที่มา การอ่านจับใจความ แววมยุรา เหมือนนิล

การอ่านจับใจความนิทาน

2 ข้อคิดของเรื่อง

ข้อคิดเป็นส่วนสำคัญที่ผู้อ่านจะต้องพิจารณาเพราะจะทำให้มองเห็นแก่น
ของเรื่องได้ทันทีหลังจากนั้นสรุปสาระสำคัญโดยตอบคำถามให้ได้ว่าใครทำอะไรที่ไหน
เมื่อไรอย่างไร และทำไม

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า
ความปรารถนาของแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน
เราจึงไม่อาจทำให้ทุกคนพอใจได้

ที่มา การอ่านจับใจความ แววมยุรา เหมือนนิล

การอ่านจับใจความนิทาน

การจับใจความจากนิทานต้องตอบคำถามให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม ซึ่งนอกจากจะแสดงว่าผู้อ่านจับใจความของเรื่องได้แล้ว ยังจะเป็นจุดชี้นำให้เห็นถึงแก่นเรื่องหรือใจความสำคัญได้ง่ายขึ้น

ที่มา การอ่านจับใจความ แววมยุรา เหมือนนิล

การอ่านจับใจความนิทาน

การอ่านจับใจความจากนิทานอาจใช้หลักการอ่านจับใจความเหมือนการอ่านเรื่องยาว ๆ ทั่วไปคือเน้นการสรุปสาระสำคัญของเรื่อง ในลักษณะการย่อความซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

ที่มา การอ่านจับใจความ แววมยุรา เหมือนนิล

การอ่านจับใจความนิทาน

1. ตั้งใจอ่าน มีสมาธิในการอ่าน
2. อ่านเรื่องราวนั้น ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง
3. ตอบคำถามว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
4. ทบทวนเนื้อหาที่ยังไม่เข้าใจพร้อมทั้งสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

ที่มา การอ่านจับใจความ แววมยุรา เหมือนนิล

วิชาภาษาไทย ท21102 : ครูอทิตยา สุทธิ

ตัวอย่างการอ่านจับใจความนิทาน
นิทานเรื่อง...นกกระเรียน ห่าน และเหยี่ยว
นกกระเรียนตัวหนึ่งบินมาถึงสระแห่งหนึ่ง เห็นห่านคำผุดคำว่ายอยู่ในสระ จึงถามว่า
กำลังทำอะไร ห่านจึงอธิบายให้ฟังว่า "นี่เป็นวิธีหาอาหารในน้ำของพวกเรา และเมื่อมีภัย
อันตรายเราก็สามารถดำน้ำหนีได้"
ใคร
ทำอะไร
ที่ไหน
เมื่อไร
อย่างไร
ทำไม

ตัวอย่างการอ่านจับใจความนิทาน
นิทานเรื่อง...นกกระเรียน ห่าน และเหยี่ยว
ขอเพียงเจ้ามาเป็นเพื่อนของเราเท่านั้นต่อไปก็ไม่ต้องมัวคำผุดคำว่ายให้เสียเวลา
" นกกระเรียนให้คำแนะนำ "ขึ้นมาหาอาหารบนบกสบายกว่าส่วนภัยอันตรายนั้นด้วยร่างกาย
ที่แข็งแรงของเราขอรับรองว่าจะคอยคุ้มครองให้เจ้าเอง"
ใคร
ทำอะไร
ที่ไหน
เมื่อไร
อย่างไร
ทำไม

ตัวอย่างการอ่านจับใจความนิทาน
นิทานเรื่อง...นกกระเรียน ห่าน และเหยี่ยว
ห่านหลงเชื่อที่นกกระเรียนกล่าวจึงขึ้นมาหาอาหารบนบกกับนกกระเรียนอยู่ต่อมาไม่
นานเหยี่ยวตัวหนึ่งออกหาเหยื่อเห็นห่านหากินอยู่บนบกจึงโฉบลงมาจับตัวได้โดยง่ายห่าน
ตะโกนส่งเสียงร้องเรียกนกกระเรียนช่วยแต่ปรากฏว่านกกระเรียนบินเตลิดหนีไปนานแล้ว
ที่มา https://www.slideshare.net/ssuser8a514e/p48545670053
ใคร
ทำอะไร
ที่ไหน
เมื่อไร
อย่างไร
ทำไม

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความนิทาน เรื่อง ดาวหินน้อย

กาลครั้งหนึ่งมีดาวดวงหนึ่งที่ไม่สามารถเปล่งประกายออกมาได้เขาเหมือนก้อนหิน ก้อนหนึ่งที่ประดับอยู่บนท้องฟ้าดาวดวงนี้ไม่เคยทอแสงออกมาเพื่อนๆของเขาต่างหัวเราะเยาะและดาวทุกดวงต่างเรียกเขาว่า "ดาวหินน้อย" เขาอยากเปล่งประกายเหมือนดาวดวงอื่นถึงแม้จะไม่สวยที่สุดแต่ขอแค่แสงที่ทำให้เขาเป็นดวงดาวอย่างเต็มตัวเพียงจุดเล็กๆจุดเดียวก็พอ

ดาวหินน้อยจึงตัดสินใจออกเดินทางเพื่อตามหาสิ่งที่ช่วยทำให้เขานั้นสามารถมีแสงเป็นของตัวเองเขาข้ามน้ำข้ามทะเลและข้ามภูเขาลูกใหญ่ๆอีกสิบลูกดูเหมือนเจ้าดาวหินน้อยไม่มีทีท่าจะเหนื่อยแม้แต่นิดเดียวเขายังคงมุ่งหน้าต่อไประหว่างทางนั้นดาวหินน้อยก็เจอกับเหล่าก้อนเมฆ

“เจ้าอยากเป็นดวงดาวที่สามารถทอแสงออกมาได้ใช่หรือไม่”ก้อนเมฆก้อนใหญ่ที่สุดเอ่ยถามเจ้าดาวหินน้อย “ใช่แล้วท่านรู้วิธีหรือ” “รู้สิข้าเกิดก่อนเข้าหลายพันปีเชียวนะเอาล่ะเจ้าจงไปตามหาพระอาทิตย์ที่สุดขอบฟ้าอันไกลโพ้นพระอาทิตย์จะช่วยเจ้าได้” “ขอให้เจ้าโชคดี”เหล่าก้อนเมฆต่างอวยพรให้ดาวหินน้อย

ดาวหินน้อยได้เริ่มต้นเดินทางไปสุดขอบฟ้าเพื่อตามหาดวงอาทิตย์คราวนี้เขาได้ใช้เวลาหลายคืนเพื่อที่จะไปถึงสุดขอบฟ้าดาวหินน้อยแอบตื่นเต้นและดีใจเพราะเขาจะเป็นคนแรกในหมู่ดวงดาวที่จะได้เจอพระอาทิตย์ในที่สุดดาวหินน้อยก็มาถึงสุดขอบฟ้าแต่เขาไม่เห็นพระอาทิตย์เลยดาวหินน้อยตะโกนหาพระอาทิตย์สุดเสียงแต่ก็ไม่มีเสียงตอบรับกลับมา “อะแฮ่ม!” เสียงกระแอมไอดังขึ้นดาวหินน้อยสะดุ้งเฮือก “พระจันทร์!” เขาตกใจมากที่มาเห็นพระจันทร์แล้วก็ดีใจมากที่ได้มาเจอแสงที่พระจันทร์เปล่งออกมานั้นช่างงดงามเหลือเกิน

“มาถึงนี่เชียวนะเจ้าอยากมีแสงมากเลยหรือ”พระจันทร์ถามดาวหินน้อยตอบรับพระจันทร์รู้สึกถึงความมุ่งมานะของดาวหินน้อยที่ได้มาตามหาพระอาทิตย์เธอยิ้มบาง ๆ แล้วพูดว่า “พระอาทิตย์สหายของข้ากำลังหลับอยู่เจ้าโปรดรอที่นี่สักประเดี๋ยวเมื่อถึงรุ่งเช้าเขาจะมาเอง”ดาวหินน้อยตั้งตารอจนในที่สุดพระอาทิตย์ก็ปรากฏขึ้นมาดาวหินน้อยตะโกนเรียกพระอาทิตย์เมื่อดาวหินน้อยเห็นพระอาทิตย์ก็ถึงกับตกใจพระอาทิตย์ช่างใหญ่เหลือเกินดาวหินน้อยเริ่มรู้สึกหวาดกลัวพระอาทิตย์ “เจ้าเรียกข้าหรือ”เสียงของพระอาทิตย์ก้องไปทั่วฟ้า

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความนิทาน เรื่อง ดาวหินน้อย

“พระจันทร์ได้บอกข้าเรื่องของเจ้าแล้ว” “ท่านทำให้ข้ามีแสงได้จริงหรือ” ดาวหินน้อยถาม “ได้สิ! มีอะไรที่ข้าทำไม่ได้บ้าง” “แต่ตอนนี้ข้าต้องไปแล้ว ขอให้เจ้ารอข้าที่นี่ เมื่อถึงตอนเย็นข้าจะกลับมา จริงสิ! ข้าฝากเจ้าดูแลกล่องสมบัติข้าด้วย เจ้าห้ามเปิดมันเด็ดขาด ข้าต้องไปล่ะ แล้วเจอกัน”

เขาอยากรู้เหลือเกินว่าข้างในนั้นมีอะไรแต่อีกใจหนึ่งเขาต้องซื่อสัตย์ต่อพระอาทิตย์เวลาผ่านไปอีกหลายชั่วโมง ก็มีอีกาสีดำตัวหนึ่งบินมา มันกล่อมให้ดาวหินน้อยเปิดกล่องสมบัติออก ดาวหินน้อยลังเล ถ้าเขาเปิดตอนนี้เขาก็กลายเป็นดวงดาวเต็มตัว แต่ถ้ายังไม่เปิด พระอาทิตย์อาจจะเอากล่องคืน และเขาอาจจะไม่มีโอกาสอย่างนี้อีกต่อไปแล้วจะเปิดดีไหมนะ “ข้าคงเปิดไม่ได้หรอก” ดาวหินน้อยพูดคำขาด “เพราะท่านพระอาทิตย์สั่งข้าไว้” “ฮึ แล้วเจ้าจะเสียใจ” จากนั้นอีกาสีดำก็บินจากไป “ข้าไม่เคยเสียใจกับการตัดสินใจของข้า...” ดาวหินน้อยพึมพำ

“เจ้าทำถูกแล้ว ดาวหินน้อย” เมื่อดาวหินน้อยเห็นดวงอาทิตย์ก็ยิ้มออกมา “ข้ากลับมาแล้ว เพราะเจ้าปฏิเสธอีกาตัวนั้น ทำให้ข้ารู้ว่าเจ้าเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์มาก เอาล่ะเจ้าลองเปิดกล่องดูสิ”ดาวหินน้อยเปิดกล่อง ทันใดก็มีแสงสีทองส่องออกมาจากข้างในกล่อง จากนั้นแสงสีทองก็ส่องประกายมาหาดาวหินน้อย สักพักแสงข้าในกล่องสมบัติค่อย ๆ จางหายไป ตอนนี้ตัวของดาวหินน้อยเปล่งประกายเป็นสีทอง “เจ้ารู้ไหม แสงที่เจ้ามีคืออะไร ดาวหินน้อยรู้สึกสงสัย พระอาทิตย์จึงเอ่ยว่า “แสงสีทอง เป็นแสงที่ ไม่มีดวงดาวไหนเคยมี มันคือแสงแห่งความซื่อสัตย์ ถ้าในใจของเจ้ายังมีความซื่อสัตย์อยู่ แสงสีทองก็จะอยู่กับตัวเจ้าตลอดไป”

ตั้งแต่นั้นมา ดาวหินน้อยก็มีชื่อใหม่ว่า “ดาวสีทอง” ซึ่งเป็นดาวที่สวยที่สุดในโลก แต่ถึงกระนั้น ดาวหินน้อยก็ไม่อวดว่าตัวสวยแม้แต่ครั้งเดียวเลย และเขายังยึดมั่นในความซื่อสัตย์ ซึ่งมันทำให้เขาได้มีวันนี้ วันที่เขาได้เป็นดวงดาวที่สามารถทอแสงเปล่งประกายท่ามกลางท้องฟ้ายามค่ำคืน ถ้าผู้ใดมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นละก็ ผู้นั้นก็จะได้รับของขวัญที่วิเศษที่สุดเช่นกัน

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความนิทาน เรื่อง ดาวหินน้อย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านนิทาน เรื่อง ดาวหินน้อยแล้วตอบคำถามต่อไปนี้
ตอนที่ 1 ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมดาวหินน้อยจึงออกเดินทางตามหาแสง.....
.....
2. ใครเป็นผู้บอกทางในการตามหาแสงให้ดาวหินน้อย.....
3. เพราะเหตุใดดาวหินน้อยจึงดีใจที่จะได้เจอพระอาทิตย์.....
.....
4. เพราะเหตุใดพระอาทิตย์จึงให้แสงแก่ดาวหินน้อย.....
.....
5. แสงสีทองที่พระอาทิตย์ให้ดาวหินน้อย เป็นแสงที่มีความหมายถึงอะไร.....
.....
6. ดาวหินน้อยมีลักษณะนิสัยอย่างไร .....
7. อีกาดำมีลักษณะนิสัยอย่างไร.....
8. เพราะเหตุใดพระอาทิตย์จึงให้ดาวหินน้อยเฝ้ากล่องสมบัติ.....
.....
9. จากเรื่องดาวหินน้อยนักเรียนได้ข้อคิดว่าอย่างไร.....
.....
10. จากข้อคิดที่ได้รับนักเรียนสามารถนำประประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร
.....
.....

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความนิทาน เรื่อง ดาวหินน้อย

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนเลข 1-5 หน้าข้อความเพื่อเรียงลำดับเหตุการณ์ของนิทาน เรื่อง ดาวหินน้อย

..... ดาวหินน้อยเดินทางไปสุดขอบฟ้าได้พบกับพระจันทร์และพระอาทิตย์พระอาทิตย์ฝากกล่องสมบัติไว้ที่ดาวหินน้อย และสั่งห้ามไม่ให้ดาวหินน้อยเปิดเด็ดขาด

..... พระอาทิตย์กลับมาเพราะดาวหินน้อยปฏิเสธคำขอของอีกาดำ พระอาทิตย์ชื่นชมในความของดาวหินน้อย

..... อีกาดำกล่อมให้ดาวหินน้อยเปิดกล่องสมบัติออก ดาวหินน้อยลังเล แต่ตัดสินใจไม่เปิดกล่องสมบัติตามคำสั่งของพระอาทิตย์

..... พระอาทิตย์ให้แสงแก่ดาวหินน้อย และนับตั้งแต่นั้นดาวหินน้อยได้ชื่อใหม่ว่าดาวสีทอง

..... ดาวหินน้อยเป็นดาวที่ไม่มีแสงในตัวเอง วันหนึ่งดาวหินน้อยตัดสินใจออกเดินทางตามหาสิ่งที่สามารถช่วยให้มีแสงได้

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนสรุปใจความจากนิทาน เรื่อง ดาวหินน้อย

1. ใคร.....
2. ทำอะไร.....
3. ที่ไหน.....
4. เมื่อไร.....
5. อย่างไร.....

.....

ตอนที่ 4 ให้นักเรียนเรียบเรียงนิทาน เรื่อง ดาวหินน้อย ด้วยภาษาของตนเอง

.....

.....

.....

.....

ชื่อ-สกุล..... ชั้น ม.1/..... เลขที่.....

ใบงานเรื่องการเขียนผังกราฟิก
นิทาน เรื่อง ดาวหินน้อย

ชื่อ-สกุล..... ชั้น ม.1/..... เลขที่.....

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความนิทาน เรื่อง ดาวหินน้อย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านนิทาน เรื่อง ดาวหินน้อยแล้วตอบคำถามต่อไปนี้
ตอนที่ 1 ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมดาวหินน้อยจึงออกเดินทางตามหาแสง (แนวคำตอบ ดาวหินน้อยอยากมีแสงเพื่อทำให้ดาวหินน้อยเป็นดาวอย่างเต็มตัว)

2. ใครเป็นผู้บอกทางในการตามหาแสงให้ดาวหินน้อย (แนวคำตอบ ก้อนเมฆ)

3. เพราะเหตุใดดาวหินน้อยจึงดีใจที่จะได้เจอพระอาทิตย์ (แนวคำตอบ ดาวหินน้อยจะเป็นดาวดวงแรกที่ได้พบพระอาทิตย์)

4. เพราะเหตุใดพระอาทิตย์จึงให้แสงแก่ดาวหินน้อย (แนวคำตอบ ดาวหินน้อยเป็นดาวที่มีความซื่อสัตย์)

5. แสงสีทองที่พระอาทิตย์ให้ดาวหินน้อย เป็นแสงที่มีความหมายถึงอะไร (แนวคำตอบ ความซื่อสัตย์)

6. ดาวหินน้อยมีลักษณะนิสัยอย่างไร (แนวคำตอบ มีความพยายาม มีความซื่อสัตย์ถ่อมตัว)

7. อีกาดำมีลักษณะนิสัยอย่างไร (แนวคำตอบ ไม่มีความซื่อสัตย์ ชี้นำให้ผู้อื่นทำสิ่งไม่ดี)

8. เพราะเหตุใดพระอาทิตย์จึงให้ดาวหินน้อยเฝ้ากล่องสมบัติ (แนวคำตอบ เพื่อทดสอบว่าดาวหินน้อยมีความซื่อสัตย์ เป็นคนดีหรือไม่)

9. จากเรื่องดาวหินน้อยนักเรียนได้ข้อคิดว่าอย่างไร (แนวคำตอบ ความซื่อสัตย์เป็นเครื่องหมายของคนดี)

10. จากข้อคิดที่ได้รับนักเรียนสามารถนำประประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร (แนวคำตอบ ดำเนินชีวิตด้วยความไม่อยากได้ของของผู้อื่น พอใจในสิ่งที่ตนเองมี)

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความนิทาน เรื่อง ดาวหินน้อย

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนเลข 1-5 หน้าข้อความเพื่อเรียงลำดับเหตุการณ์ของนิทาน เรื่อง ดาวหินน้อย

.....2..... ดาวหินน้อยเดินทางไปสุดขอบฟ้าได้พบกับพระจันทร์และพระอาทิตย์พระอาทิตย์ฝากกล่องสมบัติไว้ที่ดาวหินน้อย และสั่งห้ามไม่ให้ดาวหินน้อยเปิดเด็ดขาด

.....4..... พระอาทิตย์กลับมาเพราะดาวหินน้อยปฏิเสธคำขอของอีกาดำ พระอาทิตย์ชื่นชมในความของดาวหินน้อย

.....3..... อีกาดำกล่อมให้ดาวหินน้อยเปิดกล่องสมบัติออก ดาวหินน้อยลังเล แต่ตัดสินใจไม่เปิดกล่องสมบัติตามคำสั่งของพระอาทิตย์

.....5..... พระอาทิตย์ให้แสงแก่ดาวหินน้อย และนับตั้งแต่นั้นดาวหินน้อยได้ชื่อใหม่ว่าดาวสีทอง

.....1..... ดาวหินน้อยเป็นดาวที่ไม่มีแสงในตัวเอง วันหนึ่งดาวหินน้อยตัดสินใจออกเดินทางตามหาสิ่งที่สามารถช่วยให้มีแสงได้

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนสรุปใจความจากนิทาน เรื่อง ดาวหินน้อย

1. ใคร (แนวคำตอบดาวหินน้อย)

2. ทำอะไร (แนวคำตอบเดินทางตามหาแสง)

3. ที่ไหน (แนวคำตอบสุดขอบฟ้า)

4. เมื่อไร (แนวคำตอบเวลาเย็น)

5. อย่างไร (แนวคำตอบดาวหินน้อยต้องการแสงจากพระอาทิตย์พระอาทิตย์ฝากกล่องสมบัติไว้ที่ดาวหินน้อยและสั่งว่าห้ามเปิดดาวหินน้อยทำตามคำสั่งของพระอาทิตย์พระอาทิตย์เห็นถึง ความซื่อสัตย์ของดาวหินน้อยจึงมอบแสงสีทองให้ดาวหินน้อย)

ตอนที่ 4 ให้นักเรียนเรียบเรียงนิทาน เรื่อง ดาวหินน้อย ด้วยภาษาของตนเอง

(แนวคำตอบ ดาวหินน้อยเป็นดาวที่ไม่มีแสงในตัวเอง จึงต้องการออกเดินทางตามหาแสง ดาวหินน้อยเดินทางไปพบพระอาทิตย์ที่สุดขอบฟ้า พระอาทิตย์ต้องการทดสอบคุณธรรมของดาวหินน้อย จึงฝากกล่องสมบัติไว้และสั่งว่าห้ามเปิด อีกาพยายามยุให้เปิดกล่องสมบัติ แต่ดาวหินน้อยไม่เปิดตามคำสั่งของพระอาทิตย์ พระอาทิตย์จึงให้แสงกับดาวหินน้อยเพราะดาวหินน้อยมีความซื่อสัตย์

ชื่อ-สกุล..... ชั้น ม.1/..... เลขที่.....

นิทานและคำถามสำหรับแข่งขัน
เรื่อง...ปีกนางฟ้ากับแม่มดอารี

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ ดินแดนแห่งหนึ่งอันไกลโพ้น มีเหล่านางฟ้าตัวน้อย ๆ ในชุดสีชมพูฟูฟ่องที่ถือกระเป๋าหนังสือเข้ามาเรียนในโรงเรียนฝึกหัดนางฟ้า ปีนี้ทางโรงเรียนไม่ได้รับเฉพาะนางฟ้าเท่านั้น แต่ยังรับ “อารี” แม่มดน้อยที่สามารถผ่านการทดสอบเข้าเรียนโรงเรียนแห่งนี้ได้

อารีเป็นแม่มดเพียงคนเดียวในโรงเรียนนางฟ้า ไม่ว่าเธอจะทำอะไรจึงมักเป็นที่สนใจของทุกคนเสมอ ด้วยทั้งหน้าตาของเธอที่แปลกไปกว่าคนอื่น ๆ คือ มีคางที่ยาวแหลม จมูกงองุ้ม ผมยุ่งตลอดเวลา อีกทั้งเสื้อผ้าที่เธอสวมใส่เป็นชุดสีดำแตกต่างจากฟ้าใส เพื่อนนางฟ้าและเพื่อนคนอื่น ๆ ที่สวมชุดสีสวย

อารีและฟ้าใสเป็นเพื่อนที่รักกันมากทั้งคู่มีนิสัยที่เหมือนกัน คือ คอยช่วยเหลือเด็กบนโลกที่ได้รับความเดือดร้อน ทั้งสองยังอาสาช่วยงานคุณครูใจดีทุกอย่าง เช่น การเก็บสะเก็ดดาวบนท้องฟ้าเพื่อทำฝนดาวตก การกวาดก้อนเมฆเล็ก ๆ มารวมกันเพื่อทำเมฆฝน หรือการทำความสะอาดสายรุ้งสีสวยให้มีสีสันสดใส เพื่อจะได้นำไปวางให้เด็ก ๆ บนโลกได้ดูยามฝนซา และเป็นเจ้าหน้าที่ธนาคารของโรงเรียนคอยฝึกเด็กคนอื่น ๆ ให้รู้จักความประหยัด จึงทำให้ทั้งคู่เป็นที่รักของคุณครูใจดีและเพื่อน ๆ ทุกคน

ทุก ๆ ปี พระอินทร์จะมาเป็นประธานเพื่อมอบปีกนางฟ้าและคทาดาวสำหรับนางฟ้าที่สะสมความดีไว้มาก ๆ ในแต่ละปีจะมีผู้ได้รับรางวัลเพียงคนเดียว หากใครได้รับปีกนางฟ้าและคทาดาวบุคคลเหล่านั้นจะสามารถเหาะเหินไปยังสถานที่ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และคทาดาวก็สามารถเนรมิตสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการได้ ในปีนี้ผู้ที่ได้รับรางวัลปีกนางฟ้าและคทาดาวได้แก่ ฟ้าใส “ยินดีด้วยนะฟ้าใส” อารีเอ่ยกับเพื่อนรัก “ปีต่อไปจะเป็นโอกาสของเธอบ้าง” ฟ้าใสให้กำลังใจ “ฉันเป็นแม่มดไม่มีรางวัลสำหรับแม่มดหรอก” อารีพูดขึ้น จากนั้นทั้งสองและกลุ่มเพื่อนต่างพากันไปเล่นน้ำที่สระน้ำกลางก้อนเมฆใหญ่

ฟ้าใสถอดปีกนางฟ้าและวางคทาดาวไว้ข้างโขดหินแล้ววิ่งลงน้ำพร้อมกับเพื่อน ๆ หลังจากสนุกกันอย่างเต็มที่อารีและเพื่อน ๆ นางฟ้าร่ำลากันเพื่อจะแยกย้ายกลับบ้านทว่า... “เอ๊ะ ปีกนางฟ้าและคทาดาวของฉันหายไปไหน” ฟ้าใสพูดขึ้นด้วยน้ำเสียงตกใจ“ฉันเห็นเธอวางไว้ตรงนี้นี่นา” อารีชี้ไปยังโขดหิน “เมืองของเราไม่เคยมีของหาย”เพื่อนคนหนึ่งโพล่งขึ้น “เมืองนางฟ้าและโรงเรียนนางฟ้าไม่เคยมีของหาย” เพื่อนอีกคนสมทบ “แต่ตอนนี้ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไปเพราะโรงเรียนของเรารับแม่มดเข้ามาเรียน” เสียงเพื่อนคนสุดท้ายพูดจบ สายตาทุกคู่จับจ้องไปที่อารี

นิทานและคำถามสำหรับแข่งขัน เรื่อง...ปีกนางฟ้ากับแม่มดอารี

“ฉันไม่ได้ทำอย่างนั้นฉันจะเอาไปทำอะไรในเมื่อไม่ใช่ของๆฉัน”อารีโต้ “ถึงฉันจะเป็นแม่มดฉันก็ไม่คิดทำเรื่องแย่ ๆ อย่างนั้นหรอกปีกนางฟ้าและคทาดาวไม่มีความสำคัญอะไรกับฉันเลย”อารีตัดพ้อ “เอาล่ะทุกคนฉันในฐานะเจ้าของปีกนางฟ้าและคทาดาวที่หายไปอารีไม่ได้เอาไปหรอกอารีก็เล่นน้ำกับพวกเราด้วยจะมีเวลาที่ไหนไปขโมยล่ะ... ยังไง ๆ ค่อยหากันวันนี้พวกเรากลับบ้านกันก่อนเถอะ”ทุกคนแยกย้ายกันกลับบ้านยกเว้นอารีที่หันมาขอบใจฟ้าใสที่เชื่อใจเธอ

ระหว่างทางกลับบ้านอารีเห็นเจ้าตูบและเจ้าเหมียวของคุณครูใจดีคาบปีกนางฟ้าและคทาดาววิ่งเล่นอารีร่ายมนตร์ของแม่มดสะกดให้เจ้าตูบและเจ้าเหมียวหยุดวิ่งอารีเดินไปหยิบปีกนางฟ้าและคทาดาวพลางคิดในใจว่า... ทำไมนะเพื่อนคนอื่น ๆ ถึงคิดว่าเราจะต้องขโมยไปหรือเห็นว่าเราเป็นแม่มดจะต้องทำสิ่งชั่วร้ายเสมอหากเราจะขโมยไปก็ง่ายนิดเดียวแค่ใช้เวทมนตร์แต่นี่ไม่ใช่ของเราสักหน่อยถ้าเราเอามาฟ้าใสจะเดือดร้อนแค่ไหน... คิดพลางก็นึกไปถึงภาพของฟ้าใสเพื่อนรักที่ป่านนี้คงเสียใจมากที่รางวัลที่ได้รับหายไป

เช้าวันต่อมาอารีได้นำปีกนางฟ้าและคทาดาวไปคืนให้ฟ้าใสพร้อมทั้งเล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้ฟ้าใสฟังฟ้าใสกล่าวขอบคุณอารีคุณครูใจดีเดินเข้ามาได้ยินเรื่องราวที่เกิดขึ้นคุณครูใจดีจะไปสั่งสอนเจ้าตูบกับเจ้าเหมียวและจะไปบอกเพื่อน ๆ ทุกคนให้เข้าใจอารีใหม่ก่อนที่คุณครูจะไปได้บอกกับเด็กทั้งสองว่าบ่ายวันนี้พระอินทร์จะประชุมนักเรียนทุกคนเมื่อถึงเวลานัดหมายพระอินทร์ได้เอ่ยกับทุกคนว่า “เอาล่ะทุกคนที่เราเรียกพวกเจ้ามาในวันนี้เพราะเห็นว่ามีนักเรียนคนหนึ่งสมควรจะได้รับรางวัลแห่งความดีนี้บ้าง” ที่ประชุมฮือฮาตื่นเต้นพระอินทร์พูดต่อไปอีกว่า “เราจะไม่มอบปีกนางฟ้าและคทาดาวให้หรอกนะเพราะคนที่จะได้รับรางวัลไม่ใช่นางฟ้า”

เด็กทั้งสองหันหน้าสบตากันด้วยความยินดีพระอินทร์ยังพูดต่ออีกว่า “รางวัลที่จะมอบให้นี้คือ “ไม้กวาดวิเศษ”สามารถเหาะเหินเดินอากาศและเนรมิตสิ่งต่าง ๆ ได้ดั่งใจปรารถนาเทียบเท่ากับปีกนางฟ้าและคทาดาว...เราขอมอบรางวัลนี้ให้อารี”แม่มดน้อยอารีดีใจเป็นที่สุดคุณครูใจดีและเพื่อน ๆ ทุกคนหันมาแสดงความยินดีกับอารีอารีกล่าวขอบคุณทุกคนพร้อมทั้งบอกกับทุกคนว่า “นี่คือรางวัลแห่งความซื่อสัตย์และความเพียรในการสร้างความดีฉันจะทำความดีเป็นแบบอย่างให้เด็ก ๆ บนโลกแม้ว่าฉันจะเป็นแม่มดก็ตาม”ว่าแล้วอารีก็ขี่ไม้กวาดวิเศษพร้อมด้วยฟ้าใสที่ติดปีกนางฟ้าและถือคทาดาวเหาะไปช่วยเหลือเด็กบนโลกมนุษย์

นิทานและคำถามสำหรับการแข่งขัน

เรื่อง...ปีกนางฟ้ากับแม่มดอารี

1. ในโรงเรียนฝึกหัดนางฟ้ามีนักเรียนกี่ประเภท และมีประเภทใดบ้าง

(แนวคำตอบ 2 ประเภท คือ นางฟ้า และ แม่มด)

2. แม่มดอารีมีลักษณะแตกต่างจากนางฟ้าในโรงเรียนฝึกหัดนางฟ้าอย่างไร

(แนวคำตอบ มีคางที่ยาวแหลม จมูกงองุ้ม ผมยุ่ง และใส่เสื้อผ้าสีดำ)

3. แม่มดอารีและนางฟ้าฟ้าใสมีนิสัยเหมือนกันอย่างไร

(แนวคำตอบ มีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น)

4. ฟ้าใสและอารีช่วยคุณครูใจดีเก็บสะเก็ดดาวบนท้องฟ้าไว้สำหรับทำอะไร

(แนวคำตอบ ฝนดาวตก)

5. ธนาคารของโรงเรียนนางฟ้าตั้งขึ้นเพื่อจะปลูกฝังเรื่องใดให้นักเรียน

(แนวคำตอบ ความประหยัด)

6. นักเรียนที่จะได้รับรางวัลจากพระอินทร์ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

(แนวคำตอบ เป็นผู้ที่สะสมความดีไว้เป็นจำนวนมาก)

7. ทำไมนักเรียนทุกคนถึงอยากได้รางวัลจากพระอินทร์

(แนวคำตอบ เพราะถ้าได้รับปีกนางฟ้าและคทาดาวบุคคลจากพระอินทรจะสามารถเหาะเหินไปยังสถานที่ต่าง ๆ และสามารถเนรมิตสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการได้)

8. ใครเป็นผู้นำปีกนางฟ้าและคทาดาวของฟ้าใสไป

(แนวคำตอบ สุนัขและแมวของคุณครูใจดี)

9. เหตุใดพระอินทร์จึงให้รางวัลแก่แม่มดอารี

(แนวคำตอบ แม่มดอารีมีความซื่อสัตย์ และมีความเพียรในการสร้างความดี)

10. พระอินทร์ให้รางวัลอะไรแก่แม่มดอารี

(แนวคำตอบ ไม้กวาดวิเศษ)

ใบงานการเขียนแผนกราฟิก
นิทาน เรื่อง ปีกนางฟ้ากับแม่มดอารี

แบบบันทึกคะแนน

1. การอ่านจับใจความนิทาน

กลุ่ม	คะแนนรายข้อ										คะแนนโบนัส	คะแนนรวม	ผการแข่งขัน
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1													
2													
3													
4													
5													

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1

สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	เกณฑ์การให้คะแนน			รวม (12)	ระดับคุณภาพ
		ความตั้งใจในการเรียน (4)	มีส่วนร่วมในกิจกรรม (4)	การทำผังกราฟิก (4)		
1						
2						
3						
4						
5						
6						

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนดังตารางแนบท้าย
เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 - 12	ดีมาก
7 - 9	ดี
4 - 6	พอใช้
3	ปรับปรุง

<u>เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน</u>
นักเรียนที่ได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า **ผ่าน**

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ต้องปรับปรุง (1)
1. ความตั้งใจในการเรียน	นักเรียนมีองค์ประกอบต่อไปนี้ครบ 4 องค์ประกอบ - มีหนังสือและสมุด - ไม่พูดคุยขณะเรียน - ไม่เล่นโทรศัพท์ขณะเรียน - ไม่ทำงานหรือกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน	นักเรียนมีองค์ประกอบต่อไปนี้ 3 องค์ประกอบ - มีหนังสือและสมุด - ไม่พูดคุยขณะเรียน - ไม่เล่นโทรศัพท์ขณะเรียน - ไม่ทำงานหรือกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน	นักเรียนมีองค์ประกอบต่อไปนี้ 2 องค์ประกอบ - มีหนังสือและสมุด - ไม่พูดคุยขณะเรียน - ไม่เล่นโทรศัพท์ขณะเรียน - ไม่ทำงานหรือกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน	นักเรียนมีองค์ประกอบต่อไปนี้ 1 องค์ประกอบ - มีหนังสือและสมุด - ไม่พูดคุยขณะเรียน - ไม่เล่นโทรศัพท์ขณะเรียน - ไม่ทำงานหรือกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน
2. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	นักเรียนมีองค์ประกอบต่อไปนี้ครบ 4 องค์ประกอบ - ร่วมมือในการทำแบบฝึกหัด - ช่วยเหลือเพื่อนในการเตรียมความพร้อมก่อนการแข่งขัน - มีส่วนร่วมในการทำผังกราฟิก - เข้าร่วมแข่งขันตอบคำถามด้วยความตั้งใจ	นักเรียนมีองค์ประกอบต่อไปนี้ 3 องค์ประกอบ - ร่วมมือในการทำแบบฝึกหัด - ช่วยเหลือเพื่อนในการเตรียมความพร้อมก่อนการแข่งขัน - มีส่วนร่วมในการทำผังกราฟิก - เข้าร่วมแข่งขันตอบคำถามด้วยความตั้งใจ	นักเรียนมีองค์ประกอบต่อไปนี้ 2 องค์ประกอบ - ร่วมมือในการทำแบบฝึกหัด - ช่วยเหลือเพื่อนในการเตรียมความพร้อมก่อนการแข่งขัน - มีส่วนร่วมในการทำผังกราฟิก - เข้าร่วมแข่งขันตอบคำถามด้วยความตั้งใจ	นักเรียนมีองค์ประกอบต่อไปนี้ 1 องค์ประกอบ - ร่วมมือในการทำแบบฝึกหัด - ช่วยเหลือเพื่อนในการเตรียมความพร้อมก่อนการแข่งขัน - มีส่วนร่วมในการทำผังกราฟิก - เข้าร่วมแข่งขันตอบคำถามด้วยความตั้งใจ

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	**ดี (3)**	**พอใช้ (2)**	**ต้องปรับปรุง (1)**
3. การทำผังกราฟิก	นักเรียนมีองค์ประกอบต่อไปนี้ครบ 4 องค์ประกอบ - สรุปเนื้อหาได้ถูกต้องมีประเด็นสำคัญครบถ้วน - มีการใช้ภาษาถูกต้องและสัมพันธ์กับเนื้อหา - ใช้สีหรือสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเรื่อง - นำเสนอผังกราฟิกได้ครบถ้วนทุกประเด็น	นักเรียนมีองค์ประกอบต่อไปนี้ 3 องค์ประกอบ - สรุปเนื้อหาได้ถูกต้องมีประเด็นสำคัญครบถ้วน - มีการใช้ภาษาถูกต้องและสัมพันธ์กับเนื้อหา - ใช้สีหรือสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเรื่อง - นำเสนอผังกราฟิกได้ครบถ้วนทุกประเด็น	นักเรียนมีองค์ประกอบต่อไปนี้ 2 องค์ประกอบ - สรุปเนื้อหาได้ถูกต้องมีประเด็นสำคัญครบถ้วน - มีการใช้ภาษาถูกต้องและสัมพันธ์กับเนื้อหา - ใช้สีหรือสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเรื่อง - นำเสนอผังกราฟิกได้ครบถ้วนทุกประเด็น	นักเรียนมีองค์ประกอบต่อไปนี้ 1 องค์ประกอบ - สรุปเนื้อหาได้ถูกต้องมีประเด็นสำคัญครบถ้วน - มีการใช้ภาษาถูกต้องและสัมพันธ์กับเนื้อหา - ใช้สีหรือสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเรื่อง - นำเสนอผังกราฟิกได้ครบถ้วนทุกประเด็น สรุปกิจกรรม

แบบทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้	**ภาคเรียนที่ ๒**	**ปีการศึกษา ๒๕๖๕**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**วิชา ภาษาไทย ๒**	**รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	**คะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน**	**เวลา ๖๐ นาที**

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ลงในกระดาษคำตอบ

มาตรฐาน / ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๕

แมวใช้เวลาส่วนใหญ่ในการนอนเลียขน การเลียขนเป็นการทำความสะอาดร่างกาย กำจัดขนที่หมดอายุ และช่วยในการระบายความร้อน การจะรู้ว่าแมวป่วยหรือไม่ ตรวจสอบได้จากพฤติกรรมการแต่งตัวที่ลดลง แมวที่เลียขนตามปกติสังเกตได้จากหน้าและขนตามลำตัวที่สะอาด แมวที่ป่วยจะเลียขนน้อยลง จะพบคราบสกปรกที่หน้าและขนตามตัว

เมื่อต้องการทำความสะอาด เมวจะใช้ลิ้นเลียไปตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เรียกว่าการเลียขนแต่งตัว ลิ้นของแมวมีลักษณะพิเศษคือเป็นหนามเล็ก ๆ ทำให้การเลียทำความสะอาดขนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนของร่างกายที่ใช้ลิ้นเสียไม่ถึง แมวจะใช้ส่วนของฝ่าเท้าที่เลียจนขนเปียก ป้ายไปตามร่างกายส่วนนั้น

การเข้าใจลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของแมวจะทำให้ผู้เลี้ยงและแมวอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ที่มา สารานุกรมสำหรับเยาวชนไทย เล่มที่ ๔๒

๑. แมวใช้อวัยวะส่วนใดในการทำความสะอาดร่างกาย

ก. ฟัน ข. ลิ้น ค. อุ้งมือ ง. หาง

๒. ข้อความข้างต้นมีจุดประสงค์ให้ผู้อ่านเข้าใจในเรื่องใด

ก. พฤติกรรมที่ผิดปกติของแมว ข. ลักษณะนิสัยของแมว

ค. การทำความสะอาดร่างกายของแมว ง. วิธีสังเกตอาการของแมวป่วย

๓. การเลียขนของแมวมีประโยชน์อย่างไร

ก. ช่วยกำจัดแมลงที่เกาะบนขน ข. ช่วยให้แมวมีสุขภาวะที่ดี

ค. ช่วยให้แมวมีความผ่อนคลาย ง. ช่วยกำจัดขนที่หมดอายุ

๔. ถ้านักเรียนจะเลี้ยงแมวนักเรียนต้องปฏิบัติอย่างไร

ก. เลือกเลี้ยงแมวพันธุ์ดี ข. ทำความเข้าใจนิสัยและพฤติกรรมของแมว

ค. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับบรรพบุรุษของแมว ง. เลือกเลี้ยงแมวที่เลียขนเก่ง

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ๕

๑. การเลียขนเป็นการกำจัดขนที่หมดอายุและเป็นการทำความสะอาดร่างกายของแมว

๒. เมื่อต้องการทำความสะอาดร่างกาย แมวจะใช้ลิ้นเลียไปตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

๓. เพราะลิ้นของแมวมีลักษณะเป็นหนามเล็ก ๆ สามารถช่วยทำความสะอาดร่างกายได้ดี

๔. และการเลียขนยังเป็นวิธีการที่แมวใช้เพื่อระบายความร้อนของร่างกาย

๕. ข้อใดเรียงลำดับข้อความข้างต้นได้ถูกต้อง

ก. ๑ ๔ ๒ ๓ ข. ๓ ๒ ๑ ๔ ค. ๑ ๒ ๓ ๔ ง. ๓ ๑ ๒ ๔

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๖-๙

สัตว์วงศ์แมวเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มีมากกว่า ๔๐ ชนิด เช่น เสือ สิงโต ลิงซ์ (ลิงซ์เป็นสกุลของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในอันดับสัตว์กินเนื้อสกุลหนึ่ง จัดเป็นเสือขนาดเล็กใช้ชื่อสกุลว่า Lynx อยู่ในวงศ์แมว) รวมทั้งแมวมีขนาดตั้งแต่ขนาดเล็ก ขนาดปานกลาง จนถึงขนาดใหญ่ อยู่ในอันดับสัตว์กินเนื้อเนื่องจากมีฟันและเขี้ยวที่แหลมคมซึ่งใช้ในการกัดและฉีกเหยื่อ บรรพบุรุษของแมวเป็นแมวป่าขนาดเล็ก เมื่อกลายเป็นแมวเลี้ยงหรือแมวบ้าน ยังคงมีพฤติกรรมและลักษณะบางอย่างของแมวป่า เช่น ชอบปีนต้นไม้ ออกล่าเหยื่อ ต่อสู้เพื่อป้องกันอณาเขต รักความเป็นอิสระ มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า Felis catus

ที่มา สารานุกรมสำหรับเยาวชนไทย เล่มที่ ๔๒

๖. จากข้อความข้างต้นแมวเป็นสัตว์ประเภทใด

ก. สัตว์มีแกนสันหลัง ข. สัตว์ป่า ค. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ง. สัตว์บก

๗. เหตุใดจึงจัดแมวอยู่ในอันดับสัตว์กินเนื้อ

ก. แมวมีอุ้งเล็บที่แหลมคม ข. แมวมีความเป็นนักล่า

ค. แมวมีฟันและเขี้ยวที่แหลมคม ง. แมวชอบต่อสู้เพื่อป้องกันอณาเขต

๘. ข้อใดคือใจความสำคัญของข้อความข้างต้น

ก. สัตว์วงศ์เลี้ยงลูกด้วยนม มีมากกว่า ๔๐ ชนิด เช่น เสือ สิงโต ลิงซ์ (ลิงซ์เป็นสกุลของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในอันดับสัตว์กินเนื้อสกุลหนึ่ง)

ข.แมวมีขนาดตั้งแต่ขนาดเล็ก ขนาดปานกลาง จนถึงขนาดใหญ่ อยู่ในอันดับสัตว์กินเนื้อเนื่องจากมีฟันและเขี้ยวที่แหลมคมซึ่งใช้ในการกัดและฉีกเหยื่อ

ค. แมวเลี้ยงหรือแมวบ้าน ยังคงมีพฤติกรรมและลักษณะบางอย่างของแมวป่า เช่น ชอบปีนต้นไม้ ออกล่าเหยื่อ

ง. แมวเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอยู่ในอันดับสัตว์กินเนื้อ ซึ่งแมวมีพฤติกรรมและลักษณะเหมือนแมวป่าเพราะบรรพบุรุษของแมวคือแมวป่าขนาดเล็ก

ใช้ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ๙

๑. แมวจัดอยู่ในอันดับสัตว์กินเนื้อเนื่องจากมีฟันและเขี้ยวที่แหลมคม

๒. เสือ สิงโต ลิงซ์ เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในอันดับสัตว์กินเนื้อ

๓. บรรพบุรุษของแมวคือแมวป่าขนาดเล็ก ดังนั้นแมวเลี้ยงหรือแมวบ้านจึงยังคงมีพฤติกรรมและลักษณะบางอย่างคล้ายแมวป่า

๔. สัตว์วงศ์แมวจัดเป็นเสือขนาดเล็กใช้ชื่อสกุลว่า Lynx

๙. ข้อใดเรียงลำดับข้อความข้างต้นได้ถูกต้อง

ก. ๔ ๑ ๒ ๓ ข. ๒ ๑ ๔ ๓ ค. ๒ ๔ ๑ ๓ ง. ๔ ๓ ๒ ๑

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑๐-๑๓

ม้าศึกกับนักรบ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีนักรบที่มีฝีมีมากคนหนึ่ง อาศัยอยู่ที่บ้านชายป่ากับสัตว์คู่ใจที่แข็งแรงทนทานว่องไวและฉลาดมากเขาเลี้ยงม้าศึกของเขาอย่างดีด้วยนมข้าวโพดที่ดีมีประโยชน์ และดูแลเอาใจใส่ม้าศึกอย่างดี ม้าศึกจึงมีแรงออกรบและพาเขาชนะศึกทุกครั้ง แต่เมื่อบ้านเมืองเริ่มสงบไม่มีสงคราม นักรบก็ไม่ใส่ใจดูแลม้าศึกอย่างเคยเพราะคิดว่าม้าศึกไม่สามารถทำประโยชน์ได้ นักรบให้ม้าศึกกินฟางและหญ้าแทนอาหารที่ดีและประโยชน์อย่างนมและข้าวโพด นอกจากนั้นนักรบยังใช้ม้าศึกลากของหนักและใช้ทำไร่ทำนาแต่ม้าศึกก็ทำทุกสิ่งตามที่นักรบให้ทำด้วยความเต็มใจและเต็มแรงเพื่อตอบแทนที่นักรบดูแลมันอย่างดี เมื่อเกิดศึกสงครามขึ้น นักรบจึงนำม้าศึกไปออกรบอีกครั้งแต่คราวนี้ม้าศึกที่เคยแข็งแรงได้กลายเป็นม้าศึกที่อ่อนแอ ไม่มีเรี่ยวแรงที่จะพานักรบชนะศึกสงครามได้อีกแล้ว

ที่มา https://nitantime.com/the-warhorse-and-the-warrior/

๑๐. ข้อใดคือใจความสำคัญของเรื่องม้าศึกกับนักรบ

ก. เมื่อตอนบ้านเมืองมีสงครามนักรบดูแลม้าศึกอย่างดีจึงทำให้เขารบชนะสงครามทุกครั้ง แต่เมื่อสงครามสงบนักรบไม่ดูแลม้าศึกจึงทำให้ม้าศึกไม่สามารถพาเขาชนะสงครามครั้งต่อไปได้

ข. นักรบที่มีฝีมีมากคนหนึ่ง อาศัยอยู่ที่บ้านชายป่ากับสัตว์คู่ใจ**ที่แข็งแรงทนทานว่องไวและฉลาดมาก**เขาเลี้ยงม้าศึกของเขาอย่างดีด้วยนมข้าวโพดที่ดีมีประโยชน์

ค. นักรบยังใช้ม้าศึกลากของหนักและใช้ทำไร่ทำนา แต่ม้าศึกก็ทำทุกสิ่งตามที่นักรบให้ทำด้วยความเต็มใจและเต็มแรงเพื่อตอบแทนที่นักรบดูแลมันอย่างดี

ง. นักรบให้ม้าศึกกินฟางและหญ้าแทนอาหารที่ดีและประโยชน์อย่างนมและข้าวโพด นอกจากนั้นนักรบยังใช้ม้าศึกลากของหนักและใช้ทำไร่ทำนา

๑๑. จากเรื่องม้าศึกกับนักรบตัวละคร “ม้าศึก” มีลักษณะนิสัยอย่างไร

ก. มีความกล้าหาญ ข. มีความมีวินัย ค. มีความกตัญญู ง. มีความเสียสละ

๑๒. จากเรื่องม้าศึกกับนักรบพฤติกรรมของนักรบตรงกับสำนวนใด

ก. หว่านพืชหวังผล ข. ปลาหมอตายเพราะปาก ค. วัวหายล้อมคอก ง. ขายผ้าเอาหน้ารอด

๑๓. ใครมีพฤติกรรมเหมือน “นักรบ”

ก. สี่มีน้ำใจบริจาคขนมให้เด็กยากไร้

ข. สามตั้งใจดูแลสุนัขของเขาด้วยอาหารดี ๆ

ค. สองช่วยเหลือเพื่อนในห้องโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน

ง. หนึ่งแบ่งขนมให้น้องเฉพาะตอนแม่อยู่บ้านเพราะอยากให้แม่ชม

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑๔-๑๘

“...การปลูกต้นไม้มาก ๆ ทำให้มีผลไม้กินตลอดปีไม่ต้องซื้อ เช่น มะม่วง ขนุน มะละกอ น้อยหน่า มะยม กล้วย รวมทั้งมะเฟืองที่ปานชอบมากอีกด้วย

ผลมะเฟืองมีรูปร่างแปลก คล้าย ๆ กับฝานเอาดวงดาวขนาดต่าง ๆ มาประกบติดกัน มีดาวแบน ๆ ดวงโตอยู่กลาง แล้วค่อย ๆ เรียวเล็กลงจนถึงส่วนปลายสองข้างที่ค่อนข้างแหลมมน ปานแอบตั้งชื่อผลไม้ชนิดนี้เสียใหม่ว่า ‘ผลดวงดาว’---แต่ไม่เคยบอกให้ใครรู้ เช่นเดียวกับเรื่องอื่น ๆ อีกหลายเรื่องที่แอบเก็บไว้ในใจ

ทุกครั้งที่มีผลไม้สุกจากต้นมาแจกเด็ก ๆ ลุงชมจะยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นพิเศษ ราวกับว่าได้ทำสิ่งสำคัญยิ่งในชีวิต...”

ที่มา เด็กชายจากดาวอื่น

๑๔. จากข้อความข้างต้นใครเป็นผู้ตั้งชื่อมะเฟืองใหม่ว่า “ผลดวงดาว”

ก. ลุงชม ข. น้อง ค. ปาน ง. แม่

๑๕. จากข้อความข้างต้นผู้เขียนมีจุดประสงค์ให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องใด

ก. ลักษณะของมะเฟือง ข. ลักษณะของพืชที่ปลูก

ค. ลักษณะนิสัยของลุงชม ง. ลักษณะนิสัยของเด็ก ๆ

๑๖. “เช่นเดียวกับเรื่องอื่น ๆ อีกหลายเรื่องที่แอบเก็บไว้ในใจ”จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่าปานเป็นคนอย่างไร

ก. เป็นคนคิดมาก ข. เป็นคนใจดี ค. เป็นคนไม่เปิดเผย ง. เป็นคนมีน้ำใจ

๑๗. นักเรียนสามารถนำลักษณะนิสัยใดของลุงชมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)

ก. ความขยัน ข. ความพอเพียง ค. ความสุจริต ง. ความซื่อสัตย์

๑๘. นักเรียนสามารถนำลักษณะนิสัยของลุงชมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ในการทำกิจกรรมใด (นำไปใช้)

ก. ปลูกผักสวนครัว ข. ทำงานสุจริต ค. เก็บเงินฝากธนาคาร ง. ตั้งใจทำงาน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑๙ – ๒๒

นับถอยหลังรอดู "ฝนดาวตกเจมินิดส์" ส่งท้ายปี ๖๔ เริ่มเวลา ๒๐.๐๐ น.คืน ๑๓ ธ.ค. จนถึงรุ่งเช้า ๑๔ ธ.ค.นี้ คาดอัตราตกสูงสุด ๑๕๐ ดวงต่อชั่วโมง แนะสถานที่มืดสนิท ไม่มีแสงรบกวน และมองทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของขอบฟ้า

“ในคืนดังกล่าวจะมีแสงรบกวนจากดวงจันทร์ข้างขึ้น ๑๐ ค่ำ ในช่วงแรกของปรากฏการณ์ แนะนำให้ชมหลังดวงจันทร์ลับขอบฟ้าแล้ว ช่วงประมาณ ๐๒:๐๐ น.ของวันที่ ๑๔ ธ.ค.นี้ จนถึงรุ่งเช้า”

ส่วนสถานที่ชมฝนดาวตกควรเลือกสถานที่มืดสนิท ไม่มีแสงไฟรบกวน และสามารถมองเห็นได้รอบทิศ ควรนอนชมด้วยตาเปล่า เนื่องจากฝนดาวตกกระจายทั่วท้องฟ้า

วันนี้ (๙ ธ.ค.๒๕๖๔) นายศุภฤกษ์ คฤหานนท์ หัวหน้างานบริการวิชาการทางดาราศาสตร์ กล่าวว่า หลังเที่ยงคืนของวันที่ ๑๓ ธ.ค.จนถึงรุ่งเช้าวันที่ ๑๔ ธ.ค.นี้ จะเกิดปรากฏการณ์ฝนดาวตกเจมินิดส์ หรือฝนดาวตกกลุ่มดาวคนคู่ มีศูนย์กลางกระจายตัวอยู่บริเวณกลุ่มดาวคนคู่ อัตราการตกสูงสุดประมาณ ๑๕๐ ดวงต่อชั่วโมงกลุ่มดาวคนคู่จะปรากฏขึ้นจากขอบฟ้า ตั้งแต่เวลาประมาณ ๒๐:๐๐ น. ของวันที่ ๑๓ ธ.ค.นี้ ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

ที่มา https://news.thaipbs.or.th/content/๓๑๐๕๒๘

๑๙. ใครปฏิบัติถูกต้องเกี่ยวกับการชมกลุ่มฝนดาวตกเจมินิดส์

ก. ดี ชมฝนดาวตกด้วยตาเปล่าในที่โล่งไม่มีแสง ข. ชี ชมฝนดาวตกในเวลา ๑๙.๐๐ น.

ค. บี ชมฝนดาวตกด้วยกล้องส่องทางไกล ง. เอ รอชมฝนดาวตกในทางทิศเหนือ

๒๐. ข้อความข้างต้นมีจุดประสงค์อย่างไร

ก. บอกอัตราการตกของฝนดาวตกเจมินิดส์ ข. บอกลักษณะของฝนดาวตกเจมินิดส์

ค. ให้รายละเอียดเกี่ยวกับฝนดาวตกเจมินิดส์ ง. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการดูฝนดาวตก

๒๑. กลุ่มดาวเจมินิดส์จะปรากฏจากขอบฟ้าทางทิศใด

ก. ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ข. ทิศตะวันตกเฉียงใต้

ค. ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ง. ทิศตะวันออกเฉียงใต้

๒๒. คำตอบในข้อใดตรงกับใจความสำคัญจากที่เรื่องที่อ่าน

ก. สถานที่ชมฝนดาวตกควรเลือกสถานที่มืดสนิท ไม่มีแสงไฟรบกวน และสามารถมองเห็นได้รอบทิศ ควรนอนชมด้วยตาเปล่า เนื่องจากฝนดาวตกกระจายทั่วท้องฟ้า ธ.ค. ๖๔ สามารถชมได้ด้วยตาเปล่าในสถานที่ที่มืดสนิท

ข. ฝนดาวตกเจมินิดส์หรือฝนดาวตกกลุ่มดาวคนคู่ มีศูนย์กลางกระจายตัวอยู่บริเวณกลุ่มดาวคนคู่ อัตราการตกสูงสุดประมาณ ๑๕๐ ดวงต่อชั่วโมง

ค. หลังเที่ยงคืนของวันที่ ๑๓ ธ.ค.จนถึงรุ่งเช้าวันที่ ๑๔ ธ.ค.นี้ จะเกิดปรากฏการณ์ฝนดาวตกเจมินิดส์ หรือฝนดาวตกกลุ่มดาวคนคู่

ง. ฝนดาวตกเจมินิดส์จะเริ่มตกในเวลา ๒๐.๐๐ น. ของวันที่ ๑๓ ธ.ค. ๖๔ จนถึงเช้าของวันที่ ๑๔

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๒๓-๓๐

.....

สะอึก (Hiccup หรือ Hiccough และ Singultus) เป็นอาการอย่างหนึ่งซึ่งไม่ใช่โรค โดยเป็นอาการที่เกิดขึ้นโดยกะทันหันและเฉียบพลัน ซึ่งอาการสะอึกเกิดขึ้นจากการที่กล้ามเนื้อกระบังลมที่อยู่บริเวณรอยต่อหดตัว โดยไม่สามารถที่จะควบคุมได้ และอาการสะอึกก็มักจะเป็น ๆ หายๆ เพราะฉะนั้นแล้ว ก็สามารถที่จะหายเองได้โดยไม่จำเป็นที่จะต้องใช้วิธีใดช่วย แต่ทั้งนี้อาจจะต้องคอยสังเกตว่าถ้าสะอึกนานเกินกว่าปกติ หรือเป็นชั่วโมงก็อาจจะต้องไปพบแพทย์ เพื่อให้แพทย์ทำการรักษา

สาเหตุของการสะอึกแบบปกติที่เกิดขึ้น มาจากพฤติกรรมการชีวิตประจำวันที่ผิดและมีความเสี่ยง อย่างเช่น

ดื่ม/รับประทานอาหารที่มีแก๊สมากเกินไป
รับประทานอาหารที่มีรสชาติจัดมากจนเกินไป
รับประทานอาหารเร็วและอิ่มมากเกินไป
รับประทานอาหารที่มีอุณหภูมิแตกต่างกันรวดเร็วมากเกินไป
ดื่มแอลกอฮอล์ และสูบบุหรี่
มีความรู้สึกต่างๆ เกิดขึ้น เช่น ตื่นเต้น ตกใจ กลัว หรือซึมเศร้า

การรักษาอาการสะอึกแบบพื้นบ้าน

ทำให้เรอ/ไอ เป็นวิธีง่ายๆ ที่จะช่วยให้เกิดการขัดขวางการทำงานของกระบังลม

อุดหูขณะดื่มน้ำ เมื่ออุดหูในขณะดื่มน้ำเมื่อมีอาการสะอึก ก็จะทำให้ระบบประสาทถูกกดทับ จึงจะทำให้กระบังลมทำงานได้ตามปกติ

กดจุด กดจุดโดยใช้นิ้วชี้และนิ้วโป้ง บีบเนินเนื้อของมืออีกฝั่ง หรืออาจจะเลือกการกดจุดที่ร่องเหนือริมฝีปาก โดยควรจะลงแรงกดมากพอสมควร เพราะการกดจุดบริเวณนี้จะช่วยในเรื่องของการเบี่ยงเบียนระบบประสาทในการหายใจซึ่งก็จะทำให้การสะอึกดีขึ้น

แลบลิ้น การแลบลิ้นออกมายาว ๆ จะช่วยกระตุ้นช่องว่างในส่วนของเส้นเสียง ทำให้การหายใจสะดวกมากยิ่งขึ้นและช่วยรักษาอาการสะอึกไปในตัว

กินน้ำตาล การกินน้ำตาลกลับเป็นวิธีพื้นบ้านที่สามารถใช้รักษาได้ดี เพราะเมื่อกินน้ำตาลเข้าไปหลอดอาหารจะเกิดการระคายเคืองจากเกล็ดน้ำตาล จึงทำให้ระบบการหายใจขัดข้องและอาจจะต้องมีการปรับระบบใหม่ โดยควรกินเพียงแค่ ๑ ช้อนชาเพื่อป้องกันผลเสียตามมาภายหลัง

ใช้ทิชชู่ปิดแก้วขณะดื่มน้ำ การใช้กระดาษทิชชู่ปิดปากแก้วขณะดื่มน้ำ จะช่วยรักษาอาการสะอึกได้ เนื่องจากจะต้องใช้แรงดูดมากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นระบบประสาทก็จะต้องมีการปรับรูปแบบให้กลับมาทำงานใหม่ตามปกติ

ที่มา https://hd.co.th/hiccups-are-caused-by-what-symptoms-resolve

๒๓. อาการสะอึกเกิดขึ้นจากการที่อวัยวะอยู่ในลักษณะใด

ก. ยืดตัว ข. คลายตัว ค. หดตัว ง. พองตัว

๒๔. อาการสะอึกเกิดขึ้นที่อวัยวะใด

ก. กล้ามเนื้อคอ ข. กล้ามเนื้ออก ค. กล้ามเนื้อหน้า ง. กล้ามเนื้อกระบังลม

๒๕. พฤติกรรมในข้อใดทำให้มีความเสี่ยงในการสะอึก

ก. รับประทานอาหารที่รสร้อนจัดมากเกินไป
ข. รับประทานอาหารที่มีโปรตีนมากเกินไป
ค. รับประทานอาหารที่มีแก๊สมากเกินไป
ง. รับประทานอาหารที่มีน้ำมากเกินไป

๒๖. เหตุใดการทำให้เรอหรือไอจึงช่วยลดอาการสะอึกได้

ก. ขัดขวางการทำงานของกระบังลม ข. ขัดขวางการทำงานของเส้นเสียง

ค. ขัดขวางการทำงานของกล้าวเนื้อหน้า ง. ขัดขวางการทำงานของปอด

๒๗. ถ้านักเรียนมีอาการสะอึกแบบเป็น ๆ หาย ๆ ๑๕ นาที นักเรียนควรทำอย่างไร

ก. กดจุด ข. แลบลิ้น ค. กินน้ำตาล ง. ไม่จำเป็นที่จะต้องใช้วิธีใด

๒๘. ข้อข้อความข้างต้นมีจุดประสงค์อย่างไร

ก. ให้ความรู้เกี่ยวกับอาการสะอึก ข. แนะนำวิธีรักษาอาการสะอึกด้วยยา

ค. บอกข้อบังคับเรื่องการรักษาอาการสะอึก ง. ชี้แจงวิธีการทำยารักษาอาการสะอึก

๒๙. ใดคือใจความสำคัญของข้อความต่อไปนี้

ก. สาเหตุของการสะอึกแบบปกติที่เกิดขึ้น มาจากพฤติกรรมการชีวิตประจำวันที่ผิดและมีความเสี่ยง

ข. การสะอึกเป็นอาการอย่างหนึ่งซึ่งไม่ใช่โรค โดยเป็นอาการที่เกิดขึ้นโดยกะทันหันและเฉียบพลัน

ค. อาการสะอึกเกิดจากการที่กล้ามเนื้อกระบังลมที่อยู่บริเวณรอยต่อหดตัว สามารถหายเองได้

ง. การกินน้ำตาลเป็นวิธีพื้นบ้านที่สามารถใช้รักษาอาการสะอึกได้ดี

๓๐. จากข้อความข้างต้นนักเรียนสามารถตั้งชื่อเรื่องได้ว่าอย่างไร

ก. ไขปัญหาอาการสะอึก ข. ๒๐ วิธีแก้สะอึก

ค. ลูกสะอึกบ่อย อันตรายแค่ไหนนะ ง. หายชัวร์ ๕ วิธีแก้อาการสะอึก

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก
เรื่อง การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ลงในระดับที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

คะแนน 5 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก
คะแนน 3 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อย
คะแนน 1 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้าน 1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
1	กิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนต่อเนื่องไม่สับสน					
2	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา					
3	กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม					
4	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้อ่าน บทอ่านที่หลากหลาย					
ด้านที่ 2 ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้						
5	การจัดกิจกรรมที่มีเกมช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน					
6	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในห้องเรียน					
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็น					
8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน					

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก
เรื่อง การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ลงในระดับที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

คะแนน 5	หมายถึง	ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก
คะแนน 3	หมายถึง	ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้						
9	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ					
10	นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหามากขึ้นจากการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้					
11	นักเรียนได้พัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน					
12	นักเรียนสามารถนำกระบวนการอ่านจับใจความไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ง
ตารางแสดงคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

ตารางที่ 14 ตารางแสดงคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก

เลขที่	คะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้	คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้
1	23	27
2	14	22
3	11	28
4	14	26
5	22	28
6	17	23
7	12	21
8	16	23
9	21	29
10	23	27
11	13	21
12	12	23
13	13	22
14	20	28
15	16	23
16	24	29
17	20	29
18	19	26
19	15	22
20	15	21

ตารางที่ 13 ตารางแสดงคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก (ต่อ)

เลขที่	**คะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้**	**คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้**
21	14	25
22	11	21
23	13	24
24	17	26
M	**16.46**	**24.75**
SD	**4.09**	**2.89**
ร้อยละ	**16.46**	**24.75**
T	**14.25**	

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	อทิติยา สุทธิ
วัน เดือน ปี เกิด	16 มกราคม 2537
สถานที่เกิด	เพชรบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	622 หมู่ 1 ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี